

Haapajärven kaupungin TALOUSARVIO 2026 TALOUSSUUNNITELMA 2027-2028

LUONNOS

Kaupunginhallitus 9.12.2025 § xx

Kaupunginvaltuusto 16.12.2025 § xx

Sisällys

Sisällys.....	2
1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2026	2
2. YLEINEN OSA	3
1.1. Talouden suhdannenäkymät	4
Maailmantalous	4
Suhdanteet	4
Suomen talous	5
Kuntatalous	5
Alueellinen kehitys.....	7
1.2. Kaupunkistrategia	9
1.3. Talousarvio ja sen rakenne	10
Talousarvion sitovuus	10
Lainananto- ja ottovaltuudet	11
1.4. Kaupungin organisaatio	11
Hallinto-organisaatio	11
Henkilöstösuunnitelma	12
Kaupunkikonserni	15
Kiinteistö Oy Haapajärven vuokratalot	16
Haapajärven vesi Oy	17
Haapajärven Lämpö Oy.....	18
Haapajärven Yrityskiinteistöt Oy	19
1.5. Tilivelvolliset viranhaltijat	20
1.6. Arvio riskeistä ja niiden hallinnasta	20
Sisäisen valvonnan järjestäminen	20
Konsernivalvonnan järjestäminen	21
Riskienhallinta.....	21
Strategiset riskit.....	21
Toiminnalliset ja taloudelliset riskit	22
Rahoitusriskit	22
Vahinkoriskit	23

1.7. Arviointimenettelyn mukaiset toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi	23
3. TULOSLASKELMAOSA.....	24
1.2. Tunnusluvut	24
Toimintatuotot.....	24
Toimintakulut.....	24
Toimintakate	24
Vuosikate	24
Verotulot ja valtionosuudet	24
2.2. Kaupungin tuloslaskelma	26
4. RAHOITUSOSA.....	29
1.8. Rahoituslaskelma	30
5. KÄYTTÖTALOUSOSA.....	31
5.1. Vaalit.....	31
5.2. Tarkastuslautakunta	32
5.3. Hallintopalvelut.....	33
Yleishallinto.....	34
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	35
Työllisyyspalvelut	36
Kuntalaisvaikuttaminen	39
Vanhus- ja vammaisneuvosto	39
Elinkeinotoimi	39
Maaseutupalvelut	40
Mittarit.....	42
Hallintopalveluiden nettomenot.....	42
5.4. Sivistyspalvelut	43
Koulutoimisto.....	45
Perusopetus	45
Lukio.....	47
Vapaa-ajan koulutus	49
Kulttuuripalvelut	51
Varhaiskasvatus	53
Päiväkodit	55
Perhepäivähoito.....	56
Vapaa-aikapalvelut	56

Kirjasto- ja tietopalvelut.....	56
Nuoriso	58
Liikunta	60
Sivistyspalveluiden nettomenot	61
5.5. Tekniset palvelut.....	62
Teknisten palveluiden hallinto	65
Kaavoitus- ja mittauspalvelut	65
Metsien hoito.....	66
Tilapalvelut	67
Kunnallistekniikka	68
Varikko	69
Liikenneväylät	69
Puistot ja yleiset alueet sekä urheilualueet	70
Hulevesiviemärit	70
Teknisen lautakunnan nettomenot	71
5.6. Ympäristöpalvelut.....	71
Ympäristöpalveluiden nettomenot.....	74
6. INVESTOINTIOSA	74

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2026

Vuosi 2026 avautuu Haapajärvelle taloudellisesti haastavassa, mutta mahdollisuuksia tarjoavassa tilanteessa. Koko kuntakenttää ovat viime vuosina koetelleet nopeasti muuttunut talousympäristö, kasvavat palvelutarpeet sekä kustannusten nousu. Näiden tekijöiden yhteisvaikutus näkyy myös meillä, ja talouden tasapainon vahvistaminen on edelleen työmme keskiössä.

Haapajärven kaupungin talouden vakauttamiseksi toteutetut toimenpiteet ovat kuitenkin kantaneet hedelmää. Olemme pystyneet tekemään määrätietoisia ratkaisuja, jotka parantavat taloutemme kestävyyttä ja turvaavat palveluiden järjestämisen tulevina vuosina. On erityisen merkittävää, että voimme suunnata katseemme vuoteen 2026 tilanteessa, jossa irtaudumme valtiovarainministeriön arviointimenettelystä. Tämä on vahva osoitus siitä, että kaupungin talouden suunta on kääntynyt ja että omat toimmemme ovat olleet vaikuttavia.

Arviointimenettelystä vapautuminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että haasteet olisivat ohi. Päin vastoin, se velvoittaa meitä jatkamaan kurinalaista taloudenpitoa ja ennakoivaa suunnittelua. Valtion rahoitus kunnille ei tule lisääntymään vuoden 2026 aikana valtionosuusuudistuksen kariuduttua ja verotulojen merkitys on entistä tärkeämpi. Palvelurakenteen uudistaminen, henkilöstöressurssien hallinta ja investointien huolellinen priorisointi ovat avainasemassa, jotta saavutettu luottamus voidaan lunastaa myös tulevina vuosina.

Samalla haluan korostaa Haapajärven vahvuuksia: monipuolista elinkeinorakennetta, kehittyvää yritystoimintaa sekä aktiivista ja sitoutunutta yhteisöä. Kaupungin uusi strategia valmistuu alkuvuodesta 2026 ja siinä tulee näkymään vahvasti panostukset invest-in toimintaan, työpaikkojen luomiseen ja vetovoiman vahvistamiseen sekä kuntalaisten hyvinvointiin, jotka rakentavat tulevaisuuden Haapajärveä.

Kiitän henkilöstöä, luottamushenkilöitä, yrittäjiä ja kaikkia kaupunkilaisia hyvästä yhteistyöstä. Haapajärven tulevaisuus tehdään yhdessä – ja vuosi 2026 tarjoaa meille siihen erinomaiset lähtökohdat.

Haapajärvellä 4.12.2025

Jonna Tamminen

2. YLEINEN OSA

1.1. Talouden suhdannenäkymät

Maailmantalous

Kiinan ja Yhdysvaltojen välinen kauppasota jatkuu yhä. Kiinan talous on kauppakiistoista huolimatta kasvanut edelleen viennin vetämänä hyvän hintakilpailukykynsä avulla. Yhdysvallat ja euroalue löysivät tullisovun 27.7.2025, mutta talouspolitiikkaan liittyy maailmanlaajuisesti yhä merkittävää epävarmuutta. Maailmantalouden kasvu jää ennusteissa viime vuoden vauhdista sekä kuluvana että tulevana vuonna. Euroalueen talouden elpymisen ennustetaan jatkuvan. Talouden elpyminen näkyy jo teollisuuden luottamusindikaattoreissa, jotka ovat pitkään jatkuneen heikon kehityksen jälkeen hiljalleen edenneet kasvua osoittavaan suuntaan. Heikko kuluttajien luottamus on saanut kotitaloudet säästämään ja hidastanut yksityisen kulutuksen virkoamista. Inflaation tasaantumisen ja rahoituskustannusten laskun myötä yksityinen kulutus alkaa tukea talouskasvua lähivuosina. Kaikkien kotitalouksien yhteenlaskettujen reaalityulojen kasvua tukee myös hyvänä jatkunut työllisyystilanne. Jos epävarmuus häviää ja kotitalouksien säästämisaste pienenee, kulutus voi elpyä jopa ennustettua nopeammin.

Euroalueen talouden pidemmän aikavälin kasvukyky näyttää tällä hetkellä hitaanpuoleiselta mutta vakaalta. Työn tuottavuus paranee vähitellen, mutta yritysten ja julkisen sektorin investoinnit eivät riitä näillä näkymin olennaisesti kasvattamaan pitkän aikavälin kasvuvauhtia. Yhdysvaltojen tullipolitiikka tuo riskejä, mutta EU:n maltilliset vastatoimet ja uudet tullisopimukset vähentävät epävarmuutta. Toisaalta geopoliittinen tilanne pysyy jännittyneenä, mikä voi heikentää luottamusta ja kaupan edellytyksiä. Positiivista on, että EU-maiden panostukset infrastruktuuriin ja puolustukseen tukevat Suomen vientiä.

Jotta talouden kasvu nopeatuisi pysyvämmiin, tarvitaan toimia, jotka kasvattavat osaamista ja tehokkuutta, helpottavat investointeja ja varmistavat, että työhön on saatavilla osaavia tekijöitä. Uusien teknologioiden käyttöönotto ja paremmat toimintatavat nostavat tuottavuutta. Tärkeää on myös tutkimus- ja kehitystoiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja innovaatioiden leviämisen nopeuttaminen. Työvoiman saatavuutta ja osaamistasoa on parannettava koulutuksen, jatkuvan oppimisen ja työperäisen maahanmuuton keinoin. (Euro & talous rahapolitiikkakatsaus 17.9.2025)

Suhdanteet

Euroalueen inflaatio oli elokuussa 2,1 % ja hidastuu EKP:n mukaan vuoden 2026 alussa hieman alle 2 prosenttiin (2025: 2,1 %, 2026: 1,7 % ja 2027: 1,9 %). Palkkojen vuosikasvuvauhdin ennustetaan hidastuvan loppuvuonna 2025 ja kulutustavaroiden hintojen nousun odotetaan pysyvän maltillisena. Riskejä vakaalle kehitykselle ovat mm. geopoliittiset jännitteet ja sään ääri-ilmiöt, jotka aiheuttavat riskin energian ja ruoan hintapiikeille sekä tarjontaketjujen häiriöille.

EKP on viimeisissä kokouksissa pitänyt efektiivisen ohjauskoron ennallaan 2,0 prosentissa. Keskipitkän ajan inflaationäkymä on EKP:n 2 prosentin tuntumassa, mutta talouskehitykseen liittyy yhä merkittävää

epävarmuutta. EKP ei ole sitoutunut mihinkään korkouraan, vaan tekee päätökset saavuttaakseen 2 prosentin inflaatiotavoitteensa. Uusi taloustieto voi muuttaa korkouraa nopeastikin.

Työllisyystilanne on euroalueella yleisesti hyvä, joskin maiden välillä on suuria eroja. Euroalueen työttömyysaste oli heinäkuussa 6,2 %. Työmarkkinoiden viilenemiseen viittaa avoimien työpaikkojen määrän vähentyminen ja se, etteivät yritykset ole enää palkkaamassa merkittävästi lisää työvoimaa.

Euroalueen teollisuustuotanto kääntyi vuoden 2025 alussa kasvuun pari vuotta kestäneen supistumisen jälkeen. Käännettä tuki korkojen lasku. Myös työn tuottavuudessa nähdään positiivisia merkkejä kolmen vuoden heikon jakson jälkeen. (Euro & talous rahapolitiikkakatsaus 17.9.2025)

Suomen talous

Valtionvarainministeriö julkaisi syksyn kuntatalousohjelmansa vuodelle 2026 maanantaina 22.9.2024. Sen mukaan Suomen talouden toipuminen viime vuosien vaikeuksista on ollut hidasta, mutta taloudessa on nähtävissä merkkejä piristymisestä. Inflaation selkeä hidastuminen ja korkotason lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa, mikä vahvistaa myös vientimarkkinoiden kysyntää. Toistaiseksi epävarmuus on kuitenkin hillinnyt kulutusta ja ohjannut kotitaloudet säästämään.

Kasvun veturina nähdään tulevina vuosina erityisesti investoinnit. Energiasiirtymä, vihreän teknologian käyttöönotto ja puolustukseen liittyvät suuret hankkeet vauhdittavat investointien kasvua. Tämä näkyi jo vuoden 2024 tilastoissa, joissa talous kasvoi 0,4 %, vaikka ennakkotietojen perusteella odotettiin supistumista. Ennusteiden mukaan bruttokansantuote kasvaa 2025 noin 1,0 %, vuonna 2026 1,4 % ja vuonna 2027 1,7 %. Vuosina 2028–2029 kasvun odotetaan asettuvan 1,6 %:iin vuodessa.

Julkisen talouden näkymät ovat kaksijakoiset. Vuonna 2024 alijäämä oli 4,5 % ja velkasuhde nousi 82 prosenttiin. Vuonna 2025 alijäämän ennakoidaan olevan -4,3 %. Vaikka verotulot kasvavat hitaasti, sopeutustoimet ja talouden vähittäinen toipuminen alkavat parantaa tilannetta. Vuonna 2026 alijäämän arvioidaan pienenevän 3,6 prosenttiin ja vuoteen 2028 mennessä 3,1 prosenttiin. Velkasuhde vakiintuisi hetkellisesti 2027, mutta kääntyisi uudelleen kasvuun vuoden 2028 jälkeen.

Suurin haaste liittyy puolustusmenoihin. Hallitus on linjannut puolustusmenojen nostamisen 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuoteen 2029 mennessä. Tämä tarkoittaa merkittäviä lisämenoja erityisesti vuosina 2028–2029, jolloin esimerkiksi F-35 -hävittäjien toimitukset ja muut varustehankinnat lisäävät alijäämää. Tämän seurauksena velkasuhteen arvioidaan nousevan yli 90 prosenttiin vuoteen 2029 mennessä.

Kokonaisuudessaan Suomen talous kehittyy lähivuosina maltillisesti. Investoinnit vihreään siirtymään ja puolustukseen luovat kasvupotentiaalia, mutta samalla korkea velkataso ja geopoliittinen epävarmuus muodostavat merkittäviä riskejä julkisen talouden kestävyyskannalta. (Kuntatalousohjelma vuodelle 2026, Valtionvarainministeriön julkaisu, syyskuu 2025:53).

Kuntatalous

Kuntatalousohjelman 2026–2029 mukaan Petteri Orpon hallituskauden päätökset vahvistavat kuntataloutta noin 300 miljoonalla eurolla, mikä on bruttokansantuotteeseen suhteutettuna 0,09 prosenttia. Päätösten

kuntataloutta vahvistava vaikutus on pienentynyt edellisestä julkisen talouden suunnitelmasta, sillä puoliväliriihessä kuntien lakisääteisten tehtävien rahoittamiseen myönnettävään peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistettiin uusi 75 miljoonan euron leikkaus. Leikkaus on ristiriidassa sen suhteen, että Petteri Orpon hallituksen tavoitteena on ohjata kuntahallintoa kohti tasapainoa.

Kuntahallinnon rahoitusasemaksi ennustetaan -0,6 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen vuonna 2027. Hallitusohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille.

Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä ovat kiinteistöverouudistus, joka arvottaisi kiinteistöveron kiinteistöjen todelliseen arvoon. Tällä uudistuksella on toteutuessaan vaikutuksia myös kuntatalouteen ja se vahvistaa kuntien taloutta niillä alueilla, joilla kiinteistöjen arvot ovat hyviä. Niin sanottu norminpurku on myös yksi Orpon hallituksen kuntiin kohdistuvista tavoitteista, jonka avulla pyydetään keventämään kuntien tehtäväkenttää.

Kuntiin on kohdistettu kuluvalle hallituskaudella jo useita rahoitusleikkauksia. Valtionosuuksien leikkaukset vaikuttavat suoraan kuntien mahdollisuuksiin panostaa kasvua ja kuntien elinvoimaa tukeviin peruspalveluihin kuten koulutukseen ja työllisyyspalveluihin. Lisäksi leikkaukset heijastuvat myös kuntien kykyyn investoida ja vahvistaa elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä.

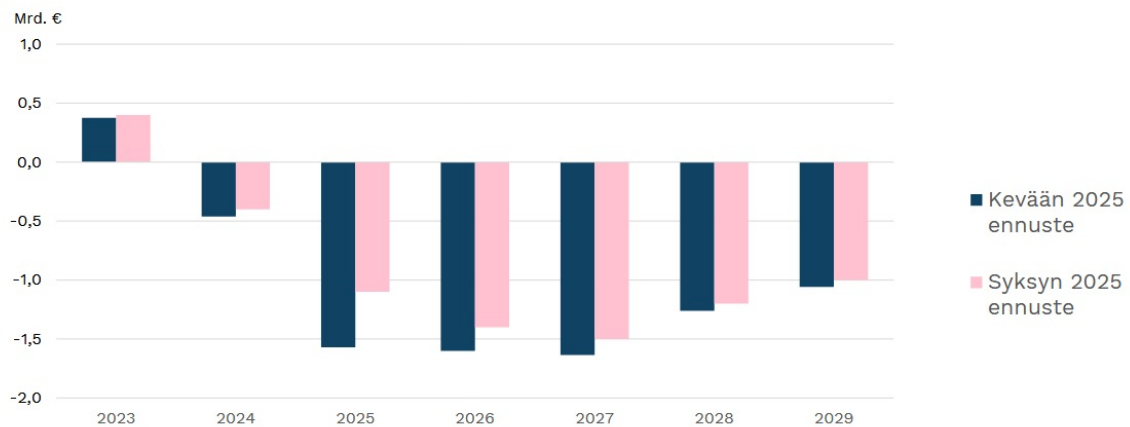
Valtionvarainministeriö julkaisi 22.9. syksyn kuntatalousohjelman, siihen liittyvän kuntatalouden painelaskelman ja tuoreimman ennakollisen vuoden 2026 valtionosuuslaskelman. Syksyn kuntatalousohjelman mukaan kuntatalouden tilanne heikkenee edelleen vuonna 2025. Toimintakuluja kasvattavat mm. kunta-alalle sovitut palkankorotukset, jotka nostavat työvoimakustannuksia yhteensä 2,8 prosentilla vuonna 2025, ja vuoden alusta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus. Uudistuksessa kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyi vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin. Uudistuksen seurauksena kuntahallinto on aiempaa suhdanneherkempi, sillä nyt tulojen lisäksi myös menot reagoivat suoraan työllisyyskehitykseen. Pitkään jatkuvat työttömyysjaksot nostavat kuntien osuutta työttömyysetuuksien rahoituksesta. Avustusmenoja onkin nostettu ennusteessa vuoden alkupuoliskon työttömyysmenojen kertymien perusteella. Lisäksi uudistus voi kasvattaa kuntien välisiä eroja entisestään, sillä työllisyyden vaihtelu poikkeaa alueellisesti.

Loppuvuodesta 2025 kuntaministeri Ikonen ilmoitti, että kuntatalouden kaivattu kokonaisuudistus valtionosuuksiin ei etene tällä hallituskaudella. Nykyisessä valtionosuusjärjestelmässä on suuria puutteita ja muutostarpeita. Sote-uudistuksen jälkeen ns. sote-erien vaikutus näkyy valtionosuuksissa epätasa-arvoistaen kuntia ja niiden toimintaedellytyksiä.

Kuntien välinen eriytyminen näkyy kuntakentän näkymien ja tulevaisuudenhaasteiden eriytymisenä. Lapsi-ikäluokkien pienenemisen sekä muun rakennemuutoksen myötä tarvitaan enemmän kuntien välistä yhteistyötä sekä uusia palveluiden järjestämistapoja. (Kuntatalousohjelma 2026–2029, VM, Kuntaliitto – Kuntatalous)

Kuntatalouden ennuste edelleen synkkä

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta = tulorahoitus – investoinnit
Toiminnan ja investointien rahavirta kuvaa kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

3

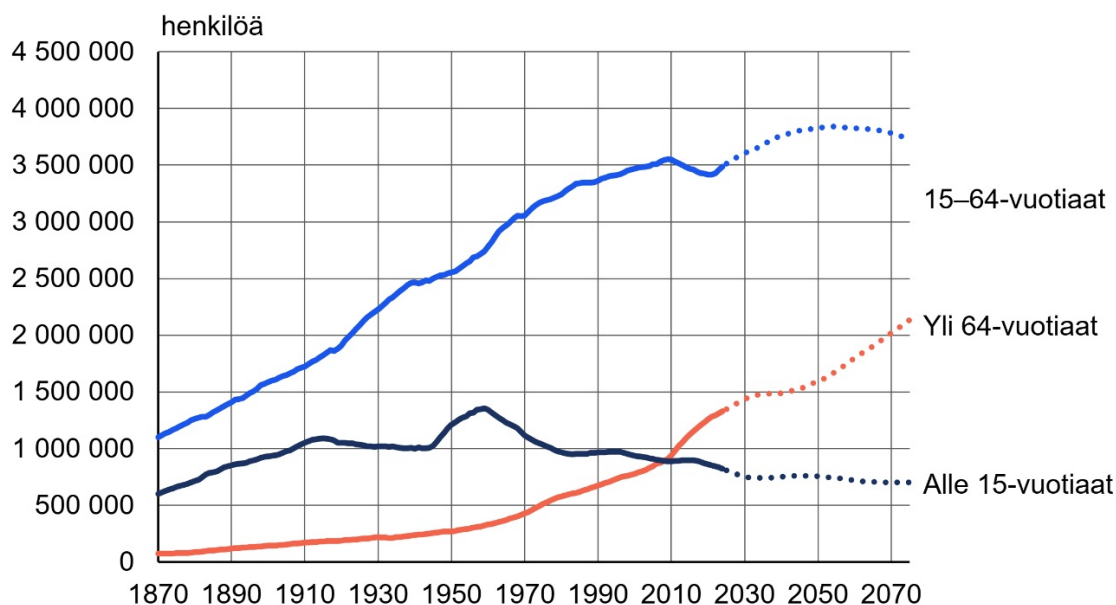
Lähde: Kuntatalousohjelma syksy 2025, VM

KUNTA
LIITTO

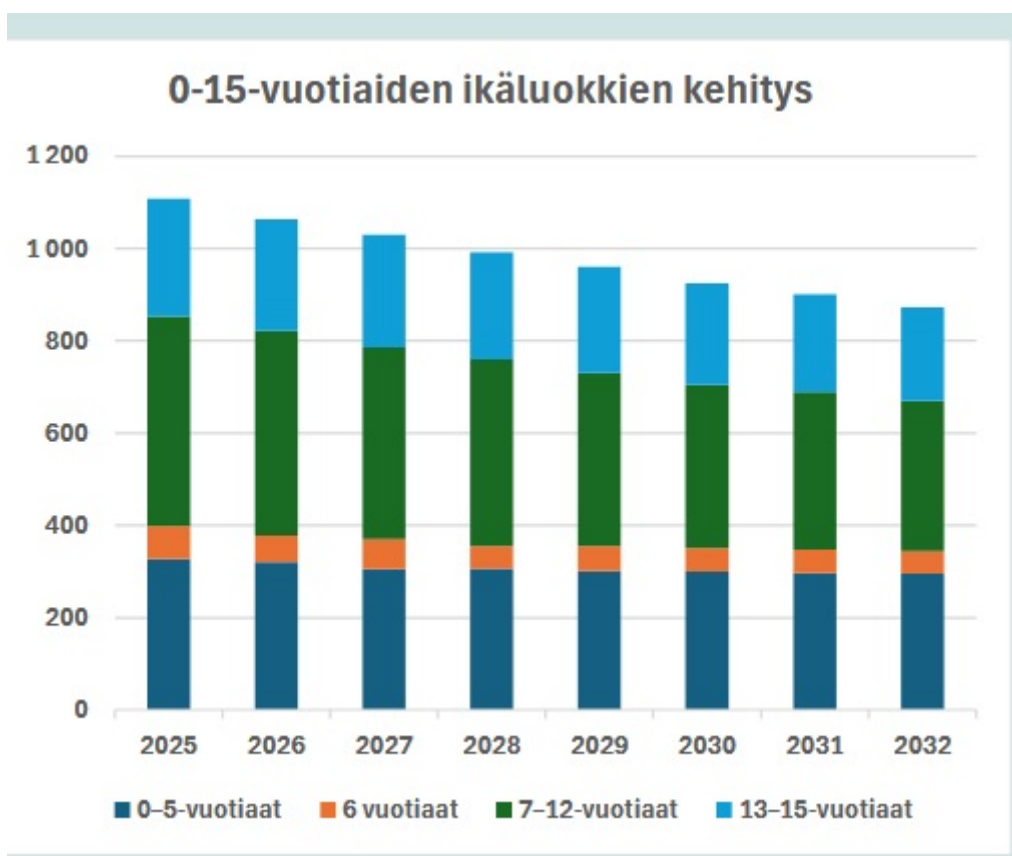
Alueellinen kehitys

Haapajärven kaupunki kuuluu Nivala-Haapajärven seutukuntaan yhdessä Nivalan ja Pyhäjärven kaupunkien ja Reisjärven ja Kärsämäen kuntien kanssa. Vuoden 2023 alusta myös Sievin kunta liittyi mukaan samaan seutukuntaan. Seutu on teollistunutta maaseutua, asiointialuetta ja yhtenäistä työssäkäyntialuetta. Asukkaita seudulla on tällä hetkellä hieman yli 31 000. Nivala-Haapajärven seutukunta kuuluu osana Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan ja sen eteläiseen alueeseen. Alueella on vahvaa maataloutta, monipuolista koulutusta ja laaja yrityspohja. Asukasmäärän väheneminen on leimallista kaikille alueen kunnille.

Haapajärvellä väestörakenteen muutoksella, kuten työikäisten määrän vähenemisellä ja ikääntyneiden osuuden kasvulla, on vaikutusta kaupungin huoltosuhteeseen ja sitä kautta taloudelliseen kykyyn järjestää palveluita. Myös syntyvyyden nopea lasku haastaa kaupunkia ja tulevaisuuden palveluiden suunnittelua sekä järjestämistä. Lasten ja nuorten ikäluokkien nopea pieneneminen on leimallista koko NIHAK:n alueen kunnille sekä laajemminkin Suomessa. Haapajärvellä ikäluokat pienenevät ennusteen mukaan nopeasti 2030-luvulle mentäessä. Samalla ikääntyneen väestön määrä kasvaa.

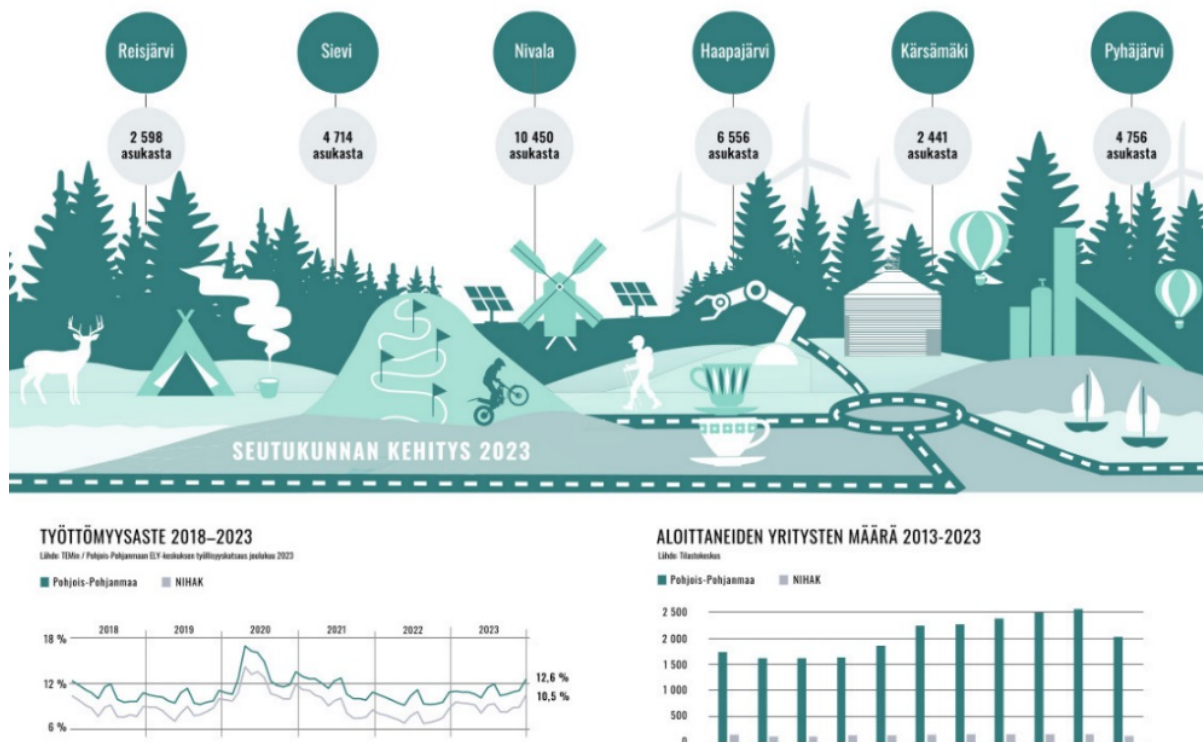

(Tilastokeskus, Haapajärven väestörakenne, väestöennuste. Päivitetty 4.4.2025)

Haapajärven aluekehitys- ja yrityspalveluita järjestetään NIHAK kehitysyhtiön kautta. NIHAK:n alueella on toteutuksen alla tai valmisteilla 5 miljardin euron investoinnit erityisesti vihreän siirtymän energiantuotantoon ja sähköverkkojen rakentamiseen. Näitä seuraavat teolliset investoinnit, joita vauhdittamaan Haapajärven kaupunki on mukana NIHAK:n InvestIn -toiminnassa. NIHAK

on kuntien tukena investointihankkeiden mahdollistamisessa ja tavoitteena on verkottaa alueen yritykset mukaan toteutukseen. Yritysten kannalta alueen kilpailuetu on pätevä ja sitoutunut työvoima, oppilaitosyhteistyö sekä vahva teollinen kumppanuusverkosto. Ilmapiiri kehityshankkeita ja uusia tulijoita kohtaan on positiivinen.

1.2. Kaupunkistrategia

Talousarvion laadintavaiheessa Haapajärven kaupunki on laatimassa uutta strategiaa vuosille 2026–2030. Uusi strategia tullaan vahvistamaan kaupunginvaltuustossa alkuvuodesta 2026. Vuoden 2026 talousarvio laaditaan edelleen aiempaa kaupunkistrategiaa noudattaen.

Kaupunkistrategia vuosille 2021–2025 (2026):

Kaupunkistrategian mukaiset arvot:

1. Palveluhenkisyys
2. Yrittäjyys, opiskelu ja työnteko
3. Viihtyisä ja luonnonläheinen asumis- ja elinympäristö, josta huolehditaan vastuullisesti
4. Huolenpito kaikista asukkaista

Toiminta-ajatus:

Vetovoimainen ja osaava hyvien palvelujen Haapajärvi keskellä Suomea

Visio:

Elinvoimainen kestävän kehityksen periaatteita arvostava maaseutukaupunki

Painopistealueet:

1. Kestävä kehitys ja biotalous osaksi kaupungin tulevaisuutta
2. Haapajärven vahvuudet tietoisuuteen markkinoinnilla
3. Koulutus- ja kulttuuripalvelut elinvoiman vauhdittajina
4. Yrittäjähenkisen kaupungin talous kunnossa

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Kaupunki-, konserni- ja elinkeinostrategia 2021–2025
- Konserniohjeet
- Henkilöstöohjelma
- Lastensuojeluohjelma
- Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointiohjelma
- Terveystieteen edistämishankkeet
- Työsuojelun toimintaohjelma
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje
- Hankintaohjeet
- Tietoturvaluottelu
- Maapoliittinen ohjelma

1.3. Talousarvio ja sen rakenne

Talousarvio ja -suunnitelma vuosille 2026–2028 jakaantuu neljään osaan sisältäen:

- tuloslaskelmaosan
- rahoituslaskelmaosan
- käyttötalousosan
- investointiosan

Suunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Määräraha on valtuuston lautakunnille antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Vastuualueiden käyttötalouden talousarvion sitovuustaso valtuuston nähden on toimintakate eli toimintatulojen ja toimintamenojen erotus.

Sitovuustasoja valtuustoon nähden ovat seuraavat nettomenot (netto):

1. rahoitusosa: antolainojen netto ja pitkäaikaisten lainojen netto
2. tuloslaskelmaosa: rahoitustuottojen ja rahoituskulujen netto
3. kaupunginhallituksen alaisen hallinnon netto
4. teknisen lautakunnan alaisen teknisen toimen netto
5. sivistyslautakunnan alaisen sivistystoimen netto
6. ympäristölautakunnan alaisen ympäristötoimen netto
7. Investointiosa: tulojen ja menojen erotus eli netto

Lainananto- ja ottovaltuudet

Hallintosäännön § 19 mukaan kaupunginvaltuustolla on ratkaisuvallta päättää lainan ottamista ja lainan antamista sekä sijoitustoimintaa koskevista periaatteista sekä päättää talousarvion ja -suunnitelman yhteydessä antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kaupunginhallituksella on oikeus:

1. Ottaa talousarviossa otettavaksi hyväksytty lainamäärä
Päätös voi koskea:
lainan ennen aikaista takaisinmaksua sekä lainaehtojen muuttamista, talousarviolainaa, jonka laina-aika on vähintään yksi vuosi ja enintään 20 vuotta
2. Tehdä koron- sekä valuutanvaihtosopimuksia sekä sopimuksia muuttuvakorkoisten lainojen enimmäis- ja vähimmäiskoroista
3. Tehdä koronsuojaamissopimuksia
4. Päättää lainanantamisesta valtuuston päättämien periaatteiden mukaisesti.

Talous- ja hallintojohtajalla on oikeus:

1. Ottaa tilapäislainoja, joita saa ottaa enintään kaupunginvaltuuston vuosittain hyväksymän määrän, joka vuonna 2026 on kymmenen (10) miljoonaa euroa.

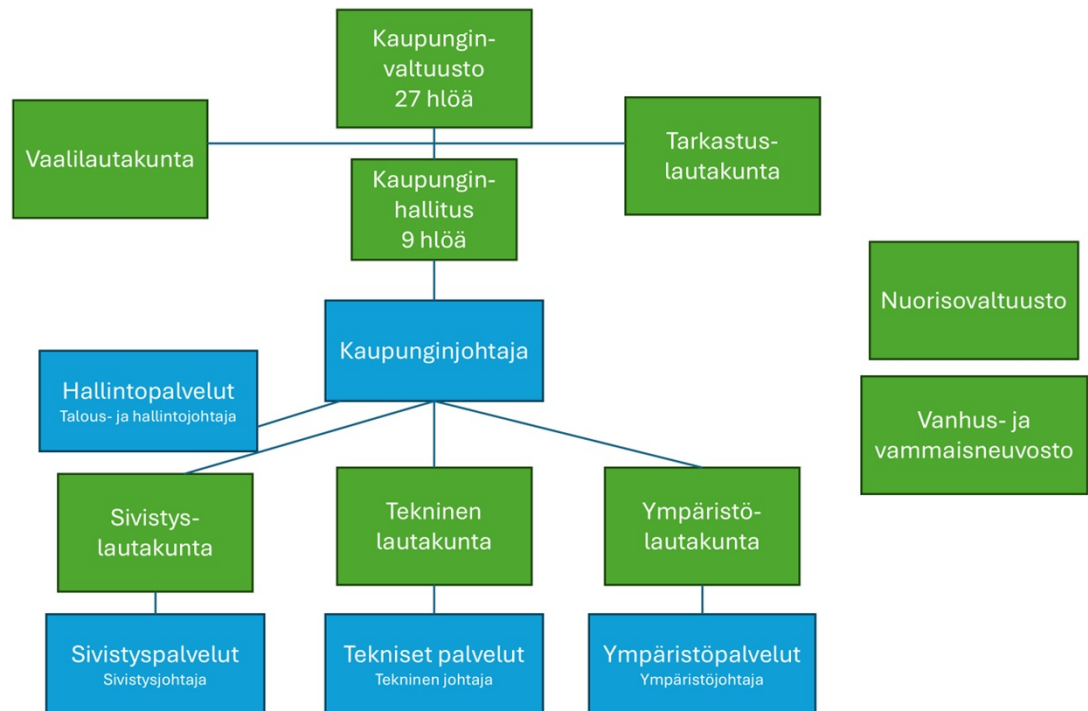
1.4. Kaupungin organisaatio

Hallinto-organisaatio

Loppuvuoden 2025 aikana on toteutettu konsulttivetoinen organisaatiotarkastelu. FCG Finlandin kanssa yhteistyössä tehty organisaation rakenteen kokonaistarkastelu sisälsi hallinnon resurssin arvioinnin sekä kehittämisehdotuksia organisaation johtamiseen, hyte-työn ja työllisyyteen liittyen palveluiden osalta

esityksiä niiden sijoittumiseen organisaatiossa sekä sivistystoimen ja koulujen johtamisjärjestelmän tarkastelua. Nämä johtopäätökset tulevat aiheuttamaan muutoksia organisaatorakenteeseen, joita edistetään vuoden 2026 aikana. Samalla uudistetaan kaupungin hallintosääntö.

Organisaatorakenne 2025:

Henkilöstösuunnitelma

HAAPAJÄRVEN KAUPUNGIN VIRANHALTIJAT JA TYÖNTEKIJÄT

	v.2023	v.2024	v. 2025	TA 2026
HALLINTOPALVELUT				
Kaupunginhallitus				
Kaupunginjohtaja	1	1	1	1
Yhteensä	1	1	1	1
Hallintopalvelut				
Talous- ja hallintojohtaja	1	1	1	1
Hallintosihteeri	1	1	1	1
Toimistosihteeri	1	1	0	0
Markkinointi- ja viestintähenkilö	1	1	0	0
Yhteensä	5	5	2	2
Talous- ja henkilöstöhallintopalvelut				
Controller				1
Kirjanpitosihteeri (ent. Laskentasihteeri)		3	3	2
Palkkasihteerit		2	2	2

Yhteensä		5	5	5
Työllisyyspalvelut				
Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori	1	1	1	1
Yksilövalmentaja			1	1
Työvalmentaja			2	2,5
Asiakaspalvelija			1	0,5
Yhteensä		1	6	5
Hallintopalvelut yhteensä	6	12	14	13

	v.2023	v.2024	v. 2025	TA 2026
SIVISTYSLAUTAKUNTA				
Hallinto				
Sivistysjohtaja	0,5	0,5	0,5	0,5
Toimistosihtööri	1	1	1	1
Yhteensä	2	1,5	1,5	1,5
Perusopetus				
Rehtori	2	2	2	2
Lehtori	21	21	20	20
Luokanopettaja	28	28	27	26
Esiluokanopettaja	5	5	4	4
Tuntiopettaja (vakituinen)	1	1	1	1
Tuntiopettaja (määräaikaisia)	1	0	1	0
Eriyisluokanopettaja	7	7	7	7
Eriyisopettaja	2	2	2	2
Koulukuraattori	2	0	0	0
Koulupsykologi	0	0	0	0
Koulusihtööri	1,5	1,5	1	1,5
Palvelusihtööri	0,5	0,5	0,5	0,5
Koulunkäynninohjaaja	14	14	13	14
Ap/ip ohjaaja	2	2	0	0
Yhteensä	86,9	83,9	78,5	77,5
Lukio				
Rehtori	0,5	0,5	0,5	0,5
Lehtori	9	9	9	9
Koulusihtööri	0,5	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	10,5	10	10	10
Jokilatvan opisto				
Rehtori	1	1	1	1
Päätoiminen opettaja (vakituinen)	1	1	2	3
Päätoiminen opettaja (määräaikaisia)	7	7	6	4
Päätoiminen tuntiopettaja (määräaikaisia)	16	8	8	5
Kulttuurituottaja	1	1	1	1
Opistosihtööri	3	3	3	3
Yhteensä	29	21	20	17
Vapaa-aikapalvelut				
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1
Kirjastonhoitaja	2	2	2	2
Kirjastovirkailija	7	3	1	1
Nuoriso-ohjaaja	1	1	1	1
Liikuntakoordinaattori	1	1	1	1

Liikunta-alueiden hoitaja	0	0	0	0
Uinninvalvoja	2	2	2	2
Yhteensä	14	10	9	8
Varhaiskasvatus				
Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1	1
Päiväkodin johtaja	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen ohjaaja	0	0	0	0
Palvelusihteeri	0,2	0,2	0,2	0,2
Perhepäivähoitaja	4	4	3	2
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	11	11	11	11
Varhaiskasvatuksen opettaja (määräaikainen)	0	0	0	0
Varhaiskasvatuksen sosionomi	5	6	6	6
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	21	19	21	20
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja (määräaik)	0	0	2	4
Varhaiskasvatuksen ryhmäavustaja	11	11	11	10
Varhaiskasv.ryhmäavustaja (määräaikainen)	2	0	0	1
Yhteensä	57,2	54,2	57,2	
Sivistyspalvelut yhteensä	198,6	180,6	175,2	171,2

TEKNINEN LAUTAKUNTA	v.2023	V 2024	2025	TA 2026
Hallinto				
Tekninen johtaja	1	1	1	1
Kiinteistöpäällikkö	1	1	1	1
Yhdyskuntateknikko	1	1	1	1
Toimistosihteeri	1	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	1	1
Kiinteistöveroselvityksen projektityöntekijä	1	0	0	5
Yhteensä	6	5	5	
Kaavoitus- ja mittauspalvelut				0,05
Maanmittausteknikko	1	0,5	0,05	1
Kartanpiirtäjä	0	0	0	1,05
Kartoittaja	1	1	1	
Yhteensä			1,05	1
Kunnallistekniikka				1
Työnjohtaja	1	1	1	2
Liikunta-alueiden hoitaja/koneenkuljettaja	1	1	1	2
Koneenkuljettaja	3	1,5	2	1
Puistotyöntekijä	2,5	1,75	2	7
Metallimies	1	0	0	
Työkoneenkuljettaja-koneenkorjaaja	0	1	1	5
Yhteensä	8,5	6,25	7	2
Kiinteistönhoitopalvelut				7
Kiinteistönhoitajat	6	5	5	
Talonmies	0,25	0	0	1
Kirvesmies	2	2	2	1
Yhteensä	8,25	7	7	2
Tekniset palvelut yhteensä	25,25	20,25	20,05	22,05

	v. 2023	v. 2024	v. 2025	TA 2026
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA				
Ympäristöjohtaja		1	1	1
Ympäristötarkastaja, ympäristönsuojelu		1	1	1
Ympäristötarkastaja, ympäristöterveys		4	4	4
Rakennustarkastaja		1	1	1
Lupasihteeri		2	2	2
Eläinlääkäri, eläinlääkäripraktiikka		5	5	5
Vastaava eläinlääkäri		1	1	1
Klinikkaeläinhoitaja		1	1	1
Valvontaeläinlääkäri		2	2	2
Ympäristöpalvelut yhteensä		18	18	18
Henkilöstö yhteensä	229,85	230,85	225,25	224,7

Kaupunkikonserni

Kaupungin tytäryhtiöitä ovat tällä hetkellä Kiinteistö Oy Haapajärven Vuokratalot, Haapajärven Yrityspalvelut Oy (Haapajärven Yrityskiinteistöt Oy), Haapajärven Lämpö Oy ja Haapajärven Vesi Oy sekä Haapajärven Keilahalli Oy ja Asunto-osakeyhtiö Haapajärvi Jukola. Tässä luvussa perehdytään tarkemmin neljän suurimman tytäryhteisön toimintaan.

Vuokrataloyhtiö huolehtii kaupungin vuokra-asunnoista sekä niiden rakentamisesta ja kunnossapidosta. Yhtiöllä on selkeä ja itsenäinen toimiala. Vuokra-asuntotoiminta pystytään hoitamaan toiminnasta saaduilla vuokratuloilla, kun asuntojen käyttöaste on riittävän korkea.

Kaupunki on hoitanut yrityskohtaiset neuvontapalvelut oman tytäryhtiön eli yrityspalvelujen toimesta. Lisäksi yrityspalvelut tuottavat yritysten tarvitsemat toimitilapalvelut. Yrityspalvelut ostetaan vuoden 2026 alusta alkaen Nivala-Haapajärvi kehitysyhtiöltä, NIHAK. Haapajärven Yrityspalvelut muuttuu toimitilayhtiöksi ja nimi vaihtuu Haapajärven Yrityskiinteistöksi. Yhtiön toimitusjohtajan tehtävät ostetaan....

Kaupunki jatkaa Nihak-kehitysyhtiön jäsenenä ja ostaa vuotuisella jäsenmaksulla aluekehityksen ja yritystoimijoiden yhteiset hankepalvelut.

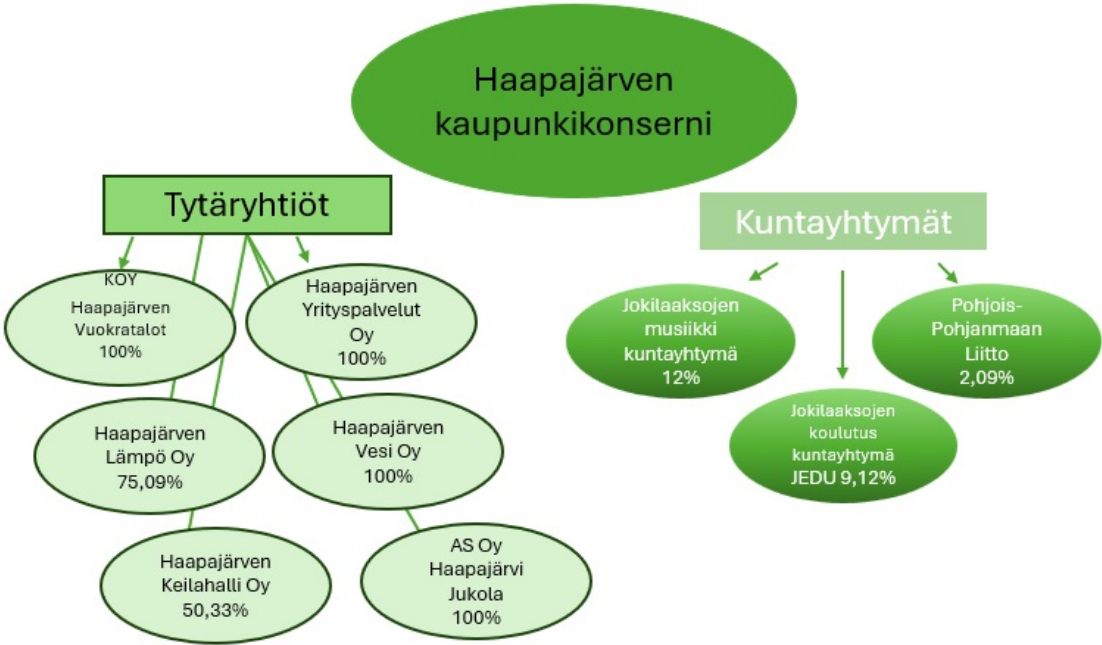
Myös lämpö- ja vesiyhtiöt ovat itsenäisiä taloudellisesti ja ne rahoittavat toimintansa pääosin käyttö- ja liittymämaksuilla.

Yhteisenä tavoitteena konsernissa on konsernin koko velkamäärän pienentäminen. Kaupunki antaa edelleenkin tarvittaessa takauksia tytäryhtiöiden lainojen vakuudeksi erillisillä valtuuston päätöksillä. Pienehköjä investointeja yhtiöiden tulee jatkossakin toteuttaa omilla vakuusjärjestelyillä.

Tytäryhtiöiden toimintaa esitellään luottamushenkilöille vuosittain maaliskuussa valtuuston iltakoulussa. Suurissa asiakokonaisuuksissa tullaan iltakouluja järjestämään erikseen. Uudis- ja peruskorjaushankkeiden rahoitukseen liittyviä asioita käsitellään myös iltakoulussa.

Yhtiöiden hallitusten jäsenten valinnassa huomioidaan kuntalain 47 §:n määräys, että hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan tuntemus. Tytäryhtiöiden toiminnan kehittämiseksi on laadittu konsernin toiminnan suuntaviivat 2025 asiakirja. Konserniohjeet on uudistettu syksyllä 2025.

Konsernin sisällä yhtiöiden keskinäistä yhteistyötä ja yhteistyötä kaupungin kanssa hallinnollisissa ja muissa toiminnallisissa asioissa kehitetään aktiivisesti. Säännöllistä konsernipalaverikäytäntöä jatketaan. Kunnallistekniikan rakentamisessa ja kunnossapidossa sekä kiinteistönhuollossa yhteistyötä lisätään konsernin sisällä.

Kiinteistö Oy Haapajärven vuokratalot

KIINTEISTÖ OY HAAPAJÄRVEN VUOKRATALOT		kassaperuste	
BUDJETTI 2025		eur	
Rahayksikkö EURO		talousarvio 2025	
käyttöaste	82,9	14691,4	
T			
82,9 vajaakäyttövaraus		-344000	

Kiinteistön tuotot	
Vuokrat	1 662 885
Käyttökorvaukset	42 478
Muut kiinteistön tuotot	12 036
Kiinteistön tuotoista suor. Alv	-2 233
Kiinteistön tuotot yhteensä	1 715 167
Luottotappiot ja muut oikaisuerät	3 000
Kiinteistön hoitokulut	
Henkilöstökulut	202 191
Hallinto	85 134
Käyttö- ja huolto	117 303
Ulkoalueiden hoito	75 249
Siivous	48 486
Lämmitys	188 500
Vesi- ja jätevesi	102 209
Sähkö ja kaasu	89 422
Jätehuolto	57 130
Vahinkovakuutukset	29 360
Vuokrat	23 703
Kiinteistövero	66 150
Korjaukset	148 300
./. Saadut korvaukset ja avustukset	0
Muut hoitokulut	30 841
Hoitokulujen vähennettävä alv	-411
Kiinteistön hoitokulut yhteensä	1 263 568
KÄYTTÖKATE/HOITOKATE	448 599
Poistot ja arvonalentumiset	0
Koneet, kalusto, muut pitkävaik. menot ja	357 821,96
Rakennukset ja rakennelmat	0
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	357 822
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot	0
Korkokulut	174 150
Muut rahoituskulut	25 692
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	199 842
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-109 065

VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	-109 065
Asuintalovaraus	0
Tilikauden tulos kassaperuste	-109 065
Tilikauden tulos	-109065

Toimintatavoitteet:

- 1) käyttöaste yli 95 %
- 2) asukkaiden vaihtuvuus alle 33 %
- 3) Perhekokoluokan asuntojen vuokrausasteen parantaminen

Monipuolisia toimenpiteitä jatketaan käyttöasteen parantamiseksi mm. perheasuntoja vuokrataan majoituskäyttöön, ellei normihakijoita ole. Talouden tervehdyttämistoimia jatketaan, ellei tervehdyttämisohjelman toimenpiteet tuota riittävää vaikutusta.

Kiinteistöjen kunnossapitoa tehdään vuokrissa kerättävien vuosikorjaus- ja pieninvestointimäärärahojen puitteissa. Lainarahoituksella tehdään suunnitelmallisesti peruskorjaustyyppisiä korjauksia kiinteistöihin, jotka kiinteistöjen salkutuksen perusteella ovat pysyvästi pidettäviä.

Jatketaan monipuolista markkinointia.

Riskit:

- 1) Yhtiön suurin riski on alle 95 % käyttöaste. Omakustannusperiaatteella toimivan yhtiön mahdollisuudet kattaa esim. tyhjiillään olon kustannuksia ovat rajalliset. Käyttöasteeseen vaikuttavat voimakkaasti globaalit, Suomen sekä rakennusalan taantumet, väestö- ja työpaikkakehitys, perheasuntovaltainen asuntokanta ja pienasuntovaltainen kysyntä.
- 2) Asumiseen liittyvien tukien leikkausten jälkiseurauksena riskit ovat lisääntyneet myös vuokrasaatavien ja häätöjen lisääntymisessä.
- 3) Mahdollisten alueellisten suurten investointien toteutuessa, niiden rakennusaikaiset merkittävät majoitustarpeet voivat aiheuttaa asuntopulaa.
- 4) Rahoituksen hinta ja saatavuus

KOY Haapajärven Vuokratalot	TP 2024	TA 2025	TA 2026
-----------------------------	---------	---------	---------

KASVU

Kiinteistöjen tuotot	*	1 715 167	1 697 237
Käyttöaste	*	83	94
Henkilöstömäärä	4	4	4
KANNATTAVUUS			
Tilikauden tulos	-612000	-109065	16934

Haapajärven vesi Oy

Toimintatavoitteet:

- asiakkaille myytävän veden mikrobiologinen laatu täyttää jatkuvasti viranomaisten talousveden laadulle asettamat normit
- veden laadusta ei tule asiakasvalituksia
- veden paine on riittävän korkea kaikilla verkoston osilla
- jätevesiverkoston vuotovesimäärä on korkeintaan 50 prosenttia jäteveden puhdistamolle toimitettavasta jätevedestä
- yhtiön tilinpäätöksen tulos varsinaisen liiketoiminnan osalta ei ole tappiollinen
- jatketaan tehdyn selvityksen pohjalta yhteistyössä kaupungin kanssa jätevesiverkoston vuotovesien vähentämistä verkostoa saneeraamalla.
- Puhdasvesipuolen verkostoa- ja laitoksia saneerataan huonokuntoisimmista alkaen.

Riskit:

Arvio yhtiön riskeistä on koottu Vesihuollon valmiussuunnitelmaan. Suurimmat riskit ovat vaikea häiriötilanne, suuronnettomuus ja poikkeusolot. Riskeihin varaudutaan mm. verkostojen saneerauksella sekä kaukovalvonnan ja –ohjauksen kehittämällä sekä henkilöstön ammattitaidon kehittämällä. Lisäksi kiinnitetään huomiota mahdollisissa häiriötilanteissa yhteistyöhön terveysviranomaisten, Haapajärven kaupungin ja alueen muiden vesihuollon organisaatioiden sekä yksityisten toimijoiden kanssa. Myös viestintää mahdollisissa kriisitilanteissa pyritään tehostamaan.

Vuodelle 2026 saneerausten painotus on puhdasvesi- ja jätevesilinjoiissa. Puhdasvesilinjoiissa töitä tullaan tekemään Oksavan ja Parkkilan alueilla. Jätevesilinjastoa saneerataan keskustan alueella, toimilla pyritään entisestään vähentämään linjastoon tulevia vuotovesiä. Laitoksista Kinnulan vedenottamolle on suunnittelussa kalkkikivialtaan saneeraus.

Riskienhallinta- ja varautumissuunnitelmat päivitetään vuoden 2026 aikana, sekä toiminta-alueen päivityksen aloittaminen.

Vakaa taloudellisen kehityksen jatkaminen. Yhtiöllä ei ole pitkäaikaisia lainoja lukuun ottamatta kerättyjä liittymismaksuja.

Haapajärven Vesi Oy	TP 2024	TA 2025	TA 2026
---------------------	---------	---------	---------

KASVU

Liikevaihto	1496228,8	1641290	1660940
Taseen loppusumma	3809449	3832045	3841733
Henkilöstömäärä	6	6	6
Investoinnit	243405	149000	250000

KANNATTAVUUS

Tilikauden tulos	-7904	11756	6488
------------------	-------	-------	------

VAKAVARAIKUUS

Omavaraisuusaste %	72,02	71,91	71,89
Pitkäaikainen vieras pääoma	775547	796603	799803

Haapajärven Lämpö Oy

Tavoitteet ja riskit:

Haapajärven Lämpö Oy tuottaa asiakkailleen kaukolämpöä uusiutuvalla energialla. Kaukolämpö tuotetaan lähes kokonaan Haapajärven teollisuuslaitoksilta saatavilla sivutuotteilla. Tällä hetkellä Haapajärven Lämpö Oy:n tuottama kaukolämpö energia on edullisinta, joka asiakasryhmässä koko maahan verrattuna. Tavoitteena on, että kaukolämmön hinta on kaikissa kuluttajaryhmissä kilpailukykyisimpien joukossa, sekä valtakunnallisesti ja myös Haapajärvellä muihin lämmitysmuotoihin verrattuna. Tavoitteena on myös kehittää Haapajärvellä bioenergia- ja biotuotetaloutta.

Taloudellisena tavoitteena on tasapainoinen talous. Talouteen vaikuttaa monet tekijät, eniten laitoksella tapahtuva työ, millä pyritään parhaaseen mahdolliseen energiatehokkuuteen, toki säällä on iso merkitys, mutta sille me ei ole vielä pystytty tekemään mitään. Talouden riskinä näkyy vähäiset liittyjämäärät viime vuosina ja kun toisella puolella on purettavat kohteet, jotka irrotetaan verkosta niin tämä skenaario tuo myös haasteita talouteen.

Verkostoon laajentamista jatketaan kaava-alueella kannattavilta osin. Verkostoa saneeraamista jatketaan siltä osin missä sitä tarvitsee tehdä. Lisäksi tarjotaan myös ”kaukokylmää” asiakkaille niissä kohteissa, missä se on järkevää toteuttaa.

Tällä hetkellä keskitymme tarkastelemaan tulevaisuuden monimuotoisiin CO2 vapaisiin energian tuotanto ratkaisuihin, joihin kuuluu lämpöpumput, aurinkoenergia, sähkökattilat, puukaasu, lämpöakut ja ehkä tulevaisuudessa tuulivoimakin.

Tiedottaminen on tänä päivänä tärkeä osa yrityksen jokapäiväistä toimintaa ja sitä tullaan jatkamaan tästä eteenpäin eri somealustoilla sekä verkkosivuilla. Lämpö -yhtiö on saanut hyvää palautetta tiedottamisesta sekä näkyvyys on parantunut ja sitä tullaan jatkamaan.

Haapajärven Lämpö Oy	TP 2024	TA 2025	TA 2026
----------------------	---------	---------	---------

KASVU

Liikevaihto	5 269	4 063	4 418
Myyntikate	2 866	1 796	2 034
Henkilöstömäärä	*	6	6

KANNATTAVUUS

Tilikauden tulos	10	-88	177
------------------	----	-----	-----

Haapajärven Yrityskiinteistöt Oy

Toimintatavoitteet:

Haapajärven Yrityskiinteistöt Oy:n toiminnan tavoitteena on edistää Haapajärven elinkeinoelämän kasvua ja tukea paikallista yritystoimintaa. Tämä toteutetaan tarjoamalla yrityksille sopivia ja laadukkaita toimitiloja sekä muita elinkeinotoimintaa tukevia palveluja. Loppuvuodesta 2025 yhtiöjärjestyksen päivitys toimialaa koskien on vielä kesken.

Riskit ja riskienhallinta:

Yhtiön toimintaan liittyy erityisesti toimitilojen hallintaan ja omistukseen kohdistuvia taloudellisia riskejä.

Keskeisiä riskitekijöitä ovat:

- Tilojen vajaakäyttö tai tyhjilleen jääminen, mikä voi aiheuttaa merkittäviä vuokratuottojen menetyksiä.
- Omaisuusvahingot, kuten tulipalo tai muut vahingot, voivat johtaa suuriin korjaus- ja kustannusvaikutuksiin.
- Toimitilojen myyntiin liittyvät riskit, esimerkiksi myyntihinnan alittaminen tai markkinatilanteen heikkeneminen.
- Omaisuusvahinkojen varalta yhtiöllä on kilpailutetut vakuutukset. Sen sijaan toimitilojen vajaakäyttöön tai myynteihin liittyville taloudellisille riskeille ei ole markkinoilla tarkoituksenmukaista vakuutusturvaa.
- Riskienhallinnan kannalta on olennaista varmistaa, että yhtiön omistamat toimitilat pysyvät aktiivisessa ja yritystoimintaa tukevassa käytössä. Uusien investointien osalta kiinnitetään erityistä huomiota kannattavuuteen, markkinatilanteeseen ja pitkän aikavälin kysyntään.

Haapajärven Yrityskiinteistöt Oy (nimen vaihdos käsittelyssä)	TP 2024	TA 2025	TA 2026
---	---------	---------	---------

KASVU

Liikevaihto	469 609,00	466 875,00	175 800,00
Taseen loppusumma	2 162 024,00	2 200 000,00	2 125 000,00
Henkilöstömäärä	3	1,5	0,00
Investoinnit	385 561,00	176 000,00	0,00

KANNATTAVUUS

Tilikauden tulos	21 014,00	770,00	-61 300,00
------------------	-----------	--------	------------

VAKAVARAISUUS

Omavaraisuusaste %	78,86	84,63	84,73
Pitkäaikainen vieras pääoma	331 038,00	275 866,00	220 694,00

1.5. Tilivelvolliset viranhaltijat

Kuntalain säännösten mukaan tilintarkastajien on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisten toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisten määrittely on tarpeen muistutus- ja vastuuvapausmenettelyn vuoksi. Tilivelvolliseen voidaan kohdistaa muistutus ja myös vastuuvapauden myöntäminen kohdistuu tilivelvolliseen. Voimassa olevassa kuntalaissa tilivelvollisten piiriä on rajoitettu. Säännöksen mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsen sekä asianomaisten toimielimen tehtäväalueen johtava viranhaltija. Säännöksessä tarkoitettuja johtavia viranhaltijoita voi toimielimen tehtäväalueella olla useampia, jos selvää tehtäväkokonaisuutta johtava viranhaltija on suoraan toimielimen eikä toisen viranhaltijan alainen. Yleensä toimielimen tehtäväalueella on vain yksi säännöksessä tarkoitettu tilivelvollinen viranhaltija.

Kaupunginvaltuusto hyväksymällä talousarvion määrää tilivelvolliseksi seuraavat:

Kaupunginhallituksen, lautakuntien ja johtokuntien jäsenet.

Tilivelvolliset viranhaltijat:

Toimielin	Viranhaltija
Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja, talous- ja hallintojohtaja
Sivistyslautakunta	sivistysjohtaja
Tekninen lautakunta	tekninen johtaja
Ympäristölautakunta	ympäristöjohtaja
<i>Elinvoimajaos*</i>	<i>kaupunginjohtaja, tekninen johtaja</i>

*astuu voimaan vuoden 2026 aikana, mikäli hallintosäätöuudistus tulee voimaan

1.6. Arvio riskeistä ja niiden hallinnasta

Toiminnan kehittymistä arvioidaan tarkastelemalla merkittävimpiä riski- ja epävarmuustekijöitä sekä muita toiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikkoja. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan, ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan sen on jatkuttava osana päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä huolehtia sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävien ja vastuiden tarkoituksena on varmentaa kunnan toiminnan lainmukaisuutta, tuloksellisuutta, päätösten perusteena olevien tietojen riittävyyttä ja luotettavuutta sekä omaisuuden ja voimavarojen turvaamista. Lisäksi kaupunginhallituksella on erityinen velvollisuus varmentaa hyvän hallinnon menettelyiden toteutumista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset toimielimet, viranhaltijat ja muut esimiehet varmistavat edellä mainittujen asioiden toteutumista.

Kaupungin sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston 14.12.2020 § 63 hyväksymiä Haapajärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteita ja kaupunginhallituksen 23.2.2021 § 38 hyväksymää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta.

Kaupunki pyrkii pääsemään Valtiovarainministeriön arviointimenettelystä pois alkuvuodesta 2026, jolloin talouden seuranta on entistä vahvemmin kaupungin omaa toimintaa.

Konsernivalvonnan järjestäminen

Kunnan konsernivalvontaa toteutetaan valtuuston 11.11.2025 § 79 hyväksymän konserniohjeen mukaisesti.

Riskienhallinta

Kaupunginjohtaja, kaupunginhallitus, johtavat viranhaltijat ja lautakunnat vastaavat siitä, että riskienhallinta on kokonaisvaltaista.

Kaupungin ja konsernin tasolla riskienhallinta kattaa strategiset, toiminnalliset, taloudelliset sekä lakien ja hyvän hallintotavan noudattamiseen liittyvät riskit. Lisäksi se sisältää riskien tunnistamisen, analysoinnin ja priorisoinnin, hallinnan toimenpiteiden määrittelyn ja valvonnan sekä tuloksellisuuden arvioinnin.

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkäaikaisiin tavoitteisiin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Riskit liittyvät lähinnä toimintapäätösten tekemiseen, resurssien jakamiseen, johtamisjärjestelmään ja riittävään kykyyn reagoida toimintaympäristön muutoksiin, kuten käynnissä olevaan Venäjän hyökkäyssotaan, inflaation ja korkojen nousuun sekä geopolittiseen epävarmuuteen, joka aiheuttaa Suomessa varautumisen ja varustelun osalta toimenpiteitä ja valtiontalouden uudelleenorganisointia.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden tulee tukea strategisten päämäärien saavuttamista.

Henkilöstöriskeistä puutteelliset sijaisjärjestelyt aiheuttavat riskejä toiminnallisesti ja erityisosaamista vaativien tehtävien hoidon jatkuvuudessa. Myös ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus on riskitekijä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää perehdyttämiseen ja henkilöstön jaksamiseen. Myös osaamisen ylläpito ja kehittäminen kunnan lakisääteisten tehtävien pysyessä määrällisesti suurena, on riskien hallinnan kannalta keskeistä ja vaatii säännöllistä osaamisen ja toiminnan kehittämistä.

Yhteistyön onnistuminen Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen kanssa on strategisesti tärkeää niin kuntalaisten palveluiden saatavuuden kuin laajemmin aluekehityksen näkökulmasta. Samoin työllisyyspalveluiden uusi järjestäminen Raahen työllisyysalueiden kautta sekä kaupungin omat toimet työllisyysilanteen parantamiseksi muodostavat strategisesti tärkeän kokonaisuuden.

Toiminnalliset ja taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit ovat erittäin korkeat, vaikka tavoitteena on, että vuoden 2025 tilinpäätöksen jälkeen kaupunki pääsee arviointimenettelystä pois. Kaupungin velkamäärä asukasta kohden on korkea.

Talouden tasapainon saavuttamiseksi ja pysyvyyden turvaamiseksi tarvitaan edelleen toimenpiteitä tuleville vuosille. Kaupungin valtionosuuksissa näkyy vahvasti soteuudistuksen tasausmekanismi, joka pienentää Haapajärven valtionosuutta suhteessa erittäin voimakkaasti. TE-palveluiden siirtyminen kuntien vastuulle ja niihin siirtynyt riittämätön valtion rahoitus haastavat kaupungin taloutta myös. Työllisyydenhoidon kulut ovat ennakoimattomia ja suhdanneriippuvaisia ja kaupungin omat toimet kulujen hillitsemiseksi ovat hyvin rajoitettuja.

Maksuvalmiustilannetta on seurattava aktiivisesti. Kassan riittävyyttä on jouduttu turvaamaan kuntalimiitillä.

Sekä toiminnallisen että taloudellisen riskin luovat myös henkilöstön vaihtuvuus sekä ennakoimattomat poissaolot. Ohuessa organisaatiossa särkymävaraa ei ole, lakisääteisiä tehtäviä on paljon ja kaikilla henkilöstön jäsenillä on laajat toimenkuvat ja sijaistamisen mahdollisuudet ovat rajallisia. Poissaolot ja sijaisjärjestelyt luovat taloudellista riskiä. Henkilöstökulujen nousu, erityisesti palkkaratkaisut, tuovat kulupainetta.

Tämän lisäksi haasteita taloudelle ja toiminnalle aiheuttavat kiinteistöjen määrä, niiden elinkaari ja kunto sekä vanhojen ja käytöstä poistuvien kiinteistöjen suuret tasearvot. Käytössä olevissa rakennuksissa on korjausvelkaa, jonka määrä kasvaa joka vuosi eikä sitä nykyisellä investointitasolla pystytä taittamaan. Tunnistettujen tarpeiden ja toiminnan toteutuksen välillä tarvitaan tarkkaa suunnittelua ja ennakointia.

Kaupungin toimintamenoja on edelleen supistettava ja uusia tulolähteitä tulee hakea. Investoinneista toteutetaan vain välttämättömät ja nekin on sopeutettava talouden kantokykyyn. Kaupungin velkamäärä on saatava taittumaan.

Rahoitusriskit

Merkittävimmät rahoitusriskit liittyvät arvopaperisalkkuun sisältyvien sijoituskohteiden markkina-arvojen vaihteluihin ja korkean lainamäärän korkoriskiin. Kunnan lainojen korkomarginaalit ovat kuitenkin maltilliset

ja korkokehitys on vuoden 2025 aikana kääntynyt laskuun korkeammasta tasosta. Konserniyhtiöihin liittyvät lainasaamisiin ja takausvastuisiin liittyvät epävarmuustekijät on otettava huomioon. Varainhoidossa salkunhoito tullaan kilpailuttamaan tavoitteena markkinariskin pienentäminen ja kustannustehokkaampi tuotto.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät kunnan henkilöstöön, omaisuuteen ja toimintaan. Kaupungin omaisuus on vakuutettu ja se tarkistetaan vuosittain. Kunnan kiinteistöjen kunto ja siitä johtuvat riskit ovat arvioinnissa keskeisimmällä sijalla. Vakuutusmaksujen hallintaan liittyvä vakuutusten kilpailutus suoritettiin alkuvuodesta 2025 ja kilpailutuksella saatiin huomattavaa kustannushyötyä.

1.7. Arviointimenettelyn mukaiset toimenpiteet talouden tasapainottamiseksi

Vuosien 2022-2025 aikana toteutetut lukuisat säästötoimet jatkuvat normaalina toimintana eli raamia on supistettu pysyvästi kaikilla vastuualueilla. Vuodelle 2026 säästöjen talousvaikutus on noin 640 000 euroa. Uusia säästötoimia etsitään myös vuoden 2026 aikana. Tässä hyödynnetään myös FCG:ltä tilattua organisaatiotarkastelua, joka tulee päätöksentekoon ja toimeenpantavaksi vuoden 2026 aikana.

Vastuualueiden keskeiset muutokset vuosina 2022-2026 ovat:

Hallintopalvelut

1. Henkilöstön määrä on supistunut; toimistosihteerin ja markkinoinnin asiantuntijan tehtävät on lakkautettu ja vastuut jaettu uudelleen useammalle henkilölle.
2. Kokouspalkkiokäytäntö on poistettu johtavilta viranhaltijoilta ja päättäjien kokouspalkkioita on leikattu.
3. Maatalouslomittajien ylimääräinen lomitusmääräraha poistettu.

Sivistyspalvelut

1. Väliojan koulu ja Tiiton koulu on lakkautettu ja opetus keskitetty KJS koululle.
2. Henkilöstön määrä supistuu lapsimäärän laskiessa. Eläköitymiset tarkastellaan erikseen, uutta henkilöä ei välttämättä palkata. Tehtäviä yhdistellään.
3. Tuntikehystä on leikattu kaikilla oppiasteilla.
4. Liikunta, kulttuuri ja nuorisotoimen vuosiavustuksia on pienennetty.
5. Kirjaston ja uimahallin aukiolojen supistaminen.

Tekniset palvelut

1. Katujen ja ulkoilualueiden ylläpitoa on ulkoistettu yksityisille toimijoille.
2. Investointeja on priorisoitu ja siirretty eteenpäin.
3. Siivouksen tasoa laskettu kaikissa kaupungin omistamissa kohteissa.
4. Ylläpidettävien hiihtolatujen määrää on pienennetty.
5. Talviaurauksen muuttaminen erikseen haettavaksi avustukseksi.

Ympäristöpalvelut

1. Valvontaeläinlääkärien erilliskorvaus poistettu.
2. Siivouksen tasoa laskettu toimipisteissä.

3. TULOSLASKELMAOSA

1.2. Tunnusluvut

Toimintatuotot

Vuodelle 2026 kaupungin ja liikelaitoksen (ulkoiset) toimintatuottoihin on budjetoitu yhteensä 4 685 425 euroa. Toimintatuotot muutos ensi vuonna kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna noin -10,6 %.

Toimintakulut

Toimintakulut ovat 24 458 593 milj. euroa vuonna 2026. Toimintakulut kasvavat yleisen kustannusten kasvun lisäksi TE-uudistuksen takia. Merkittävin erä kunnan toimintamenoissa vuonna 2026 on henkilöstömenot 13 702 762 milj. euroa. Henkilöstökuluja nostaa tiedossa olevat sopimuskorotukset. Palvelujen ostoihin talousarviossa on varattu 6 935 559 milj. euroa.

Toimintakate

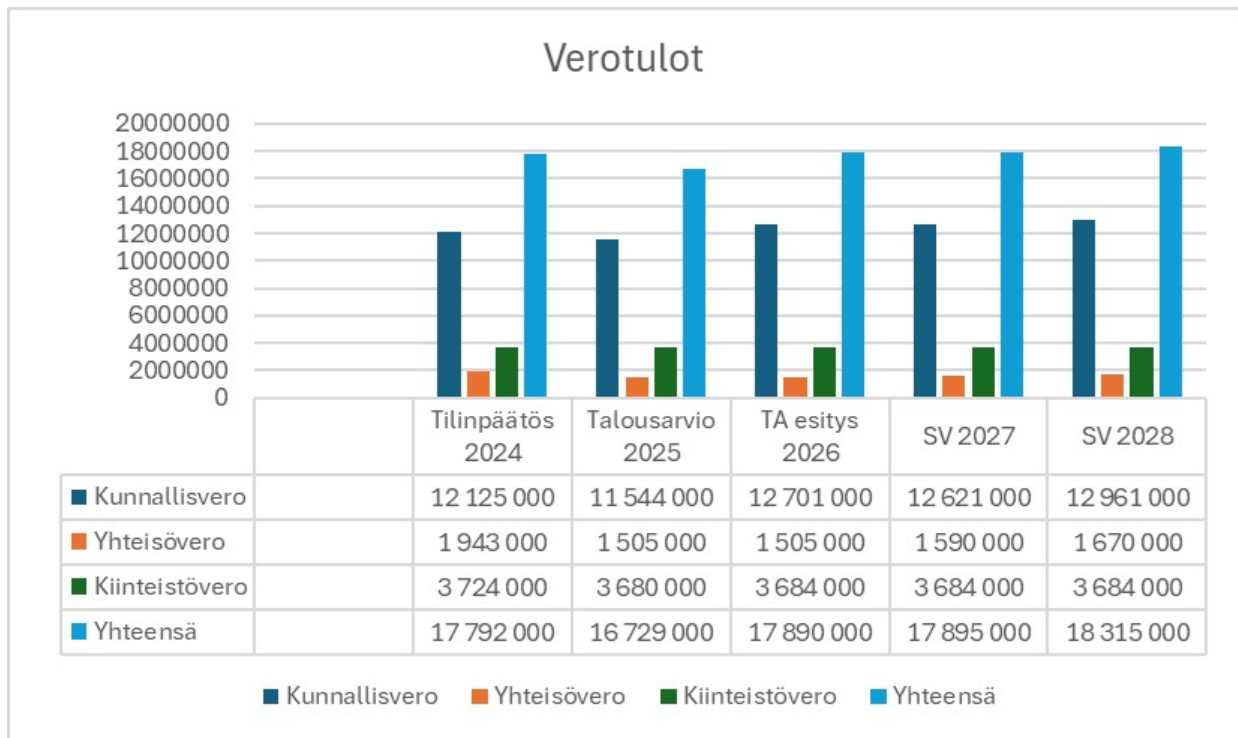
Toimintakate on toimintatulojen ja -menojen erotus, jossa valmistus omaan käyttöön -erä on huomioitu. Toimintakate osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi myynti- ja maksutuotoilla. Loput toimintakuluista katetaan käytännössä verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate vuonna 2026 on – 19 773 168 milj. euroa ja se heikkenee 345 671 tuhatta euroa vuoteen 2025 verrattuna.

Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä.

Verotulot ja valtionosuudet

Kuntaliiton yhteistyössä Valtionvarainministeriön ja Verohallinnon kanssa laatima syyskuun 2025 kuntakohtaisen veroennusteen mukaan, verotulojen odotetaan ensi vuonna nousevan kokonaisuudessaan noin 6,9 % vuoden 2025 ennusteeseen verrattuna. Kehikon mukaan, vuoden 2026 ennuste on 17 890 000 miljoonaa euroa.

Verottajalta tulleen ohjeen mukaan vuoden 2026 tuloveroprosentti ilmoitetaan yhden desimaalin tarkkuudella. Valtuusto on vahvistanut vuoden 2026 tuloveroprosentiksi 10,2 %. Tulovero talousarviossa on 12 701 000 euroa.

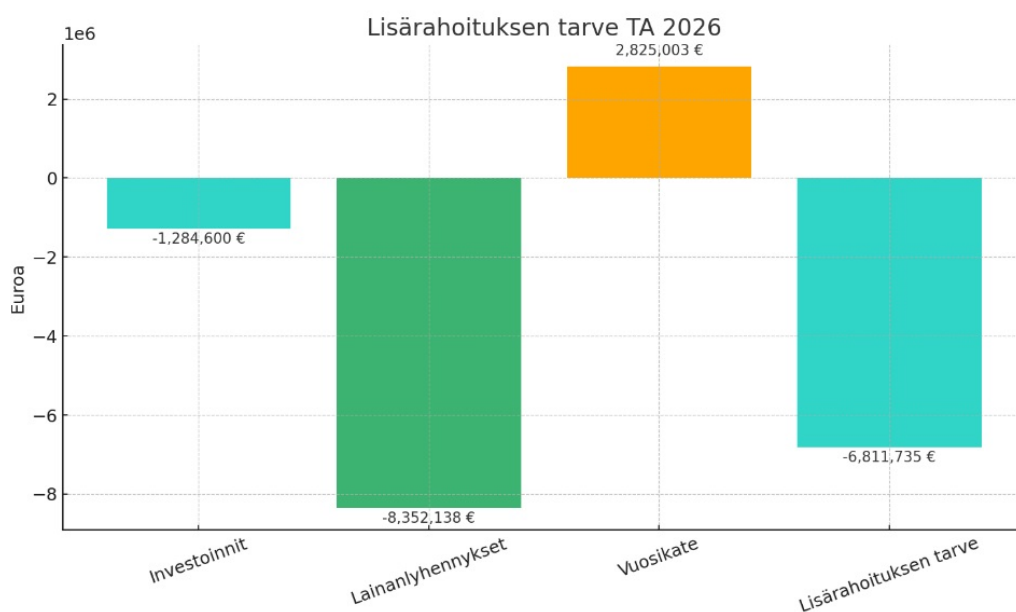
Kiinteistöveroprosentit valtuusto on vahvistanut vuodelle 2026 seuraavasti:

yleinen rakennukset	1,35 %
yleinen maapohja	1,35 %
vakituiset asuinrakennukset	0,75 %
muut asuinrakennukset	1,35 %
voimalaitokset	3,10 %
rakentamaton rakennusmaa	5,00 %
yleishyödylliset yhteisöt	0,30 %

Kiinteistöverotuotto em. prosenteilla laskettuna vuodelle 2026 saadaan 3 684 000 euroa. Yhteisöverotuotoksi arvioidaan 1 505 000 euroa. Arviot tulevan vuoden verotuotoista on tehty Kuntaliiton ennusteiden pohjalta.

Valtionosuuksia vuoden 2026 talousarviossa on 5 115 700 euroa, mikä on ennakkotietojen mukainen määrä.

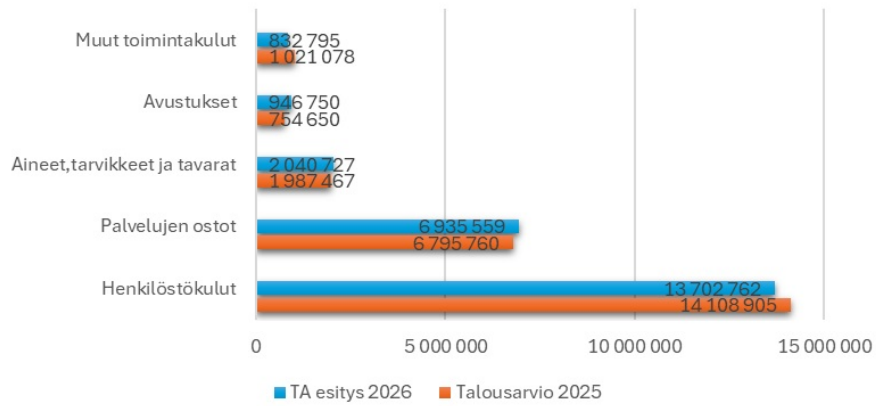
Talousarviolainojen lyhennykset vuodelle 2026 ovat 8 352 138 euroa. Uutta talousarviolainaa vuodelle 2026 on varauduttu nostamaan 7 000 000 euroa. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, tulo-rahoitus on riittävä eikä lainamäärä nouse. Vuosikatteen kehittymisellä on siis vaikutus lainasalkun kehittymiseen. Vuoden 2026 vuosikate ei kata poistojen määrää. Kun huomioidaan rahoituslaskelman vuosikate, lainanlyhennysten- ja poistojen määrä, vuoden 2026 lisärahoituksen tarve on noin 7 000 000 euroa.

2.2. Kaupungin tuloslaskelma

Talousarvion valmistelussa on lähtökohtana talouden tasapaino suunnitelmakaudella. Verotulojen, valtionosuuksien ja toimintatulojen lähivuosien kehitys määrittää toiminnan kasvuvaran. Tavoitteena on nostaa vuosikate tasolle, joka vastaa poistojen ja investointien määrää.

Käyttötalouden kulujakauma 2025-2026

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2026 (Ulkoinen)

	TP 2024	TA+MUUT. 2025	KH 2026
TOIMINTATUOTOT			
MYYNITUOTOT	2 076 858	1 860 889	1 702 200
MAKSUTUOTOT	642 658	633 592	520 022
TUET JA AVUSTUKSET	399 770	491 000	412 760
MUUT TOIMINTATUOTOT	2 651 398	2 254 882	2 050 443
TOIMINTATUOTOT	5 770 685	5 240 363	4 685 425
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT	-13 732 443	-14 108 905	-13 702 762
PALKAT JA PALKKIOT	-11 022 048	-11 429 722	-10 973 834
HENKILÖSIVUKULUT	-2 710 395	-2 679 183	-2 728 928
ELÄKEKULUT	-2 370 395	-2 328 793	-2 318 341
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-340 000	-350 390	-410 587
PALVELUJEN OSTOT	-6 073 454	-6 795 760	-6 935 559
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 726 793	-1 987 467	-2 040 727
AVUSTUKSET	-671 778	-754 650	-946 750
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 282 706	-1 021 078	-832 795
TOIMINTAKULUT	-24 487 174	-24 667 860	-24 458 593
TOIMINTAKATE	-18 716 489	-19 427 497	-19 773 168
VEROTULOT	17 792 539	18 061 000	17 890 000
VALTIONOSUUDET	5 452 707	4 798 454	5 115 700
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
KORKOTUOTOT	4 374	300	11
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2 468 858	932 600	754 000
KORKOKULUT	-1 312 921	-1 300 000	-1 050 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-421 418	-177 200	-111 540
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	738 892	-544 300	-407 529
VUOSIKATE	5 267 649	2 887 657	2 825 003
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 451 176	-2 955 989	-2 885 555
ARVONALENTUMISET	-1 682	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 452 858	-2 955 989	-2 885 555
TILIKAUDEN TULOS	2 814 791	-68 332	-60 552
POISTOERON MUUTOS	85 466	85 500	85 500
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 900 257	17 168	24 948

TALOUSARVION TULOSLASKELMA 2026 (Ulk.+sis.)

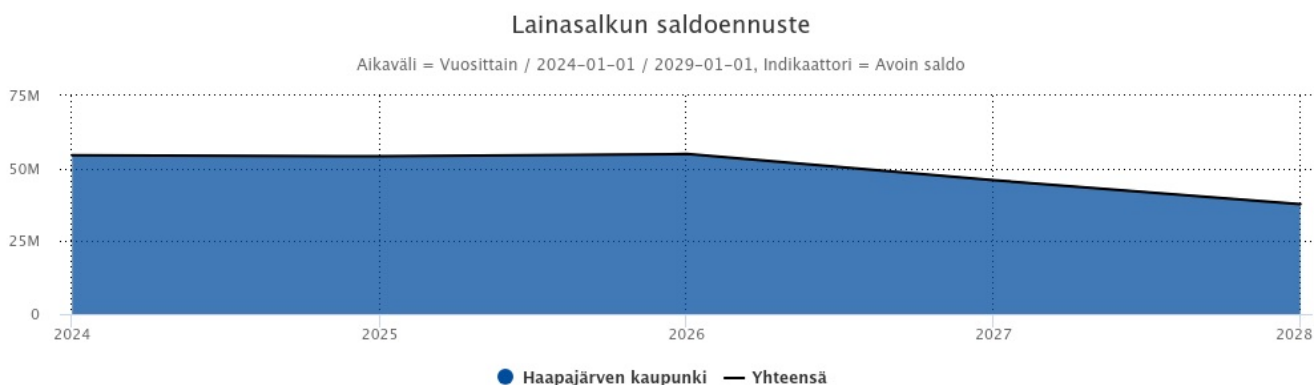
	TP 2024	TA+MUUT. 2025	KH 2026
TOIMINTATUOTOT			
MYYNITUOTOT	3 194 829	2 759 821	2 595 080
MAKSUTUOTOT	651 414	633 592	520 022
TUET JA AVUSTUKSET	399 770	491 000	412 760
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 973 949	5 577 058	5 255 893
TOIMINTATUOTOT	10 219 962	9 461 471	8 783 755
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT	-13 732 443	-14 108 905	-13 702 762
PALKAT JA PALKKIOT	-11 022 048	-11 429 722	-10 973 834
HENKILÖSIVUKULUT	-2 710 395	-2 679 183	-2 728 928
ELÄKEKULUT	-2 370 395	-2 328 793	-2 318 341
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-340 000	-350 390	-410 587
PALVELUJEN OSTOT	-7 208 074	-7 694 692	-7 828 439
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 729 689	-1 987 467	-2 040 727
AVUSTUKSET	-671 778	-754 650	-946 750
MUUT TOIMINTAKULUT	-5 594 468	-4 343 253	-4 038 245
TOIMINTAKULUT	-28 936 451	-28 888 967	-28 556 923
TOIMINTAKATE	-18 716 489	-19 427 496	-19 773 168
VEROTULOT	17 792 539	18 061 000	17 890 000
VALTIONOSUUDET	5 452 707	4 798 454	5 115 700
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
KORKOTUOTOT	4 374	300	11
MUUT RAHOITUSTUOTOT	2 468 858	932 600	754 000
KORKOKULUT	-1 312 921	-1 300 000	-1 050 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-421 418	-177 200	-111 540
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	738 892	-544 300	-407 529
VUOSIKATE	5 267 649	2 887 658	2 825 003
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-2 451 176	-2 955 989	-2 885 555
ARVONALENTUMISET	-1 682	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 452 858	-2 955 989	-2 885 555
TILIKAUDEN TULOS	2 814 791	-68 331	-60 552
POISTOERON MUUTOS	85 466	85 500	85 500
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	2 900 257	17 169	24 948

4. RAHOITUSOSA

1.8. Rahoituslaskelma

Talousarviovuonna 2026 pitkäaikaisia lainoja lyhennetään lainojen lyhennysohjelmien mukaisesti niin nykyisten kuin tulevien lainojen osalta. Lainojen lyhennysmäärä vuodelle 2026 on 8 352 138 euroa.

Talousarviovuoden 2026 rahoitustarvetta on ennakoitu tarvittaessa katettavaksi pitkäaikaisella lainalla, mutta myös lyhytaikaisella kuntatodistuslainalla. Vuodelle 2026 on varauduttu nostamaan uutta lainaa 7 000 000 euroa.

Päiväys	Haapajärven kaupunki	Haapajärven kaupunki (Valuutta)	Yhteensä	€/asukas	Asukasluku
1.1.2024	54 574 646,99	EUR	54 574 646,99	8 406	6492
1.1.2025	54 142 578,99	EUR	54 142 578,99	8 360	6476
1.1.2026	54 937 461,99	EUR	54 937 461,99	8 483	6476
1.1.2027	45 984 194,99	EUR	45 984 194,99	7 101	6476
1.1.2028	37 758 927,99	EUR	37 758 927,99	5 831	6476

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana toiminnan avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun.

Investointien rahavirrat osoittavat sen rahavarojen käytön, joiden avulla kunta järjestää palvelutuotannon edellytykset ja kerryttää tulevia rahavirtoja pitkällä aikavälillä.

Toiminnan ja investointien rahavirran positiivinen (ylijäämäinen) välitulos osoittaa, kuinka paljon varoja jää käytettäväksi nettoantolainaukseen, lainojen lyhennykseen ja rahavarojen lisäykseen. Negatiivinen (alijäämäinen) välitulos taas osoittaa, kuinka paljon menoja joudutaan kattamaan olemassa olevia rahavaroja vähentämällä tai lainoja lisäämällä.

Rahoituksen rahavirrat osoittavat antolainasaamisten ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana. Vaikutus maksuvalmiuteen kuvaa kunnan maksuvalmiuden kehittymistä. Positiivinen arvo tarkoittaa kunnan maksuvalmiuden vahvistumista ja negatiivinen sen heikkenemistä. Vaikutus maksuvalmiuteen ei saa olla arvoltaan negatiivinen enempää kuin kunnan rahavarojen arvioidaan olevan talousarviovuoden alussa eli talousarvion laadintavuoden tilinpäätöksessä.

TALOUSARVION RAHOITUSLASKELMA 2026

	TP 2024	TA+MUUT. 2025	KH 2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
VUOSIKATE	5 267 649	2 887 658	2 825 003
TULORAHOTUKSEN KORJAUSERÄT	-167 981	0	0
	5 099 668	2 887 658	2 825 003
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
INVESTOINTIMENOT	-8 889 869	-4 748 700	-1 374 600
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0	284 600	90 000
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	1 768 848	50 000	0
	-7 121 021	-4 414 100	-1 284 600
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 021 353	-1 526 442	1 540 403
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0	-230 000	0
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	15 000	0	0
	15 000	-230 000	0
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	12 000 000	4 400 000	7 000 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-8 512 297	-8 444 380	-8 352 138
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	-5 500 000	0	0
	-2 012 297	-4 044 380	-1 352 138
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET			
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-3 065	0	0
VAIHTO-OMAIUUDEN MUUTOS	7 290	0	0
SAAMISTEN MUUTOS	-482 260	0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-1 822 525	0	0
	-2 300 560	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-4 297 856	-4 274 380	-1 352 138
RAHAVAROJEN MUUTOS	-6 319 209	-5 800 822	188 265
RAHAVARAT 31. 12.	14 622 424		
1. 1.	20 941 633	-6 319 209	

5. KÄYTTÖTALOUSOSA

5.1. Vaalit

Vastuualueet: kunnalliset, alueelliset ja valtiolliset vaalit

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

Toiminnan kuvaus: Vuonna 2026 ei järjestetä kunnallisia, alueellisia tai valtiollisia vaaleja.

5.2. Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävä on kuntalain 121 §:n mukaan

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa
- toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Edellä mainitut tarkastuslautakunnan tehtävät voidaan jakaa kolmeen tehtäväkokonaisuuteen: hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen, arviointi ja muut tehtävät.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin hallinnon ja talouden hoitoa, antaa arviointikertomuksen valtuustolle. Talousarviossa on varauduttu kahdeksaan (8) kokoukseen ja kolmeen (3) arviointikertomuksen laatimistilaisuuteen vuonna 2025.

Toiminta ja tavoitteet

Arvioinnin kohteena on kaupungin ja sen tytäryhtiöiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi ja saada aikaan oikein järjestetty ja hyvä hallinto sekä taloudenhoito sekä varmistaa mahdollisuus toiminnallisesti ja taloudellisesti riittävään ammattitaitoiseen tilintarkastuksen suorittamiseen.

Tarkastuslautakunnan yhtenä tavoitteena on myös lautakunnan riittävä kouluttautumisen tason saavuttaminen ja asiantuntemuksen lisääminen koulutuksen kautta. Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön asiantuntevaan suorittamiseen huomioiden lakimuutokset.

Lisäksi tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Tarkastuslautakunta valvoo, että tilintarkastus tehdään lakien ja asetusten mukaisesti riittävässä laajuudessa. Tilintarkastaja antaa tarkastuskertomuksen lisäksi sopimuksen mukaisesti kolme (3) kirjallista raporttia vuodessa tarkastuslautakunnalle sekä tarvittaessa suullisia raportteja.

Toimenpiteet

Tarkastuslautakunta arvioi joka päävastuualueiden ja lautakuntien toimintaa ja tavoitteiden toteutumista sekä tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista. Edelleen joka vuosi arvioidaan kaupunginhallituksen ja -valtuuston päätöksiä ja täytäntöönpanoa sekä keskushallinnon toimintaa. Muu arviointi suoritetaan lautakunnan oman työsuunnitelman/-ohjelman mukaisesti.

Tarkastuslautakunnan nettomenot

	TA2023	TA2024	TA2025	TA 2026
Menot	32 000	45 972	48 665	49 637
Tulot	0	0	0	0
Netto	32 000	45 972	48 665	49 637

5.3. Hallintopalvelut

Vastuualueet: yleishallinto, talous- ja henkilöstöhallinto, hyte- ja työllisyyspalvelut sekä elinkeinotoimi

Toimielin: kaupunginhallitus

Palvelutuotannon periaatteet:

Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut

- asiakirjahallinnan ja muut hallintopalvelujen toimistopalvelut
- kirjanpito ja palkanlaskenta tuotetaan omana palveluna
- it –palvelut ostetaan in house -yhtiöltä

Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut

- maaseutupalvelut
- maatalouslomituspalvelut

Yksityisiltä palvelujen tuottajilta ostettavat palvelut

- elinkeinojen neuvonta- ja kehittämispalvelut (NIHAK)

Valtion tuottamat palvelut

- yleinen edunvalvonta
- kuluttajaneuvonta
- talous- ja velkaneuvonta

Yleishallinto

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja

Toiminnan kuvaus

Valtuusto päättää toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä hallinnon järjestämisen, talouden ja rahoituksen perusteista.

Hallitus vastaa kaupungin hallinnosta, tiedonhallinnan tehtävistä ja talouden hoidosta, sen ohjauksesta ja seurannasta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta sekä valvoo kaupungin etua.

Keskushallinto vastaa keskitetystä asiakirjahallinnon tehtävistä sekä talouden suunnitteluun ja seurantaan liittyvistä tehtävistä ja myös talousarvion laadinnasta sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnasta. Lisäksi se huolehtii kaupunginhallituksen ja –valtuuston kokousasioista ja toteuttaa hallituksen vastuulla olevan tiedonhallintalain tehtävistä sekä työllistämiseen liittyvistä asioista. Hallinto vastaa myös kaupungin talous- ja henkilöstöhallinnon palveluista.

Työllisyys- ja hyvinvointipalvelut sijaitsevat organisaatiossa hallintopalveluiden alla. Samoin elinkeinopalvelut. Näiden toimintojen osalta henkilöstöresurssi (työllisyyden- ja hyvinvoinnin koordinaattori, työpaja Warikon henkilöstö sekä kaupunginjohtaja) näkyy hallintopalveluiden mittareissa.

Henkilöstöhallinto sisältää kaupungin työntekijöiden työterveyshuollon, yhteisen koulutuksen sekä työsuojeluorganisaation ja yhteistyötoimikunnan toiminnan.

Maaseutupalvelut ostetaan Pyhäjärven kaupungilta, jossa toimii kuntien yhteinen maaseutulautakunta (Pyhäjärvi, Haapajärvi ja Reisjärvi). Toholammin paikallisyksikkö järjestää lomituspalvelut vuoden 2023 alusta myös Haapajärven maatalousyrittäjille.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Vuoden 2026 aikana Haapajärven kaupungin organisaatiossa valmistellaan ja toimeenpannaan FCG:n konsulttien organisaatiotarkastelun mukaisia suosituksia, mm. Hallintosäännön uudistus sekä organisaatiouudistuksen valmistelu. Lisäksi hallinnon sihteerien tehtäväkuvauksien yhdenmukaistaminen

tehdään hallinnon koordinoimana työnä toimialojen kanssa. Alkuvuodesta 2026 päätetään uusi kaupunkistrategia, jota on tehty Kuntaliiton ja FCG:n USO-verkoston tarjoaman kehittämisresurssin tuella.

Talousarviossa on varauduttu 11 kaupunginhallituksen kokoukseen, 7 kaupunginvaltuuston kokoukseen ja 8 iltakouluun, sekä tarvittaessa myös tarvittavaan määrään ylimääräisiä kokouksia, mikäli niille tulee yllättävää tarvetta.

Sähköistä asiointia ja sähköisiä palveluja kehitetään edelleen. Kunta-Akkunan kehittämistyötä jatketaan yhdessä muiden kuntien kanssa. Toiminnanohjausjärjestelmää (TOJ) ja tiedonohjaussuunnitelmaa (TOS) ylläpidetään koko ajan. Tietosuojaan, tiedonhallintaan sekä tietoturvan direktiivien mukaisiin velvoitteisiin kiinnitetään edelleen huomiota vuoden 2026 aikana. Tietosuojaa ja tiedonhallintaan liittyviä tehtäviä kehitetään edelleen yhdessä Joki ICT Oy:n kanssa. Ict -tuki- ja -asiantuntijapalvelut ostetaan Joki ICT Oy:ltä.

Kaupunki avustaa 4H-yhdistystä 6 000 eurolla vuonna 2026. Kaikki avustukset on tarkoitus keskittää sivistyslautakunnan päätettäväksi vuodesta 2026 alkaen. Kaupunki maksaa jäsenmaksuja Kuntaliitolle, Pohjois-Pohjanmaan liitolle, Kotiseutuliitolle ja Nihakille.

Ajankohtaisista asioista tiedotetaan henkilökunnalle uudistuvassa intrassa sekä teams –kanavilla ja tarvittaessa sähköpostilla tai erillisellä tiedotteella. Tiedonkulkuun ja henkilöstön osallistamiseen ja vaikuttamismahdollisuuksiin tulee kiinnittää erityistä huomioita ja ottaa kehittämiskohteeksi. Joka toinen vuosi toteutettava Kevan työhyvinvointikysely on toteutettu loppuvuodesta 2025 ja sen tuloksiin liittyviä toimenpiteitä tehdään vuoden aikana. Työterveyshuollon kilpailuttaminen Hansel –puitesopimuksen kautta tarkastellaan kevätkaudella 2026. Työhyvinvointia työnantaja on tukenut 50 euron e-passietuudella, henkilökunnan maksuttomilla kuntosalivuoroilla sekä yksiköittäin järjestettävillä tyhy-päivillä.

Henkilöstöasioita käsitellään säännöllisesti yhteistyötoimikunnassa. Lisäksi työturvallisuusasioita käsitellään n. kerran kuukaudessa työsuojeluvaltuutettujen ja -päällikön kanssa.

Kaupungin sijoitusten nettotuotto lisää sijoitusten pääomaa. Sijoituksia käytetään tarvittaessa valtuuston erikseen päättämiin, pääsääntöisesti investointikohteisiin.

	TP23	TP24	TA25	TA26
Hallintopalvelujen henkilökunta	23	18	10	13
Kaupungin vakinaisen henkilökunnan (vakanssien) lkm	224	198	198	198
Kuntalaistapahtumat			3	2
Kaiku-kortin käyttö			5	
Työterveyshuollon nettomenot	66 000	70 000	70 000	70 000
Valtuuston kokouksia	8	7	7	7
Hallituksen kokouksia	16	13	11	11

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kunnilla on lakisääteinen velvoite edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä kunnassa on laaja-alainen ja poikkihallinnollinen. Hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla sektoreilla. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tehdään yhteistyössä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Keskeisenä yhteistyökumppanina hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on hyvinvointialue.

Valtuutettujen ja rooli on keskeinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuudessa. Valtuustolle raportoidaan vuosittain hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kehityksestä ja kerran valtuustokaudessa valtuusto hyväksyy laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman. Laaja kertomus vuosilta 2021–2025 ja laaja hyvinvointisuunnitelma vuosille 2025–2029 valmistuvat kevään 2026 aikana.

Hyvinvointityöryhmään kuuluu edustajat vanhus- ja vammaisneuvostosta, järjestöstä, seurakunnalta kaupunginhallituksesta, sivistyspalveluista, teknisistä palveluista, hallintopalveluista, ympäristöpalveluista ja tytäryhtiöstä. Alkuvuodesta 2026 otetaan käyttöön automaattinen hyvinvointiraportti.

Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattorin tehtäviin kuuluu hyvinvointityön koordinointi ja kehittäminen sekä hyvinvointikertomuksen valmistelu ja raportointi, järjestöyhteistyö, vanhus- ja vammaisneuvoston sihteerin tehtävät sekä kotoutumislain mukaisten palvelujen järjestäminen. Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori on mukana myös hyvinvointialueen hyvinvointijohtamisen verkostossa ja muissa alueellisissa yhteistyöverkostoissa.

Järjestöjen ja kaupungin välinen yhteistyöasiakirja valmistuu kevään 2026 aikana. Järjestötoiminnan tukemiseksi haapajärvisille järjestöille annetaan ilmaiset kokoontumistilat. Kaupunki avustaa 4H-yhdistystä 6 000 eurolla vuonna 2025. Hallintosäännön päivityksellä kaupungin jakamat avustukset keskitetään sivistyslautakunnan jaettavaksi.

Kaupungin henkilöstöä kannustetaan huolehtimaan terveydestään ja hyvinvoinnistaan. Kaupunki tarjoaa henkilöstölleen kaksi ilmaista kuntosalivuoroa viikossa. Muut kaupungin henkilöstölle tarjottavat henkilöstöedut päätetään hallituksen erillisellä päätöksellä. Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen on varattu 10 000 euron määräraha.

Mittarit

	TP22	TA23	TA24	TA25	TA26
Osallisuusohjelman laatiminen	0	0	0	0	1
Järjestöyhteistyöohjelman laatiminen	0	0	0	1	valmis
Kuntalaisraadit ja muut yhteistyöfoorumit	0	0	6	5	6
Raportointi vuosittain	0	0	1	1	1
Ilmaiset kokoontumistilat järjestöille	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä

Terveyttä edistävät henkilöstöedut kaupungilla	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä	kyllä
---	-------	-------	-------	-------	-------

Työllisyyspalvelut

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu työ- ja elinkeinotoimistoilta siirtyi kunnille 1.1.2025. Haapajärvi kuuluu Raahen työllisyysalueeseen, jossa vastuukuntana toimii Raahen kaupunki. Raahen työllisyysalue vastaa myös ELY-keskusten julkisiin työvoimapalveluihin liittyvistä hankintatehtävistä ja KEHA-keskuksen julkisiin työvoimapalveluihin liittyvistä maksatustehtävistä.

Kuntien osuus työttömyystukien rahoituksesta laajeni TE-palvelut 2024 uudistuksen myötä. Laajenevan rahoitusvastuun myötä työllisyyskehityksellä tulee vuoden 2026 olemaan entistä suurempi vaikutus kaupungin talouteen. Työttömyyden keston mukaan kasvava rahoitusvastuun myötä kaupungin oman työllisyydenhoidon toimenpiteitä on kohdistettava niihin työttömiin, joiden työttömyys on vaarassa pitkittyä ja jotka tarvitsevat monialaista palvelua ja ohjausta työllistymisensä tueksi tai oikealle etuudelle siirtymiseksi.

Työllisyyden hoidon kulut ovat Haapajärven kaupungin budjetissa merkittävät ja aiheuttavat myös riskin talousarvion toteutumisen näkökulmasta. Raahen työllisyysalueen maksuihin on vuodelle 2026 budjetoitu 569 744 euroa ja työttömyysetuuksien kuntaosuuteen eli ns. "sakkomaksuihin" 600 000 euroa.

Kaupungin omien työllisyyttä edistävien palvelujen merkitys ja rooli uudessa työllisyyden edistämisen monialaisessa kokonaisuudessa on merkittävä. Työllisyyspalvelujen tavoitteena on vahvistaa työllistymisedellytyksiä, tukea työllistymistä tai ohjata asiakas hänen elämäntilanteeseensa paremmin sopivan palvelun piiriin. Tavoitteiden saavuttamiseksi kehitetään edelleen työpaja Warikon toimintaa ja yhteistyötä monialaisen yhteistyöverkoston kanssa.

Työpaja Warikko tarjoaa työllistymistä edistäviä palveluja heikossa työmarkkinatilanteessa oleville asiakkaille. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa pitkäaikaistyöttömien ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistymisedellytyksiä, tukea työllistymistä tai ohjata asiakas hänen elämäntilanteeseensa paremmin sopivan palvelun piiriin. Työtön työnhakija ohjautuu työpajalle TE-toimiston, hyvinvointialueen palvelujen tai omaehtoisen hakeutumisen kautta. Hyvinvointialue Pohteen järjestämän kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat osallistuvat työpajatoimintaan horisontaalisen yhteistyösopimuksen perusteella.

Työpaja Warikon toimipaikkana on entisen ST-tuotteen puuosaston tilat. Käytössä olevat tilat mahdollistavat toimintojen monipuolisen kehittämisen ja asiakkaiden palvelutarpeiden huomioimisen. Warikolla on mahdollisuus harjoitella ja tehdä laajemmin kädentaitoihin sekä puu- ja pintakäsittelyalaan liittyviä työtehtäviä esim. huonekalujen korjaamista ja entisöintiä. Warikko tarjoaa myös ns. "liikkuvan työtiimin", joka tekee avustavia työtehtäviä kaupungin eri päävastuualueille sekä yrityksille ja yhdistyksille asiakkaiden työllistymistarpeiden ja esille tulleiden työtilausten mukaisesti. Warikon palveluna on myös Matkahuollon Pakettipisteen toiminta.

Työpaja Warikolla tehdään aktiivista yhteistyötä kaikkien Haapajärvellä toimivien työttömiä työnhakijoita tukevien palvelujen kanssa. Tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat TE-palvelut ja Pohjois-Pohjanmaan

hyvinvointialueen palvelut. Työllistymistä edistävään monialaiseen yhteispalveluun osallistutaan sekä paikallisesti että alueellisesti. Yritysyhteistyötä tehdään sekä paikallisesti että alueellisesti ja asiakkaille etsitään työllistämismahdollisuuksia. Vuoden 2026 aikana monialainen yhteistyö korostuu entisestään, sillä lainsäädännön muutosten takia työkyvyttömiä työnhakijoiden ohjaaminen oikeiden palvelujen piiriin on entistä merkityksellisempää.

Toimintaympäristössä vuoden 2026 tapahtuvien lainsäädännön muutosten (mm. työttömyysturva, toimeentulotuki, kuntouttava työtoiminta) vaikutusta ennakoidaan varautumalla lisääntyvään asiakasmäärään. Myös työpajalla tehtävien työ- ja toimintakykyarviot tulevat lisääntymään tulevan vuoden aikana. Työpajan tulevan vuoden toimintasuunnitelmassa nousee vahvasti esille toiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen osaksi kaupungin työllisyyspalveluja.

Työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattorin tehtäviin kuuluvat hyvinvointityön lisäksi kaupungin omien työllisyyspalvelujen koordinointi ja kehittäminen, työllistymisen edistämiseen liittyvät tehtävät, monialainen yhteistyö, työllisyysalueen kanssa tehtävä yhteistyö sekä kotoutumislain mukaisten palvelujen järjestäminen.

Kaupunki tukee nuorten kesätyöntekijöiden työllistymistä. Haettavaksi tulee eri mittaisia kesätyöjaksoja, kesätyöseteleitä ja kesäyrittäjäseteleitä. Kesätyöntekijöitä varten on varattu 21 126 euron määräraha (à 350 euroa).

Työllistymisen edistämiseksi työttömän haapajärvisen työnhakijan työllistävä yritys tai yhdistys voi hakea Rekrylisää. Rekrylisä on suuruudeltaan 700 € kuukaudessa ja sen edellytyksenä on, ettei työsuhteeseen ole myönnetty palkkatukea. Rekrylisän saaja on täytettävä myös muut kaupungin asettamat ehdot. Rekrylisään varataan 24 000 euron määräraha.

Nuorten työllistymisen edistämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi lakisääteisiä nuorisotyön tehtäviä ovat etsivän nuorisotyön sekä nuorten työpajatoiminnan järjestäminen (Nuorisolaki (1285/2016)). Nuorten työllistämiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn suunnattuja palveluja eli nuorten työpajatoimintaa ja etsivää nuorisotyötä kaupunki ei tuota omana palvelunaan. Sivistyspalvelut on tehnyt näistä ostopalvelusopimuksen Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:n kanssa. Nuorten työpajan tavoitteet on kirjattu sivistyspalvelujen kohdalle.

Mittarit

	TA23	TA24	TA25	TA26
Työttömien määrä	237	240	245	280
Kelan työmarkkinatukimaksujen kehittyminen	356 236	286 846	541 661 *toteuma 10/2025	600 000
Raahen työllisyysalueen maksut	-	-	700 000	569 744
Warikko; avoimille työmarkkinoille/koulutukseen/muun etuuden piiriin ohjauksen jälkeen sijoittuneet (%)		40	40	40

Nuorten työpaja; avoimille työmarkkinoille/koulutukseen/muun etuuden piiriin ohjauksen jälkeen sijoittuneet (%) *				
--	--	--	--	--

*Nuorten työpajan tavoitteet nuorisotyön kohdalla. Avoimille työmarkkinoille/koulutukseen/muun etuuden piiriin ohjauksen jälkeen sijoittuneet (%) *

Kuntalaisvaikuttaminen

Haapajärven kaupungin vaikuttamistoimielimiä ovat hallinnon ja hyte-työn alla järjestettävä vanhus- ja vammaisneuvosto sekä nuorisotoimen hallinnoimat nuorisovaltuusto ja lapsiraati. Vaikuttamistoimielimien lisäksi kuntalaisten osallisuutta kehitetään muillakin tavoin. Kaupunki järjestää Asukasfoorumeita, Kaupunki kuulee- tilaisuuksia sekä tapaa asukkaita mm. Teepiknikin ja muiden tapahtumien yhteydessä. Kaupunki toteuttaa säännöllisesti järjestöiltoja, vuodelle 2024 järjestöiltoja on suunniteltu neljä.

Vanhus- ja vammaisneuvosto

Haapajärven vanhus- ja vammaisneuvostossa kaudella 2025–2029 on edustajat kymmenestä järjestöstä, Haapajärven seurakunnalta, sivistyspalveluista ja teknisistä palveluista ja kaupunginhallituksesta. Neuvoston sihteerinä toimii työllisyys- ja hyvinvointikoordinaattori.

Vanhus- ja vammaisneuvoston tehtävänä on edistää ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta ja osallisuutta sekä vaikuttaa heille tarkoitettujen palveluiden, esteettömyyden ja elinympäristön kehittämiseen kunnassa. Neuvosto tekee aloitteita, esityksiä ja antaa lausuntoja vanhuksia ja vammaisia koskeissa asioissa, toimien neuvoa-antavana elimenä kunnalle. Neuvosto pyrkii myös edistämään ikääntyneiden ja vammaisten henkilöiden osallistumista yhteiskunnallisiin toimintoihin ja sukupolvien välistä vuoropuhelua. Neuvosto voi pyytää kunnan vastuulla olevia tahoja antamaan tietoa ja selvityksiä sekä osallistua kunnan eri hallinnonaloilla tehtävään suunnitteluun ja seurantaan.

Vanhus- ja vammaisneuvosto toimii aktiivisessa yhteistyössä Pyhäjärven ja Reisjärven vanhus- ja vammaisneuvostojen kanssa. Yhteisiä tapaamisia järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Yhteistilaisuuden järjestämisvastuu on kiertävä.

Vanhus- ja vammaisneuvoston pöytäkirjat 1.1.2023 alkaen löytyvät Dynasty- tietopalvelusta Haapajärven kaupungin kotisivuilta kohdasta Kaupunki ja hallinto – Pöytäkirjat ja esityslistat 1.1.2022 alkaen.

Elinkeinotoimi

Vastuullinen viranhaltija: kaupunginjohtaja

Toiminnan kuvaus

Vuoden 2026 alusta alkaen kaupunki ostaa yritysten neuvonta- ja kehittämispalvelut Nivala–Haapajärvi seutukuntayhdistys Nihak ry:ltä. Nihakilta ostetaan myös aluekehityksen sekä muita kehittämispalveluja,

jotka toteutetaan pääasiassa hankkeiden muodossa. Nihakin hankkeet ja projektit sisältävät kaupungin maksuosuudet muiden hallinnoimiin projekteihin. Kaupungin hanketoiminta monipuolistuu, koska yrityspalvelut ovat hakeneet ja hakevat hankkeita eri tarkoituksiin.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Elinkeinoelämän edistämisessä tavoitteena on turvata olemassa olevien yritysten toimintaedellytyksiä ja edistää uusien työpaikkojen syntymistä. Seutukunnalle maksetaan elinkeinojen kehittämistehtävien hoidosta 19 795 euroa. Seutukunnalle maksettava jäsenmaksu vuonna 2026 on 16,76 euroa/asukas, mikä on yhteensä 109 443 euroa ja se käytetään aluekehitykseen liittyvään hanketoimintaan. Lisäksi Vauhaus! tilasta maksetaan 12 000 euroa vuodessa. Haapajärven Yrityspalvelut Oy:lle (Haapajärven Yritystilat Oy) on varauduttu maksamaan avustusta 60 000 euroa vuonna 2026. Tällä katetaan Ståhlberg-kauppakeskuksen tilojen vuokra sekä yhtiön hallinnon kuluja.

Kaikkien tytäryhtiöiden asioista pidetään iltakoulu valtuustolle maaliskuussa.

Hankkeissa ja projekteissa, jotka kohdistuvat eri kohderyhmiin ja toimialoihin, tavoitteena on kehittää kaupungin elinkeinoelämää, asukkaiden osaamista ja elinympäristön tilaa. Yksityiskohtainen luettelo projekteista on talousarvion liitteenä.

Kaupungin osallistumisesta projekteihin päättää kaupunginhallitus. Kaupunginjohtaja tai päävastuualueen johtaja voi kuitenkin päättää osallistumisesta projektiin, jos sen kuntaosuus koko hankkeen aikana on enintään 6.000 euroa. Edellytyksenä on, että talousarvioon on varattu määräraha tarkoitusta varten.

Maaseutupalvelut

Haapajärvi kuuluu Pyhäjärven kaupungin ja Reisjärven kunnan kanssa samaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen. Isäntäkuntana Pyhäjärvi on sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin delegoidun maksajavirastoasetuksen (EU) N:o 907/2014 mukaisesti. Yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä (L 210/2010) kunnan tehtäväksi määrätyt maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi resurssien rajoissa kehittää maaseutuelinkeinoja.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kokonaisbudjetti vuodelle 2026 on 238.000 euroa ja siitä Haapajärven osuudeksi tulevana talousarviovuonna kuntien välisen sopimuksen mukaisesti esitetään (40%) 95.200 euroa. Tukea on edellisenä tukivuonna maksettu hakemusten perusteella haapajärvisille maataloille noin 7,2 miljoonaa euroa. Yhteensä maaseutupalveluiden Haapajärven osuus on 115.200 euroa.

Viljelystä luopuneiden tilojen maatalousmaa on säilynyt viljelyssä. Kuluvan ohjelmakauden tukiehdot päivittyvät hieman vuosittain ja viljelijöiden kouluttaminen on edelleen tärkeää. Maatalouden kannattavuuden heikkeneminen ja yleinen nouseva kustannuskehitys haastavat koko alkutuotantosektoria ja niiden vaikutukset tulevat näkymään myös Pyhäjärven yhteistoiminta-alueella. Positiivista on, että tilat pyrkivät tehostamaan toimintojaan ja investoimaan kannattavuutta parantaviin toimiin.

Strateginen tavoite 1. INFRA, OSAAMINEN JA SAAVUTETTAVUUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Maatilyritysten osaamisen ylläpito	Viljelijöiden kouluttaminen uuden ohjelmakauden sisältöön	Järjestetään viljelijäkoulutuksia 4 krt/ vuosi.
Uusiutuva energia luo työtä ja toimeentuloa	Alkutuotannon mahdollisuuksien selvittäminen uusiutuvan energian tuotannossa	Järjestetään aiheesta kysely opinnäytetyönä ja keskustelutilaisuus viljelijöille

Strateginen tavoite 3. VAHVA JA MAHDOLLISTAVA KAUPUNKI		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Maatilyritysten määrän säilyminen	Maatilojen sukupolvenvaihdoksia tehdään jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa. Maatilojen määrä pysyy yli 335 kpl/YTA. Lopettavien tilojen pellohehtaarit säilyvät viljelyksessä.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Yhteistoiminta-alueen palveluiden tuottaminen joustavasti ja taloudellisesti	Talousarviossa pysyminen.
Henkilöstön jaksamisen ja osaamisen kehittäminen	Kaupungin myöntämä kehittämismääräraha ja tuetun lomituksen avustus	Määrärahojen haku ja myöntäminen toteutuu suunnitellun palvelukuvauksen mukaisesti.
	Henkilöstöllä on jatkuvasti mahdollisuus kouluttautua kehittääkseen ammattitaitoaan	Osallistutaan eri ammattitaitoa ylläpitäviin koulutuksiin laaditun koulutussuunnitelman mukaisesti, minimi 6 krt/hlö.

Strateginen tavoite 4. YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Yhteistyö ja vuorovaikutus	Maataloustukien maksujen oikeellisuus ja ajantasaisuus	Tukien maksuissa ei ole viivästymää Ruokaviraston aikataulusta eikä virheellisyyttä. Palaute tuenhakijoilta ja kunnilta.
	Yhteistyön tekeminen Nivalan YT-alueen kanssa	Yhteistoimintasopimuksen ehdot täyttyvät suunnitellusti.

Toimintatuotot sisältävät maksut sopimuskunnilta Haapajärvi, Pyhäjärvi sekä Reisjärvi. Sopijakuntien allekirjoittamassa sopimuksessa maaseutuhallinnon tehtävien järjestämisestä kohdassa 6.2 on sovittu kuntakohtaiseksi laskutusperusteeksi kunkin kunnan edeltävän vuoden pellohehtaarit. Vuoden 2025 pellohehtaarit ovat Haapajärvi 9.238,81 (40,00 %), Pyhäjärvi 6.124,91 (26,52 %) ja Reisjärvi 7.733,69 (33,48

%), yhteensä 23 097,41 hehtaaria (Lähde: QlikSense –raportti: Vuosikooste ely- ja kuntakohtaista tietoa maataloista: Pinta-alat kasveittain). Tukehakemuksen vuonna 2025 toimittaneiden aktiivitulojen lukumäärä kunnittain: Haapajärvi 125 (126), Pyhäjärvi 112 (111) ja Reisjärvi 111 (110)

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista. Tehtävien hoitamiseksi maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella on seuraavat henkilöresurssit: Maaseutujohtaja (1 htv) ja 3 maaseutuasiamiestä (3 htv). Lisäksi on yhteistyösopimus Nivalan yhteistoiminta-alueen kanssa yhden henkilön osittaisesta työajan käytöstä. Toimielimen aiheuttama kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia.

Mittarit

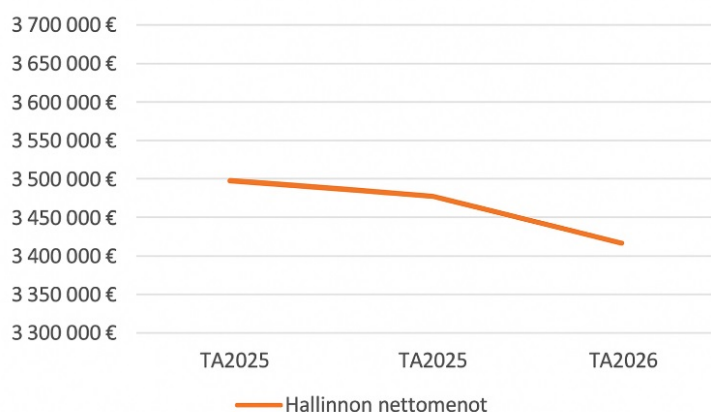
	TA23	TP24	TA25	TA26
Asukasluku	6 556	6476	6 500	6 500
Nettomuutto	-132	-68	*	*
Työpaikat	2 698	*	*	
Työttömyysaste (%)	9,5	11,7	10,3 (lokakuu 2025)	*
Vuosikate €/asukas	334	811	444	435
Verotulot €/asukas	2 284	2 741	2 778	2 752
Valtionosuudet €/asukas	1 065	840	738	787
Projektien nettomenot (€)	136 610	201 521	147 870	104 000

Hallintopalveluiden nettomenot

	TA2025	TA 2026
Menot	3 748 184	3 626 805
Tulot	230 942	207 889
Netto	3 517 242	3 418 916

*mukana vain ulkoiset luvut

Hallinnon nettomenot

5.4. Sivistyspalvelut

Vastuualueet: perusopetus, lukio, vapaa-ajan koulutus ja kulttuuripalvelut, vapaa-aikapalvelut, varhaiskasvatus sekä tukipalveluna koulutoimisto/joukkoliikenne.

Toimielin: sivistyslautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet:

Kestävä kehitys ja biotalous osaksi kaupungin tulevaisuutta

- Kestävä kehitys arkipäivän toiminnaksi

Haapajärven vahvuudet tietoisuuteen markkinoinnilla

- Koululaiset ja opiskelijat paikkakunnan markkinoijina

Koulutus ja kulttuuripalvelut elinvoiman vauhdittajana

- Laadukkaat koulutuspalvelut
- Koulutuspalvelujen hyväkuntoiset ja toimivat tilat
- Luonto- ja kulttuuriympäristön hyödyntäminen

Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen

- Haapajärven sivistyspalveluiden yrittäjyyskasvatuspolku esiopetuksesta toiselle asteelle.

Toimenpiteet:

- Koulujen kestävän kehityksen toiminnan ja opetuksen jatkaminen ja kehittäminen
- Koululaiset ja opiskelijat tekevät osana opetussuunnitelmaa säännönmukaisesti ja suunnitelmallisesti materiaalia paikkakuntaan liittyvistä aiheista eri näkökulmista sosiaalisen median kanaviin
- Koulujen opetussuunnitelmat ja hanketoiminta
- Varhaiskasvatuksen suunnitelmat ja hanketoiminta
- Lukion ja muun toisen asteen ja korkeakouluyhteistyön kehittäminen
- Luonto- ja kulttuuriympäristön hyödyntäminen koulujen opetuksessa
- Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen Haapajärven kaupungin strategian mukaisesti
- Kuntalaisten hyvinvointiin liittyvät toimet

Palvelutuotannon periaatteet:

1. Kaupungin omana toimintana tuotettavat palvelut
 - Varhaiskasvatus
 - Perusopetus
 - Lukiokoulutus

- Kirjasto
- Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut

2. Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut

- Kansalaisopisto (Jokilatvan opisto), musiikki- ja tanssiopistopalvelut ja avoin yliopisto
- Toisen asteen ammatillinen koulutus
- Joukkoliikenne

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat:

- Perusopetuksen opetussuunnitelma
- Lukion opetussuunnitelma
- Esiopetussuunnitelma
- Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelma
- Perusopetuksen valmistavan opetuksen opetussuunnitelma
- Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma
- Oulun eteläisen kirjastostrategia
- Jokilatvan opiston perussopimus
- Perusopetuksen laatutyön toimenpideohjelma
- Koulukohtaiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat
- Haapajärven koulujen tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön strategia
- Varhaiskasvatussuunnitelma
- Haapajärven kulttuurikasvatussuunnitelma
- Haapajärven sivistyspalvelujen yrittäjyyskasvatuspolku

Talouden tasapainottaminen

Talouden tasapainottamiseksi tehtävät toimenpiteet on koottu päävastuualueittain lukuun 7. Sivistyspalvelujen taloutta tasapainottavat toimet löytyvät luvusta 7.

Tulevien talousarviovuosien aikana edelleen toteutetaan jo päätettyjä säästötoimenpiteitä ja suhteutetaan koko sivistyspalvelujen toimintaa lapsi-, oppilas- ja asiakasmääriin sekä ennusteisiin. Tarkastelu koskee henkilöstön ja yksiköiden määrää sekä käytössä olevia tiloja.

Koulutoimisto

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Koulutoimisto huolehtii koulutuksesta ja sen suunnittelusta ja tilastoinnista sekä Haapajärven kaupungin ylläpitämien oppilaitosten toiminnasta. Koulutoimisto hoitaa sivistyspalvelujen hallinto- ja toimistopalvelut, yhteydet erilaisiin yhteistyökumppaneihin ja verkostoihin sekä sivistyspalvelujen hankkeiden hallinnoinnin.

Sivistysjohtajan ja lukion rehtorin tehtävät on yhdistetty. Palkkakustannukset jaetaan puoliksi sivistystoimen hallinnon ja lukion kesken.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Haapajärven kaupunki panostaa koulutukseen kaikissa ikä- ja väestöryhmissä ja koulutus on Haapajärven tärkeä kehittämisväline. Koulutoimisto koordinoi tätä toimintaa huolehtimalla suunnittelu- ja kehittämistyön jatkuvuudesta, seurannan toteuttamisesta ja tulosten analysoinnista sekä henkilöstö-resurssien ja taloudellisten toimintaedellytysten turvaamisesta.

Mittarit:

	TP23	TP24	TA25	TA26
Lautakunnan kokouksia	9	8	8	8

Perusopetus

Vastuullinen viranhaltija: sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Perusopetus muodostaa yhtenäisen toiminnallisen kokonaisuuden. Perusopetusta annetaan Haapajärvellä yläkoululla, K.J. Ståhlbergin koululla sekä Oksavan ja Parkkilan kyläkouluilla.

Esiopetusmahdollisuus tarjotaan koko ikäluokalle. Esiopetusta annetaan Haapajärven erillisissä esiopetusryhmissä K.J. Ståhlbergin koululla ja Parkkilan (Parkkilan ja Oksavan esioppilaat) koululla.

K.J. Ståhlbergin koulun yhteydessä toimii kehitysvammaisten opetusyksikkö ja pienryhmäopetus. 7.–9. vuosiluokkien erityisoppilaat on pääosin integroitu yleisopetuksen ryhmiin. Koululaisten ohjattua iltapäivätoimintaa järjestetään erillisen suunnitelman mukaisesti K.J. Ståhlbergin koululla.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Perusopetuksen tavoitteena on antaa oppilaille omien kykyjensä mukainen jatko-opintokelpoisuus. Kasvatuksen tavoitteena on omaa elämäänsä hallitseva kansalainen. Oppimaan oppimisen taidot ovat tärkeä painopiste perusopetuksessa.

Opettajan rooli kiinnostuksen ja tiedollisen uteliaisuuden herättäjänä ja innostajana on lapsen ja nuoren elämässä keskeinen (toimiva opettaja - oppilas -suhde). Lähes kaikki perusopetusta koskevat kehittämisen tehtävät ovat luonteeltaan yhteistyötä edellyttäviä, uusien yhteisten käytäntöjen ja ajattelutapojen luomista.

Yhtenäisen peruskoulun periaatetta toteutetaan käyttämällä luokanopettajia yläasteella ja aineenopettajia kyläkouluilla ja K.J. Ståhlbergin koululla sekä sijoittamalla oppilaita ja opetusryhmiä joustavasti (esim. erityisopetus, kielten opetus, yhteiset opettajat, virkojen sijoituspaikat).

Esiopetusta kehitetään koulujen, varhaiskasvatuksen ja kotien välisellä yhteistyöllä. Esioppilaiden ohjattua aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään koulun kerhotoimintana Parkkilan koululla. Koululaisten iltapäiväkerhotoimintaa järjestetään K.J. Ståhlbergin koululla.

Rekrytoinnin ja täydennyskoulutuksen avulla varmistetaan ammattitaitoinen ja pätevä henkilöstö. Erityisopetuksen ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden opetus turvataan.

Kansainvälisiä yhteistyöverkostoja ja käytännön opetustyötä kehitetään ja uudistetaan jatkuvasti. Kaikki peruskoulut ovat mukana Harrastamisen Suomen malli hankkeessa ja tarjoavat oppilaille kerhotoimintaa koulupäivien jälkeen.

K.J. Ståhlbergin koulun 6. luokan, kyläkoulujen 5.–6. luokan ja yläkoulun 9. luokan oppilaat osallistuvat Pohjois-Pohjanmaan Yrityskylähankkeeseen. Haapajärven yläaste ja K.J. Ståhlbergin koulu ovat Unesco-kouluja, ja ne ovat mukana Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris verkostossa. Yläaste on kestävän kehityksen sertifikaatin koulu.

Yläasteen ja lukion yhteinen urheiluakatemiatoiminta aloitettiin vuonna 2025. Toimintaan liittyvät myös yläkoululaisille kolme kertaa lukuvuodessa järjestettävät urheiluleirit. Toimintaa jatketaan vuonna 2026.

Yrittäjyyskasvatuksen vahvistaminen ja koululaiset ja opiskelijat paikkakunnan markkinoijina ovat kaikkien koulujen yhteisiä painopistealueita. Lisäksi kouluilla on omia lukuvuosittaisia painopistealueita/kehittämiskohteita.

Koulurakentamisella ja kouluympäristön kehittämällä varmistetaan ajanmukaiset ja toimivat oppimisympäristöt.

Perusopetuksen yksiköiden hyvinvointityöhön liittyvät toiminnot ja tavoitteet:

Yläaste:

Tarkkailtava kohde on Ehkäisevä Päihdetyö Koulussamme. Tätä mitataan seuraavilla mittareilla:

1. Järjestetyt luennot ja muut erityiset tilaisuudet kevätlukukauden 2026 ja syyslukukauden 2026 aikana.
2. Kuinka monta oppilasta on saavutettu
3. Kahdella oppilaille erikseen suunnatulla kyselyllä ja niiden tulosten arvioinnilla.

Alakoulut (K.J. Ståhlbergin koulu ja kyläkoulut):

Tarkkailtava kohde on Kiusaamisen vastainen toiminta. Tätä mitataan seuraavilla mittareilla:

1. Ennaltaehkäisevät toiminnot ja kasvatustilaisuudet: kiusaamisen vastainen toiminta esillä koulujen arjessa (4 x lukuvuosi)
2. Kuinka monta oppilasta on saavutettu

3. Kouluterveyskyselyn (4.–5. luokkien) ja koulukohtaisten kyselyiden tulosten tarkastelu ja niistä johdetut jatkotoimenpiteet.
4. Kiusaamiseen liittyvien puhutteluiden määrän seuraaminen ja vertailu aikaisempiin vuosiin.

Mittarit

	TP23	TP24	TA25	TA26
Tehokkuus				
€/ oppilas	9300	9400	9370	9400
Toiminnan laajuus (oppilaiden lukumäärä)				
0 – 6 luokat	600	555	541	525
7 – 9 luokat	300	291	283	263
Tunnit/ oppilas			1,93	1,93
0 – 6 luokat	1,93	1,93		
7 – 9 luokat	2,2	2,2	2,2	2,2
Opetusryhmien keskikoko				
0 – 6 luokat	18,0	19,0	19,0	19,0
7 – 9 luokat	19,0	21	21	21

Lukio

Vastuullinen viranhaltija: Sivistysjohtaja / lukion rehtori

Toiminnan kuvaus:

Haapajärven lukio on yleissivistävä, ylioppilastutkintoon johtava ja jatko-opintoihin valmentava päivälukio. Täydennämme päiväopintotarjontaamme alueen lukioiden JokiElukion tarjonnasta sekä muita etäopintoja tarjoavien palveluiden kautta.

Yhdistelmätutkinnon suorittamiseksi on suunniteltu opintopolku Haapajärven ammattiopiston opiskelijoille. Opinnot johtavat 3–3,5 vuoden aikana suoritettuina kaksoistutkintoon tai 4 vuoden opintoina kolmoistutkintoon.

Haapajärven lukio on mukana alueen lukioiden, Centria ammattikorkeakoulun ja Oulun ammattikorkeakoulun yhteistyöyhdistyksen Eleven+ ry:n toiminnassa. Lukion rehtori on Eleven+ yhdistyksen puheenjohtaja. Yhdistyksen tavoitteena on kehittää alueen koulutuksellista yhteistyötä Oulun eteläisen

alueen lukioden ja alueella toimivien ammattikorkeakoulujen kesken. Syksystä 2024 lähtien on alkanut alueellisen JokiElukion toiminta.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Haapajärven lukion tavoitteena on, että valtaosa lukion käyneistä pääsee kohtuullisessa ajassa jatkamaan opintojaan korkeakouluissa tai muissa jatko-opintoihin liittyvissä oppilaitoksissa. Keväällä ylioppilaaksi kirjoittaneiden jatko-opintoihin sijoittuminen selvitetään vuosittain.

Haapajärven lukion painopisteitä ovat kestävä kehitys, lukiolaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen, kansanvälisyys sekä yrittäjämäisen ajattelutavan, sisäisen yrittäjyyden, vahvistaminen. Opetuksessa käytetään runsaasti digitaalisten oppimisympäristöjen tarjoamia mahdollisuuksia. Opettajien täydennyskoulutus on keskeinen tekijä pedagogian kehittämisessä.

Lukio on yksi maamme Unesco-kouluista, joiden toiminnassa otetaan huomioon Unescoon liittyvät asiat kuten globaalit kysymykset, ihmisoikeudet ja kulttuuriperintö. Lukio on mukana Pohjois-Suomen Unesco-koulujen Polaris-verkostossa.

Haapajärven ammattiopiston opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus opiskella yhdistelmätutkintopolulla sekä osallistua urheiluakatemiatoimintaan. Lukiolaiset voivat valita opintoja ammatillisen koulutuksen opintotarjonnasta. Opintojen rahoitus hoidetaan molempiin suuntiin toteutuneiden kustannusten mukaan.

Haapajärven lukiolle on myönnetty vuonna 2024 Erasmus+ tukea 50 000 euroa kansainväliseen toimintaa. Lukion Erasmus+ hankkeessa ovat mukana yhteistyökoulut Belgiasta ja Saksasta. Yhteistyöhanke jatkuu kevään 2026 ajan.

Lukion kaikki opiskelijat kuuluvat toisen asteen uuden oppivelvollisuuslain ja maksuttoman toisen asteen koulutuksen piiriin. Lukion opiskelijamäärä vaihtelee vuosittain 90-110 opiskelijan välillä riippuen yläkoulun päättävän luokan oppilaiden määrästä. Syksyllä 2025 lukiossa aloitti 33 uutta opiskelijaa.

Lukion tilat ovat myös Jokilatvan opiston koulutuksen käytössä. Jokilatvan opiston opetuksen osuus tiloissa on 10 %.

Lukion rehtori toimii myös sivistysjohtajana, palkkakustannukset jaetaan puoliksi sivistystoimen hallinnon ja lukion kesken.

Lukion hyvinvointityöhön liittyvät toiminnot ja tavoitteet

Lukion opiskelijoille järjestetään jokaisen periodin päättöviikolla yhteinen hyvinvointitapahtuma yhdessä opiskelijoiden edustajien (opiskelijakunnan hallitus, tutorit ja ympäristötiimi) kanssa.

Tavoite vuonna 2025-2026: 6 tapahtumaa.

Mittarit

TP23	TP24	TA25	TA26
------	------	------	------

Tehokkuus				
€/ opiskelija	9300	9300	10500	10500
Toiminnan laajuus (opiskelijoita) (*)	120 (3)	116 (2)	99 (1)	99
Tunnit/opiskelija	1,57	1,5	1,5	1,5

(* päivälukiolaiset (+ ammattiopiston kaksoistutkintoa suorittavat)

Vapaa-ajan

koulutus

Jokilatvan opisto

Vastuullinen viranhaltija: kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus:

Koulutuspalveluja annetaan Jokilatvan opistossa.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Jokilatvan opisto tarjoaa monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia toiminta-alueellaan. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle.

Yleisen kustannuskehityksen ja ovtes:een 2025-2028 sisältyvien palkankorotusten vuoksi opetuksen määrää sopeutetaan tulorahoituksen (valtionosuus, kuntaosuudet ja oppilasmaksut) mukaiseksi. Kurssimaksuja nostetaan yleisen kustannuskehityksen mukaisesti.

Opetuksen pääpaino on musiikissa, käden taidoissa ja kuvataiteissa sekä liikunta ja terveysopinnoissa. Muun opetuksen tarjonnassa vastataan opiston toiminta-alueen koulutuskysyntään ja esitettyihin toiveisiin.

Opiston yleinen opetussuunnitelma ja soitinopetuksen opetussuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2023 alkaen. Jatketaan opetussuunnitelmien jalkauttamista käytännön opetustyöhön, suunnitteluun ja opetuksen kehittämiseen. Otetaan käyttöön Caf-itsearviointimalli.

Jatketaan verkko- ja etäopetuksen järjestämistä ja opetuksen kehittämistä. Tarjotaan osaamisperusteista koulutusta ja kehitetään henkilöstön ja organisaation osaamisperusteisuusosaamista. Laajennetaan ja kehitetään sähköisen allekirjoittamisen palveluita (mm. työsopimukset ja päiväkirjat). Tehdään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman mukainen opetustilojen saavutettavuuskartoitus.

Jokilatvan opisto tarjoaa toiminta-alueellaan kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta. Tanssitaiteen perusopetuksen tuottaa Tanssiopisto Uusikuu. Musiikin taiteen perusopetuksesta vastaa Jokilaaksojen musiikkiopisto.

Seurattavat hyvinvointia edistävät toiminnot:

- Jokilatvan opisto toimii Kaiku -kortti palveluntuottajana koko opiston toiminta-alueella. Kaikukortin tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien henkilöiden mahdollisuuksia osallistua opiston opetukseen. Seuranta: tilastoidaan Kaiku- kortin käyttäjämäärät ja käyttökohteet.

- Jaetaan opintoseteleitä, joiden tarkoituksena on madaltaa OPH:n määrittelemien opintosetelikohderyhmien esim. eläkkeellä olevien osallistumisen kynnystä hyvinvointia ylläpitäviin opintoihin. Seuranta: raportoidaan opintosetelillä opiskelevien määrät kohderyhmittäin.
- Työttömät saavat kurssimaksuista ja kausikortista 50 % alennuksen. Seuranta: raportoidaan työttömien opiskelijoiden määrät.
- Opisto myöntää 20 vapaaoppilaspaikkaa alle 17-vuotiaille lapsille ja nuorille. Seuranta: raportoidaan vapaaoppilaspaikat osastoittain.
- Liikuntaopinnoissa järjestetään varsinaisen lukuvuoden päätteeksi kesälukukausi, jolla pidennetään liikunnan opetuksen kesto. Seuranta: raportoidaan tunti- ja opiskelijamäärät paikkakunnittain.
- Ikäihmisille järjestetään omia iän mukaan kohdennettuja liikuntaryhmiä. Seuranta: raportoidaan tunti- ja opiskelijamäärät paikkakunnittain.

Hanketoiminta: Haetaan Opetushallituksen myöntämää opintoseteliavustusta. Jaetaan opintoseteliavustusta myönnetyn määrärahan mukaisesti. Osallistutaan alueen kansalaisopistojen yhteisen laatu- ja kehittämishankkeen - Latua! – laatua kansalaisopistotoimintaan – toimintaan.

Mittarit (koko opisto)

	TP23	TP24	TA25	TA26
Tehokkuus *				
€/asukas	45,72	42,55	41,58	43,21
€/oppilas	328,46	326,16	319,22	325,77
€/tunti	67,42	69,74	71,94	76,65
Toiminnan laajuus				
Oppilaita (netto)	3 459	3 205	3 200	3 200
Opetustunnit	16 851	14 989	14 200	13 600
Valtionos. perustetunnit (OKM)	15 003	13 029	13 150	13 150
Opetusryhmien keskipitoisuus	12,2	12,6	11,0	11,0

Mittarit (Haapajärven osaston nettokustannukset)

	TP23	TP24	TA25	TA26
Tehokkuus *				
€/asukas	11,55	8,08	3,68	3,34
€/oppilas	81,00	59,28	24,64	21,69
€/tunti	16,90	13,86	6,48	6,03
Toiminnan laajuus				
Oppilaita	970	911	1 000	1 000
Opetustunnit	4 648	3 897	3 800	3 600
Nettomaksuosuus	78 574	54 008	24 636	21 693

Jokilaaksojen musiikkiopisto

Toiminnan kuvaus:

Musiikkiopiston palvelut ostetaan Jokilaaksojen musiikkiopistolta.

Haapajärven kaupungin maksuosuus 60 600 e määräytyy jäsenkuntaosuuden perusteella, joka on 12%.

Kulttuuripalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Kansalaisopiston rehtori

Toiminnan kuvaus:

Kunnan kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä. Haapajärven kulttuuripalvelut luo edellytyksiä taiteen ja kulttuurin kokemiselle ja tekemiselle järjestämällä tapahtumia, ylläpitämällä kokoelmia ja K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseota sekä tukemalla koulujen kulttuurikasvatusta ja kaupunkilaisten omaehtoista kulttuuritoimintaa. Paikallisen kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristön vaalimisessa ja kotiseututyön edistämisessä tehdään yhteistyötä Haapajärvi-seuran, seurakunnan ja järjestöjen kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Kulttuuripalveluiden tavoitteina ovat kuntalaisten henkisen ja sosiaalisen pääoman kasvattaminen sekä hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden lisääminen kulttuurin keinoin. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi luodaan edellytyksiä omaehtoiselle kulttuurin harrastamiselle ja kokemiselle.

Järjestöjen, yhteisöjen ja ryhmien järjestämiä kulttuuritapahtumia ja -toimintaa tuetaan antamalla asiantuntija-apua ja tiloja käyttöön, tiedottamalla haettavista avustuksista ja apurahoista sekä jakamalla kulttuuriavustuksia talousarviomäärärahan puitteissa.

Kulttuuripalvelut toimii Kaiku -kortti palveluntuottajana. Kaikukortin tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien henkilöiden ja heidän perheidensä mahdollisuuksia osallistua kulttuuri-ilaisuuksiin. Kaikukortilla pääsee maksullisiin tilaisuuksiin ilmaiseksi.

Kulttuuripalvelut ylläpitää monipuolista kulttuuritarjontaa kaikenikäisille kuntalaisille resurssiensa puitteissa. Järjestää vuotuiset kulttuuritapahtumat ja muita tapahtumia yhteistyössä kaupungin omien yksiköiden ja paikallisten toimijoiden, kuten seurakunnan, järjestöjen ja yhdistysten kanssa sekä osallistuu Haapajärvi-päivien järjestelyihin.

Keväällä 2019 laadittu ja 2022 päivitetty kulttuurikasvatussuunnitelma jalkautetaan alueen kouluihin. Toteutetaan koululaisten museovierailut ja kulttuurikasvatussuunnitelman mukaiset tapahtumat yhteistyössä Lastenkulttuurikeskus Lykyn, koulujen ja päiväkotien kanssa. Seurataan toteutuneiden vierailujen ja tapahtumien osallistujamääriä.

Ylläpidetään ja kehitetään K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseon toimintaa. Museo pidetään avoinna juhannuksen jälkeisestä keskiviikosta kuuden viikon ajan ja muina aikoina sopimuksen mukaan. Mahdollistetaan museoon tutustuminen virtuaalisesti museon ollessa suljettuna. Järjestetään Ståhlberg-aiheisia tapahtumia yhteistyössä K. J. Ståhlbergin säätiön kanssa.

Jatketaan Teepiknik -tapahtuman kehittämistä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Luodaan tapahtumasta jatkuva yhteisöllinen perinne. Kehitetään ja ylläpidetään Teekaupunki-teemaa yhteistyössä Teetoimikunnan ja kaupungin hallintopalveluiden kanssa.

Ylläpidetään kaupungin taidekokoelmaa, teeastiakokoelmaa ja Mika Myllylän palkintokokoelmaa. Kokoelmille tarvitaan omat tilat, joissa ne pääsevät asianmukaisesti esille ja ovat yleisölle saavutettavissa. Laaditaan näyttelytilojen sekä kulttuurisalin lämpö- ja varastotilojen tilantarveselvitys teknisten palvelujen kanssa. Selvitetään kulttuurisalin näyttämövalojen vaihtamista energiatehokkaammiksi Led-valoiksi. Järjestetään vaihtuvia taidenäyttelyitä kirjaston tiloissa.

Osallistutaan Pohjois-Pohjaanmaan kulttuurihyvinvointityöryhmän työskentelyyn ja pyritään laajentamaan kuntalaisten tietoisuutta kulttuurin vaikutuksesta ihmisen hyvinvointiin sekä järjestetään matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia yhteistyöverkostojen kanssa.

Osallistutaan seutukunnallisen LuMaKu eli Luovaa matkailua ja hyvinvointia -hankkeen koulutuksiin ja tehdään yhteistyötä paikallisten ja seutukunnallisten toimijoiden kanssa. Kehitetään paikallisia kulttuurimatkailukohteita sekä paikallisia ja alueellisia kulttuurimatkailureittejä. Luodaan edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman sekä hyvinvoinnin kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Osallistutaan kulttuuripääkaupunkivuoden suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä eri tahojen kanssa. Toteutetaan kulttuuripääkaupunkivuoden avajaistapahtuman osasto Ouluun yhdessä muiden Kalajokilaakson kuntien kanssa. Toteutetaan Oulu2026 kulttuuripääkaupunkivuoden tapahtumat Haapajärvellä. Tehdään yhteistyötä paikallisten kanssa ja kannustetaan haapajärvisiä kulttuurin kentän toimijoita toteuttamaan kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmassa olevia tapahtumia. Toimitaan yhteistyössä Nivalan ja Pielaveden kanssa Presidenttipolku -hankkeessa. Kehitetään K.J. Ståhlbergin lapsuudenkotimuseon toimintaa, tiedotusta ja saavutettavuutta. Tehdään yhteistyötä K. J. Ståhlbergin säätiön kanssa. Suunnitellaan ja toteutetaan toimintaa kumppanikuntien sekä LuMaKu -hankkeen yhteistyötahojen kanssa.

Vuoden 2026 kulttuuriavustukset olivat haettavissa lokakuussa 2025 Kunta-Akkuna-sovelluksen kautta. Avustusten jaossa painotetaan kaikille avoimia kulttuuripääkaupunkivuoden ohjelmaan kuuluvia tapahtumia, jotka toteutetaan Haapajärvellä.

Mittarit

	TP23	TP24	TA25	TA26
Tapahtumat (konsertit, näyttelyt, teatteriesitykset, kulttuuritapahtumat)	67	40	40	40
Tapahtumissa osallistujia	8716	6500	6300	6500
Teatterisalin käyttö/v (käyttökerrat)	153	180	160	150
Kokoustilan käyttö/v (käyttökerrat)	160	110	110	110

Museossa kävijöitä	402	350	300	400
--------------------	-----	-----	-----	-----

Varhaiskasvatus

Vastuualueen johtaja: Varhaiskasvatuksen johtaja

Toiminnan kuvaus:

Varhaiskasvatuspalvelut vastaavat Haapajärven perheiden tarpeisiin järjestämällä varhaiskasvatuspalveluita lapsille, kunnassa esiintyvää tarvetta vastaavasti. Varhaiskasvatusta annetaan Haapajärvellä päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa.

Varhaiskasvatuksen piirissä on tällä hetkellä (6.10.2025) yhteensä 246 lasta. Lasten määrä varhaiskasvatuksessa ei ole laskenut pienentyneestä syntyvyydestä huolimatta. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten prosentuaalinen osuus on edelleen kasvanut ja on tällä hetkellä noin 71% (2019-2024 syntyneistä).

Varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten määrän mahdollisesti tulevaisuudessa pienentyessä toimintayksiköiden suunnittelussa pyritään mahdollisimman tehokkaasti keskittämään toimintaa. Hoitopaikkoja käytetään kustannustehokkaasti sekä lasten sijoittelun että henkilöstön yhteiskäytön osalta.

Lastenhoidontukien piirissä olevien lasten määrä laskee edelleen.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

1.9.2018 voimaan tulleen varhaiskasvatuslain mukaisesti tullaan vuoteen 2030 mennessä muuttamaan varhaiskasvatuksen henkilöstörakenne uuden lain mukaiseksi. Lastenhoitajien vapautuvia tehtäviä tulee muuttaa varhaiskasvatuksen sosionomin tehtäviksi vielä 5 kpl ennen vuotta 2030.

Varhaiskasvatuksessa on käytössä kolmiportainen tuen malli. Varhaiserityiskasvatusta tarvitsevien lasten hoito järjestetään inklusion periaattein varhaiskasvatuslain mukaisesti. Lapsen erityistarpeet huomioidaan hoitopaikkasijoitusta tehtäessä. Tarvittaessa varhaiskasvatuslain mukaisesti lapsiryhmän kokoa pienennetään tai ryhmään lisätään henkilökuntaa (ryhmäavustaja tai tarvittaessa henkilökohtainen avustaja). Varhaiskasvatuksen erityisopettajan (VEO) työpanos on lain mukaisesti käytettävissä varhaiskasvatuksen toimipisteissä konsultaatio- ja ohjausperiaatteella. Se tuotetaan ostopalveluna yksityiseltä toiminnan harjoittajalta ostamalla kevätkaudella 2026 5 päivää kuukaudessa. Syksyn 2026 osalta sopimus tekemättä.

Varhaiskasvatussuunnitelma tehdään jokaiselle lapselle henkilökohtaisesti, yhteistyössä lapsen ja huoltajien kanssa, lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamisen pohjaksi. Lisäksi suunnitelmaan kirjataan lapsen tarvitsema mahdollinen tuen tarve, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen, yhteistyössä tarvittavien asiantuntijoiden kanssa.

Lasten hoitotuki maksetaan KELA:n perusteiden mukaisesti perheille, jotka eivät ole kunnallisen varhaiskasvatuksen piirissä ja järjestävät lastensa hoidon itse.

Varhaiskasvatuksessa ns. koululaisten loma-aikoina (vko 43, Joulukuu, vko 10, kesäloma) tiivistetään toimintaa päivystäviin päiväkoteihin mahdollisimman tehokkaasti, jotta saadaan vähennettyä toiminta- ja sijaiskustannuksia.

Varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa kehitetään erityisesti seuraavien asioiden osalta:

- huoltajien osallisuuden lisääminen (toive- ja palautekyselyt, asiakastyytyväisyyskyselyt, vasukeskustelut)
- lasten yksilöllinen ja kiireetön kohtaaminen (pienryhmätoiminta, säännöllinen lapsihavainnointi)
- lasten osallisuuden lisääminen (ArviD-kyselyt lapsille)

Lasten terveyttä ja hyvinvointia edistävä suunnitelma:

- Hoitopaikkakohtaisesti järjestetään lapsille yhteinen liikuntatapahtuma ulkona keväällä ja syksyllä hoitopäivän aikana.
- Keväällä / alkukesästä järjestetään koko varhaiskasvatuksen yhteinen liikuntatempaus ulkona varhaiskasvatuksen palveluiden piirissä oleville perheille.
- Näiden tapahtumien tavoitteena on innostaa lasta ja perhettä liikkumaan yhdessä turvallisessa, innostavassa ja houkuttelevassa ympäristössä monipuolisesti sekä kokemaan liikkumisen iloa. Riittävä fyysinen aktiivisuus on edellytys lapsen normaalille kasvulle ja kehitykselle. Perheen yhteinen tekeminen lisää hyvinvointia sekä lapsille että perheen aikuisille.

Henkilöstön työskentelyn tukeminen ja työhyvinvoinnin edistäminen

- Tiimityöskentelyn ja työhyvinvoinnin tukeminen
- säännölliset kehityskeskustelut joka toinen vuosi

Varhaiskasvatuslain mukaiset terveelliset ja turvalliset toimitilat

- Kartanon päiväkodin korvaavien tilojen vuokrasopimus päättyy lokakuussa 2026.
- Varhaiskasvatuksen näkökulmasta Kartanon ja Jukolan yksiköiden yhdistäminen säästäisi kustannuksia sekä henkilöstömenoissa (henkilöstön tehokas yhteiskäyttö ja mahdolliset sijaiskustannukset) että PPE-Köökin ja kiinteistöpalveluiden osalta.
- Huolehditaan turvallisuudesta sekä toimitilojen sisällä, ulkoalueilla että varhaiskasvatuspaikkojen läheisyydessä liikuttaessa

Mittarit

	TP23	TP24	TA25	TA26
Lapsia päivähoidossa				

31.12. tilastopäivänä	211	210	230	240
1.1.–31.12. aikana	350	ei seurantaa	ei seurantaa	-
Lapsia lastenhoidontukien piirissä ca/kk				
Kotihoito	60	65	60	60
Yksityinen hoito	9	5	5	5
Joustava ja osittainen tuki	15	18	13	15

Päiväkodit

Vastuullinen viranhaltija: Päiväkodin johtaja (päiväkoti Satakieli ja päiväkoti Jukola) ja varhaiskasvatuksen johtaja (päiväkoti Kartano, KJS / täydentävä varhaiskasvatus)

Toiminnan kuvaus:

Haapajärvellä toimii kolme päiväkotiä.

Päiväkoti Satakieli on 87-paikkainen päiväkoti, joka on avoinna arkipäivisin.

Päiväkoti Jukolassa on 66 hoitopaikkaa, joka on avoinna arkipäivisin.

Kartanon päiväkoti vastaa vuorohoidontarpeesta, ja siellä on yhteensä 33 hoitopaikkaa. Kartanon päiväkoti toimii tarvittaessa kaikkina viikonpäivinä ja ympäri vuorokauden lasten hoidontarpeen perusteella.

KJS:n esikoulun yhteydessä järjestetään esioppilaiden täydentävä varhaiskasvatus. Ryhmässä on 21 hoitopaikkaa osa-päiväiselle hoidolle. Ryhmässä työskentelee 5 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Mittarit

	TP23	TP24	TA25	TA26
Läsnäolopäivät:				
Päiväkoti Satakieli	15793	15800	15800	15800
Kartanon päiväkoti	7299	7000	7000	7000
Päiväkoti Satulaakso (päättynyt 31.12.2023)	1302	0	0	0
Päiväkoti Jukola	11678	11000	11000	11000
Täydentävä varhaiskasvatus 1.8.2024 alkaen			2500	2500

Perhepäivähoito

Vastuullinen viranhaltija: Varhaiskasvatuksen johtaja

Toiminnan kuvaus:

Perhepäivähoitoa järjestetään hoitajan kotona tapahtuvana perhepäivähoitona.

Vuoden 2026 alussa Haapajärven varhaiskasvatuksessa on yhteensä 2 vakinaista perhepäivähoitajaa.

Mittarit

	TP23	TP24	TA25	TA26
Läsnäolopäivät: Perhepäivähoito	2211	2000	1100	1100

Vapaa-aikapalvelut

Vastuualueen johtaja: Sivistysjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Vapaa-aikapalvelujen tehtävänä on huolehtia kaupungin kirjastopalvelujen sekä nuoriso- ja liikuntapalvelujen tuottamisesta osana kaupungin sivistyspalveluja. Vapaa-aikapalvelut ovat monipuolisesti kuntalaisten hyvinvointia tukevia palveluja.

Kirjasto- ja tietopalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Kirjastonjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille tilan monipuoliseen tekemiseen, työnteekoon ja virkistäytymiseen. Kirjasto on kunnan peruspalvelu, joka tarjoaa palveluitaan maksuttomasti kaikille kuntalaisille. Kirjastotila on esteetön, viihtyisä ja yhteisöllisyyttä tukeva.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Kirjastopalveluiden toimintaa säätelee Laki yleisistä kirjastoista. Lain mukaisena kirjastopalveluiden tavoitteena on edistää väestön sivistyksellistä ja tiedollista yhdenvertaisuutta, lukutaitoa, elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Kirjastopalvelut tavoittavat vuositasolla yli puolet haapajärvisistä. Toiminnalliset tavoitteet pohjautuvat kirjaston toimintojen kehittämiseen Joki-kirjastoina sekä oman kunnan sisällä.

Kirjaston asiakaspalvelu on avoinna talvisin 45 tuntia viikossa ja kesäisin 40 tuntia viikossa. Vuonna 2025 kirjastoon tehtiin tarvittavat muutokset omatoimikirjastoa varten, ja vuonna 2026 kirjaston aukioloaikoja pystytään lisäämään. Omatoimi tulee olemaan käytössä arki-aamuisin kello 9.00–11.00 ja arki-iltaisin talviaikaan kello 20.00–21.00. Viikonloppuisin omatoimi on käytössä kello 9.00–14.00. Normaalina viikkona omatoimiaikaa on siis 25 tuntia. Tällöin asiakas voi käyttää itsenäisesti osaa kirjaston peruspalveluista. Omatoimiaikana voi lainata ja palauttaa aineistoa automaateilla, lainata varattua aineistoa, lukea lehtiä ja työskennellä kirjaston tiloissa. Asiointi tapahtuu täysin itsepalveluna, joten henkilökuntaa vaativat palvelut eivät ole silloin käytössä.

Lasten ja nuorten kirjastotyö on yksi keskeisistä painopistealueista. Kouluyhteistyön avulla tuemme lukuinnon heräämistä ja lukutaidon kehitystä. Kiertävä kirjasto -palvelun avulla paikkaamme kirjastoautopalvelun lakkauttamista, ja pyrimme käymään kaikilla alakouluilla kerran kuussa. Lukutaitotyötä tehdään aktiivisesti kaikkien käyttäjäryhmien kanssa. Tavoitteena on lukusujuvuuden ja lukuharrastuksen lisääntyminen lasten ja nuorten keskuudessa. Kirjasto on mukana Haapajärven kulttuurikasvatussuunnitelmassa. Muita painopistealueita ovat yhdenvertaisuuden ja kulttuurisen hyvinvoinnin tukeminen. Kirjasto järjestää vuosittain teemakuukauden, jossa aiheena on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen, mutta hyvinvoinnin edistäminen kuuluu kirjaston jokapäiväisiin tavoitteisiin.

Kirjallisuutta hankitaan monipuolisesti. Joki.finna.fi-verkkokirjaston kautta Joki-kirjastojen monipuolinen aineisto on asiakkaiden varattavissa ja käytettävissä. Kirjasto on mukana Joki-kirjastojen kuljetusrenkaassa, joten varatut kirjat kulkevat kirjastojen välillä nopeasti. Vuoden 2025 alusta Haapajärvi on ollut mukana valtakunnallisessa e-kirjastossa, jonka kautta tarjotaan e-kirjat, e-äänikirjat ja aikakauslehdet. Valtakunnallisen e-kirjaston käyttömahdollisuudet laajentuvat vuoden 2026 aikana, joten pyrimme tuomaan sitä esille yhä enemmän. Muut e-palvelut tarjotaan Pohjoisen e-kirjaston kautta.

Digitukea annetaan asiakkaille pyydettyä. Myös kotipalvelua tarjotaan asiakkaille, jotka sairauden tai vamman vuoksi ovat estyneet käyttämästä kirjastoa.

Kirjasto toimii aktiivisesti yhteistyössä eri hallintokuntien, kirjastojen sekä kolmannen sektorin kanssa. Lisäksi toimintaa kehitetään erilaisten hankkeiden avulla. Kirjaston tiloissa järjestetään taidenäyttelyitä yhteistyössä kaupungin kulttuuripalvelujen kanssa. Vuonna 2026 Haapajärven kirjasto täyttää 175 vuotta.

Yleisten kirjastojen tehtävien toteuttamista ja toiminnan järjestämistä seurataan arvioinnilla. Kokoelman sisällön osalta jatketaan itsearviointia. Toimintoja arvioidaan laadun ja tuloksellisuuden pohjalta ja toimintaa pyritään kehittämään tulosten avulla. Henkilökunta osallistuu aktiivisesti täydennyskoulutukseen ja kehittää osaamistaan.

Projektit ja hankkeet:

Kirjasto hakee ja toteuttaa itsenäisesti ja yhteistyössä Joki-kirjastojen kanssa Aluehallintoviraston myöntämiä valtionavustuksia kirjastojen kokeilu- ja kehittämistoimintaan.

Mittarit

	TP23	TP24	TA25	TA26
Nimikelainaa/asukas yhteensä	13,87	15	-	-
Haapajärven kirjasto lainaa/asukas	12,14	13	14	15
Pyhäjärven kirjasto lainaa/asukas	9,80	-	-	-
Kirjastoauto lainamäärä	31444	15 000	-	-
E-aineiston käyttökerrat	24398	20 000	17 000	19 000
Fyysiset kirjastokäynnit /asukas	8,67	7	10	8
Verkkokäynnit /asukas	3,93	4	4	5

Nuoriso

Vastuullinen viranhaltija: Nuoriso-ohjaaja

Toiminnan kuvaus

Haapajärven kaupungin nuorisopalveluiden tehtävänä on suunnitella, kehittää ja tuottaa lapsille ja nuorille matalan kynnyksen palveluita, jotka tukevat heidän kasvuaan ja osallisuuttaan. Nuorisopalvelut edistävät toiminnallaan yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa, sekä parantavat ja kehittävät lasten ja nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisotyö on ennaltaehkäisevää kasvatustyötä, jota tehdään monialaisena yhteistyönä eri toimijoiden kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on, että Haapajärven lapset ja nuoret kasvavat vastuullisiksi aikuisiksi, joilla on mahdollisuus ja kyky sekä osallistua, että vaikuttaa omiin ja yhteiskunnallisiin asioihin.

Nuorisovaltuusto ja Lasten Parlamentti ovat näkyviä toimielimiä, jotka vaikuttavat lasten ja nuorten elinoloihin, esim. vapaa-ajanviettomahdollisuuksiin, tuoden omia mielipiteitään julki ja toimien itse aktiivisena toimijana, sekä aloitteiden tekijänä.

Nuorisotalo on iltakäytön osalta 21 tuntia viikossa auki. Nuorisotalolla järjestetään säännöllisesti erilaisia teemailtoja lapsille ja nuorille. Nuorten lauantai-illan kahviloita järjestetään kerran kuukaudessa yhteistyössä Haapajärven seurakunnan kanssa.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemista ja ennaltaehkäisevää päihdetyötä on tehostettu ja tehostetaan jatkossakin yhteistyössä viranomaisten ja muiden nuorten kanssa työskentelevien ammattilaisten kanssa.

Kohdennettua nuorisotyötä kehitetään vuoden 2026 aikana erilaisten pienryhmätoimintojen kautta.

Vuosiavustuksia jaetaan talousarviomäärärahan puitteissa.

Nuorisopalveluiden ja koulujen yhteistyö on säännöllistä erilaisten tapahtumien, välituntitoimintojen sekä koulupäivystysten osalta.

Yhteistyötä kolmannen sektorin (yhteisöt, yhdistykset ja järjestöt), seurakunnan, viranomaisten, nuorten työpajan ja naapurikuntien kanssa jatketaan ja kehitetään entisestään.

Yhteistyö ei rajoitu vain kunnalliselle tasolle, vaan jatkuu maakunnallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla. Olemme yhteistyössä eri tahojen kanssa mm. erilaisten hankkeiden ja projektien merkeissä.

Projektit ja hankkeet

Nuorisopalvelut hakevat ja toteuttavat itsenäisesti ja yhteistyössä muiden tahojen kanssa aluehallintoviraston (AVI:n) myöntämiä valtionavustuksia nuorisopalveluiden kokeilu- ja kehittämistoimintaan.

Nuorten työpaja

Toiminnan kuvaus:

Nuorten työpajapalvelut ja Etsivä nuorisotyö ostetaan Jokilaaksojen Nuorten Tuki ry:ltä.

Mittarit

	TP23	TP24	TA25	TA26
Nuorisotalotoiminta				
Aukiolotunnit/vk	60	61	64	61
Avoimet ovet h/vk	21	18	21	21
Toimintapäivät/v	67	60	70	80
Kävijämäärä/v	7800	7900	7800	6000
Muu toiminta				
Erilaiset tapahtumat/v	63	80	60	80
joissa osallistujia	8000	7500	7500	6000
Koulupäivystys-toiminta/v, Termostaatti, Kuuloelin	27	50	30	50
joissa osallistujia	1300	1500	1500	1500
Nuorisovaltuuston kokouksia/v	5	6	5	6

Liikunta

Vastuullinen viranhaltija: Liikuntakoordinaattori

Toiminnan kuvaus:

Haapajärven kaupunki edistää ja mahdollistaa monipuolisen liikunnan harrastamisen eri kohderyhmille. Liikuntapalvelut tukevat urheiluseurojen liikuntakasvatustyötä ja lisäksi myös muiden vapaaehtoisjärjestöjen liikuntatoimintaa mahdollisuuksien mukaan.

Toiminnassa kiinnitetään huomiota kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Liikunnan on todettu olevan yksi tärkeimmistä yksilötason hyvinvoinnin ylläpitäjistä. Liikuntapalvelut ovat mukana koulujen ja päiväkotien liikuntakasvatustyössä, samoin terveysliikunnan ja vanhusväestön liikunnan suunnittelussa ja toteutuksessa muiden hallintokuntien ja eri yhdistysten kanssa.

Liikuntapalvelut suunnittelevat ja toteuttavat liikuntapaikkojen ja -tilojen kunnossapidot, saneeraukset ja uudisrakentamiset yhdessä teknisten palvelujen kanssa. Suunnittelussa on tarvittaessa mukana myös muita hallintokuntia. Liikunnan järjestämisessä ja tukemisessa huomioidaan erityisesti sellaiset liikuntamuodot, joita voidaan harrastaa lähes kaikissa elämän vaiheissa.

Tavoitteet ja toimenpiteet:

Liikuntapalvelut mahdollistavat laajamittaisen liikunnan harrastamisen kaikille kuntalaisille. Liikuntapalvelut jakavat urheiluseuroille, järjestöille ja yksityisille henkilöille liikuntapaikkavuorot ja myöntävät avustuksia paikallisille urheiluseuroille.

Liikuntapalveluiden tärkein sisäliikuntatila on monitoimitalo, jota käytetään monipuolisesti niin koulujen liikuntatilana, kuin myös harraste- ja harjoitustilana iltaisin ja viikonloppuina. Monitoimitaloa käytetään liikuntatoiminnan lisäksi mm. messujen, konserttien ja erilaisten juhlien järjestämiseen sekä mahdollisuuksien mukaan eri järjestöjen harrastus- ja kokoontumispaikkana. Jokilatvan opisto käyttää monitoimitalon liikuntatiloja liikuntapiireihin ja itse hallinnoi monitoimitalon luokkatiloja opintopiireissään. Uimahallia ja sen toimintaa kehitetään käyttäjiä kuunnellen. Liikuntapalvelut tarjoavat esi- ja perusopetuksen oppilaille kaksi ilmaista uintikertaa lukukaudessa. Koulut käyttävät uimahallia luokkaa kohden noin kuusi käyntikertaa vuodessa.

Seutukunnallista liikuntatoimien yhteistyötä jatketaan osallistumalla lähikuntien yhteiseen, yli kuntarajojen kattavaan liikuntatoimintaan. Tarvittaessa tehdään myös yhteishankintoja.

Kannustetaan ja tuetaan urheiluseuroja ja muita paikallisia yhdistyksiä hakemaan ja toteuttamaan Haapajärvelle valtakunnallisia ja alueellisia liikuntatapahtumia.

Liikuntapalvelut järjestävät kuntoliikuntakampanjoita, joiden tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä liikunnan avulla. Kampanjoihin osallistuneiden määrää seurataan. Osallistujamäärän vuositavoitteena on suunnilleen asukasluku kerrottuna kahdella.

Teknisten palvelujen kanssa yhteistyönä taataan mahdollisuudet kaikille kuntalaisille monipuolisen liikunnan harrastamiseen ylläpitämällä erilaisia liikuntakohteita. Esim. pidetään hyvässä kunnossa kaupungin sisäliikuntatilat, hiihtoladut, urheilu- ja pelikentät, jääturheilualueet, frisbeegolfradat ja lähiliikunta-alueet. Myös uusia lajeja kartoitetaan, ja uusia ideoita ja toiveita toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.

Mittarit

	TP23	TA24	TA25	TA26
Monitoimitalon aukiolotunnit	3 319	3 700	3 500	3 300
Monitoimitalolla kävijöitä	28 500	59 000	30 000	50 000
Uimahallin aukiolotunnit	1 699,5	2 500	1 600	1 500
yleisölle				
Uimahallilla kävijöitä	36 910	38 000	38 000	32 000
(sis. asiakkaat +koululaisuinnit)				
Osallistujamäärä liikuntakampanjoihin		14 000	14 000	14 000

Sivistyspalveluiden nettomenot

	TP2023	TP2024	TA2025	TA2026
Menot	18 812 482	15 318 880	14 550 141	14 241 377
Tulot	2 227 233	1 837 710	1 500 881	1 041 759
Netto	16 585 249	13 481 170	13 049 260	13 199 618

*TA2024- mukana vain ulkoiset erät

5.5. Tekniset palvelut

Päävastuualue

Tekniset palvelut

Vastuualueet

Hallinto, kaavoitus- ja mittauspalvelut, tilapalvelut ja kunnallistekniikka

Toimielimet

Tekninen lautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija

Tekninen johtaja

Tekniset palvelut vastaa kaupungin yhdyskuntarakenteen kuten kiinteistöjen, liikenneväylien, yleisten alueiden ja puistojen, liikuntapaikkojen sekä hulevesiverkoston rakentamisesta ja ylläpidosta.

Vastuu rakennetun ympäristön kunnosta ja turvallisuudesta on kaupungilla. Vaikka viimeisen 15 vuoden aikana yhdyskuntarakenteen uusimiseen ja ylläpitämisen on tehty merkittäviä panostuksia, on korjausvelan osuus joiltain osin huomattava. Korjausvelan osalta haasteena on resurssien riittävyys, joka välttämättä edellyttää tehtävien priorisointia.

Yleisten alueiden osalta ylläpidettävien kohteiden karsintaa joudutaan väistämättä tekemään, kunnossapitoluokituksia tarkastamaan ja pohtimaan vaihtoehtoisia keinoja kohteiden kunnossapitämiseksi. Kunnallisteknisten verkostojen ja rakennusten korjausvelan vähentämistä on jatkettava mm. siten, että epäkurantit tilat puretaan ja parempikuntoisten rakennusten myyntiä selvitetään.

Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoite vuoden 2026 alussa tuo haasteen toiminnan ja talouden hallintaan. Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Kaupungin rakennusjärjestyksen uudistamistyö on käynnissä.

Kaupunkistrategian mukaiset tavoitteet

Tekniset palvelut luo ja ylläpitää viihtyisän, virikkeellisen ja turvallisen asuin-, harrastus- ja työympäristön Haapajärven kaupungin asukkaille, yrityksille sekä paikkakunnalla vieraileville. Toimenpiteinä ovat mm. ydinkeskustan, puistojen, yleisten alueiden ja urheilualueiden kehittäminen, sekä kaupungin tarjoamien toimintaedellytysten kuten kaavoituksen, tonttien ja toimitilojen ylläpitäminen ja kehittäminen. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja harrastamisen edellytyksiä parannetaan mm. kaupungin tarjoamilla liikuntapalveluilla, liikuntapaikkojen rakentamisella ja ylläpitämisellä. Keskustan katuverkostoa korjataan peruskorjausohjelman ja talousarviomäärärahojen mukaisesti. Maankäytöllä ja kaavoituksella luodaan edellytykset kuntalaisten sujuvaan arkeen ja yritysten kasvutarpeisiin.

Palvelutuotannon periaatteet

Tekniset palvelut palvelee sekä sisäisiä että ulkoisia asiakkaita. Sisäisiä palveluja tuotetaan kaupungin muille toimialoille mm. tila- ja varikkopalveluilla. Suoraan kuntalaisille ja yrityksille palveluja tuotetaan kunnallisteknisissä- ja varikkopalveluissa sekä maankäytössä.

Teknisissä palveluissa omana toimintana tuotettavat palvelut

- hallinto tuotetaan kokonaan omana toimintana
- kaavoitus- ja mittauspalvelut tuotetaan omana toimintana 3. kohdassa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta
- kiinteistöjen kiinteistönhoito, erilaiset vuosikorjaukset ja alueiden kunnossapito tuotetaan pääosin omana tuotantona
- pienet investointikohteet rakennetaan kaupungin omana työnä
- varikkopalvelut tuotetaan pääosin kaupungin omana tuotantona
- liikenneväylien sekä puistojen ja urheilualueiden kunnossapito tehdään pääosin kaupungin omana työnä

Yhteistyössä alueen muiden kuntien kanssa tuotettavat palvelut

- Muiden kuntien kanssa tuotettavia palveluita on mm. erilaiset projektit, jätehuolto ja erilaiset kilpailutukset esim. sähkön kilpailutus.

Yksityisiltä palveluiden tuottajilta ostettavat palvelut

osittain ostettavia palveluita ovat tyypillisesti:

- erilaiset kiinteistöjen kunnossapito- ja vuosikorjaustyöt,
- kiinteistöjen ja yleisten alueiden kunnossapito, kaluston kunnossapito,
- liikenneväylien,
- puistojen ja urheilualueiden kunnossapito
- mittaus- ja maaperätutkimukset
- rakennussiivoukset tai lyhytaikainen siivoustyö

suurimmaksi osaksi yksityisiltä ostettavia palveluja:

- erilaiset talonrakennus- ja kunnallistekniikan suunnittelutehtävät
- suuremmat kunnallistekniikan ja talonrakennuksen rakentamiskohteet

kokonaan yksityisiltä tai valtiolta ostettavat palvelut mm:

- kaavojen laatiminen,
- kiinteistöinsinöörin palvelut,
- Metsienhoito
- vesihuolto

Voimassa olevat strategiat ja ohjelmat

- Kiinteistöhallinnan kehittäminen

- Tilahankkeiden suunnittelu- ja toteutusohjeet
- Tilamäärien ja hankkeiden hallinta
- Liikenneturvallisuussuunnitelma
- Katujen peruskorjausohjelma
- Katuvalaistusohjelma
- Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma
- Vesihuollon kehittämissuunnitelma
- Pohjavesien suojelusuunnitelma
- Laaja hyvinvointikertomus 2021-2025

Talouden säästötavoitteet teknisissä palveluissa

Vuoden 2026 talousarviota laadittaessa on haettu säästökohteita erilaisilla toimenpiteillä.

Merkittävimpinä näistä on aikaisempiin vuosiin verrattuna yksityisteiden talviaurauksen lopettaminen, jolla tavoitellaan noin 130 000 euron säästöjä. Kiinteistöjen siivouspalveluiden tasoa on tarkasteltu yhdessä sivistyspalvelujen ja PPE-Köökin kanssa, ja tällä tavoitellaan noin 150 000 euron säästöjä.

Hiihtolatujen kustannuksista haetaan säästöjä ylläpidettävien latujen määrässä ja ajokerroissa. Tämän vuoksi on yhteistyössä sivistyspalveluiden, Kiilojen hiihtojaoston sekä latu-urakoitsijan kanssa luotu hiihtolatujen kunnossapitoluokitus, jolla tavoitellaan vuosittain noin 10 000 euron kustannussäästöjä.

Ulkokaukaloiden hoidon vähentämisellä tavoitellaan noin 2 500 euron säästöjä.

Sähkönkulutuksessa jo aiemmin tehty katuvalaistuksen jaksottaminen tuo noin 10 000 euron säästön. Lisäksi sähkön, veden ja lämmön osalta tarkastellaan erilaisia säästöpotentiaaleja, mm. uusimalla katuvalaistusta.

Korjausvelka niin kiinteistöjen kuin infrastruktuurin osalta on viimevuosien rakentamisesta huolimatta merkittävää.

Tyhjänä olevat ja purkamista odottavat kiinteistöt K.J. Ståhlbergin koulu, hotelli-ravintola, Kaunisto ja omakotitalo osoitteessa Puistokatu 74 rasittavat taloutta purkukustannusten ja alaskirjausten takia ja näitä on jouduttu jaksottamaan tuleville vuosille.

Viimevuosien voimakas rakentaminen näkyy talousarviossa poistojen kasvuna, jota K. J. Ståhlbergin koulun valmistuminen kasvattaa entisestään.

Teknisten palveluiden hallinto

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus

Hallinto tuottaa teknisten palveluiden ja lautakunnan tarvitsemat hallintopalvelut.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Teknisten palvelujen ostoreskontra ja laskutus hoidetaan siten, että viivästyskorkoja ei synny.

Tekniselle lautakunnalle saapuneet aloitteet ja esitykset käsitellään kuntalain edellyttämässä ajassa. Talousarvion seurantaan ja sisäiseen valvontaan liittyvät raportit tuotetaan vähintään kerran kuukaudessa. Tunnuslukuja laskettaessa kaupungin asukaslukuna on käytetty vuosina 2019-2022 7291 asukasta ja vuosina 2023-2024 asukaslukuna on käytetty 6803 henkilöä.

Mittarit

	TP23	TP24	TA25	TA26
Nettomenot €/as	52,29	43,98	32,99	33,17

*TA25 alkaen mukana vain ulkoiset erät

Kaavoitus- ja mittauspalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus

Maankäytön suunnittelulla tuetaan ja toteutetaan kaupungin strategisia tavoitteita. Tavoitteena on toimiva ja taloudellinen kaupunkirakenne, riittävä ja monipuolinen tonttitarjonta, kaupunkikuvan korkea laatu sekä viihtyisä ja turvallinen ympäristö. Kiinteistömuodostuksen kautta mahdollistetaan rakentaminen asemakaava-alueilla.

Asemakaavat ja osayleiskaavat laaditaan AKL:n säännösten mukaisesti. Mittaustoiminnasta huolehditaan asiakkaiden ja yleisen tarpeen mukaisesti. Vastataan kiinteistörekisterinpidosta yhdessä maanmittauslaitoksen kanssa. Huolehditaan kaupungin maakiinteistöjen hallinnosta.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Keskeneräisten asemakaavatoiden laatiminen hyväksymispäätöstä varten. Tonttijakojen laatiminen tarpeiden mukaan sekä lohkomisten (tontit, yleiset alueet) ja muiden kiinteistötoimitusten suorittaminen vastaamaan asiakkaiden tarvetta. Kiinteistörekisterin pito ja kiinteistöomaisuuden hallinto. Kiinteistöinsinöörin palvelut ostetaan Pohjois-Pohjanmaan maanmittaustoimistosta.

Meneillään olevat kaavoitushankkeet

- Hallan biotuotealueen asemakaava
- Ouluntien teollisuusalueen kaavamuutos Palomäen 5. kaupunginosan kortteleissa 529, 576 ja 577 sekä viereisillä lähivirkistysalueilla
- asemakaavan muutos Karpalosuo 4. kaupunginosassa korttelissa 97 sekä viereisellä puistoalueella ja rautatiealueella
- Pysäysperän osayleiskaava

- Hakulinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava
- Korteperän tuulivoimapuiston osayleiskaava
- Vuovinginkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava

Mittarit:	TP23	TP24	TA25	TA26
Asemakaavoitus, nettomeno €/as	0,49	0,05	1,29	0,14
Asemakaavaa ha	729	729	729	729
Asemakaavan laadinta vireillä ha	68	47	47	47
Osayleiskaavaa ha	3 877	3 877	3877	3877
Tuulivoimapuistojen osayleiskaavaa ha	3 240	3 344	3344	3344
Tuulivoimapuistojen osayleiskaavan laadinta vireillä ha	6 700	6 700	6700 *	6700 *
Mittaustoiminta, nettomeno €/as	21,28	18,52	20,59	21,80
Kiinteistötoimituksia kpl/v	6	6	10	10
Hyväksytyt tonttijakoja kpl	331	337	350	350

*Vuovinkangas ei sisälly pinta-alaan

Metsien hoito

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus

Kaupungin metsäomaisuuden suunnitelmallisella ja pitkäjänteisellä hoidolla varmistetaan, että metsät ja niiden kasvuolosuhteet pysyvät kunnossa. Metsillä on taloudellisen arvon lisäksi myös virkistysarvoja, jotka huomioidaan metsähoitotoimenpiteitä suunniteltaessa. Kaupungin omistama metsäomaisuus hoidetaan hyvän metsänhoidon periaatteen mukaisesti, käyttäen apuna metsäalan asiantuntijoita.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Metsänhoitotoimenpiteet suoritetaan metsätaloussuunnitelman ja talousarvion mukaisin toimenpitein. Metsänhoitosuunnitelmaa on päivitetty vuonna 2025.

Mittarit

	TP23	TP24	TA25	TA26
Menot €/as	9,56	7,22	11,29	8,22
Tulot €/as	45,40	59,72	39,13	37,67

Tilapalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus

Tilapalveluiden vastuualueen tehtävänä on ylläpitää kaupungin omistuksessa olevat rakennukset tarkoituksen mukaisessa ja käytön vaatimuksia vastaavassa kunnossa. Tähän kuuluu mm. kiinteistöjen ulkoalueiden kunnossapito, teknisten järjestelmien vuosihoitot ja -korjaukset, jätehuolto sekä

rikkoutumisesta ja kuluneisuudesta johtuvat rakennustekniset työt sekä vuosikorjaukset. Lisäksi tehtäviin kuuluu kiinteistöjen talotekniikasta, lämpö-, sähkö-, vesi- ja jätehuollosta vastaaminen.

Kustannuslaskentaa suoritetaan mm sisäisten ja ulkoisten vuokrien tason määrittämiseksi sekä erilaisten määrärahatarpeiden selvittämiseksi.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Toiminnassa pyritään taloudellisuuteen ja tehokkuuteen kiinteistöhallintaohjeen mukaisesti. Kiinteistöautomaatiota hyödynnetään rakennusten talotekniikan ohjauksessa ja valvonnassa mahdollisimman tehokkaasti mm. kiinteistöjen toimivuuden varmistamiseksi ja energian säästämiseksi. Automaatiota uusitaan ja sen piiriin liitetään mahdollisuuksien mukaan lisää kiinteistöjä. Lisäksi tutkitaan uusiutuvan energian säästö- ja käyttömahdollisuuksia Hinku-kunta päätöksen mukaisesti. Säästöjä on saatu kilpailuttamalla/vaihtamalla käytössä olevat automaatioon ja kiinteistönhoitoon liittyvät ohjelmistot.

Koulujen ja kaupungin kiinteistöjen valaistuksia on vaihdettu energiatehokkaampiin ja käyttöikänsä pidempiin led-valaisimiin. Paremmalla valaistuksella on myös turvallisuutta ja työhyvinvointia lisäävä vaikutus. Vuoden 2025 aikana mm. monitoimitalon kiinteistöautomaatio on uusittu ja 2026 vuoden aikana näemme vaikutukset energiatehokkuuteen. Vuoden 2025 aikana otettiin käyttöön uusi KJS:n koulukiinteistö. 2026 aikana seuraamme ja analysoimme kiinteistön automaation tuottamaa dataa tarkoituksena löytää mahdollisia energian säästökohteita jatkoa ajatellen.

Kiinteistöjen vuosikorjaukset

Vastuullinen viranhaltija: Kiinteistöpäällikkö

Toiminnan kuvaus

Vuosikorjausten tavoitteena on pitää korjausvelan kasvaminen mahdollisimman pienenä. Korjauksilla varmistetaan kiinteistöjen toimivuus ja turvallisuus sekä pidetään ne teknisesti tilojen käytön edellyttämässä kunnossa.

Kiinteistönhoito vastaa kaupungin omistamien rakennusten käyttökuntoisuudesta. Tekniset palvelut luo ja ylläpitää viihtyisän ja turvallisen asuin-, harrastus- ja työympäristön sekä Haapajärven kaupungin asukkaille, yrityksille että paikkakunnalla vieraileville.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on pitää tilat rakennusteknisesti kunnossa sekä omana työnä että ostopalveluilla. Tiloja muuntamalla voidaan niiden käyttötarkoitusta muuttaa paremmin käyttäjien tarpeita vastaavaksi. ROS:n (Rakennuskannan omistajapoliittinen suunnitelma) ja ”Tilamäärien ja -hankkeiden hallintaohje” mukaisesti tarpeettomiksi jääneet rakennukset myydään tai puretaan. Vuoden 2025 aikana on Tiiton koulukiinteistö jäänyt pois koulukäytöstä, ja tämän koulukiinteistön sekä entisen päiväkotitilat Satulaakson myyntiä suunnitellaan.

Uutta kiinteistöstrategiaa on laadittu vuoden 2025 aikana ja se otetaan käyttöön 2026.

Toiminnan tavoitteena on myös turvata kaupungin palvelutuotannolle turvalliset, terveelliset ja tarkoituksenmukaiset tilat sekä varmistaa kiinteistöomaisuuden arvon säilyminen.

Vuonna 2026 toiminnan painopisteet ovat kiinteistökannan energiatehokkuuden parantaminen, tilankäytön tehostaminen ja ennakoivan kunnossapidon vahvistaminen. Ikääntyvä rakennuskanta lisää peruskorjaus- ja ylläpitotarpeita, minkä vuoksi suunnitelmallisuutta kehitetään. Lisäksi edistetään uusiutuvan energian hyödyntämistä ja energiansäästötoimia kustannusten hallitsemiseksi.

Tavoitteena on kustannustehokas ja vastuullinen kiinteistönpito, joka tukee kaupungin strategisia tavoitteita sekä asukkaiden ja henkilöstön hyvinvointia.

Taloudelliset näkymät:

Vuodelle 2026 varataan määrärahat kiinteistöjen ylläpitoon, energiakustannuksiin, korjaus- ja huoltotöihin sekä investointeihin. Painopiste on kunnossapidon ennakoinnissa ja energiansäästöä tukevissa investoinneissa. Toimintakuluja pyritään hillitsemään keskittämällä tilankäyttöä ja hyödyntämällä kaupungin omaa henkilöstöä.

Kiinteistöt ja piha-alueet pidetään siinä kunnossa, että tiloja voidaan käyttää turvallisesti ja taloudellisesti. Haasteita toiminnalle on aiheuttanut yleiset säästötavoitteet. Yhteistyötä vuokratalojen kanssa tehdään kiinteistönhoidon ja muiden toimintojen parissa. Henkilökunnan koulutusta jatketaan aina tarvittaessa. Henkilöstöllä on myös halutessaan mahdollisuus kouluttautua erilaisilla etäkursseilla Eduhousen kautta.

Mittarit:

Vuosikorjauksen alaiset tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm3	2021	2022	2023	2024	2025
Suorassa omistuksessa	195 986	191 672	195 411	190 400	222 100

Kiinteistöhoidossa olevat tilat rakennuskuutioiden mukaan.

Rm3	2021	2022	2023	2024	2025
Suorassa omistuksessa	195 986	191 672	195 411	190 400	222 100
Vuokratalot Oy	53 420	53 420	53 420	58 660	57 827
Yhteensä	249 406	245 092	248 831	249 060	279 927

Kunnallistekniikka

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

Toiminnan kuvaus

Kunnallistekniikan tehtävänä on katu- ja kunnallistekniikan suunnittelu, rakentaminen ja rakennuttaminen, tavoitteena luoda ja ylläpitää viihtyisät ja turvalliset puisto- ja urheilu- sekä muut yleiset alueet sekä liikenneympäristö.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Puistot ja yleiset alueet pidetään viihtyisinä ja turvallisina virkistysalueina, sekä liikunta ja urheilualueet asianmukaisessa kunnosssa. Puistojen hoito järjestetään osin ostopalveluina vastuuhenkilön sekä kesän ajaksi palkattujen koululaisten ja kausityöntekijöiden avulla.

Varikko

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus

Tuottaa eri hallintokuntien tarvitsemat käyttäjäpalvelut, järjestää työkonekalustoa, huolehtii tavarahankinnasta ja varastoinnista. Huolehtii kaupungin oman kaluston päivittämisestä ja uudistamisesta.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Kaupungin omistama kalusto pidetään toimintakuntoisena ja ajanmukaisena.

Viranomaisten vaatimat lupa- ja korttikoulutukset pidetään ajan tasalla. Riskien arviointia tehostetaan.

Mittarit

Mittareina käytetään mm. suurimpien työkoneiden tunteja, joita on

- tarktorit (2 kpl)
- tiekarhu
- avolavapakettiauto
- kuorma-auto

	TP23	TP24	TA25	TA26
Menot €/as	59,33	40,67	57,04	44,84
Tulot €/as	25,50	17,70	25,33	4,74

Liikenneväylät

Vastuullinen viranhaltija: Yhdyskuntateknikko

Toiminnan kuvaus

Katujen ja katuvalojen kunnossapito ja uusien rakennuttaminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Kadut pidetään liikennöitävässä kunnossa. Katuvaleistuksia uusitaan energiatehokkaammaksi määrärahojen puitteissa sellaisilla katuosuuksilla, jotka eivät kuulu lähivuosien katujen perusparannusohjelmaan. Katujen perusparannuksia jatketaan katujen peruskorjausohjelman ja lautakunnan ohjeistuksen mukaisesti. Talvikunnossapidon osalta kartoitetaan viikonlopputöiden ulkoistamista, jolloin vähennetään vakituisen henkilöstön ylityö- ja varallaolokorvauksia.

Kaupunki osallistuu edelleen kuntaosuudella sellaisen järjestäytyneen tiekunnan yksityistien peruskorjaushankkeeseen, joka saa ELY-keskuksen myöntämää harkinnanvaraista avustusta hankkeelleen.

Mittarit

Ylläpidettäviä katuja 37 km.

	TP23	TP24	TA25	TA26
€/km/v	11330	6341,22	5163	4780

*TA25 lähtien mukana vain ulkoiset erät

Ylläpidettäviä yksityisteitä oli 260 km.

	TP23	TP24	TA25	TA26
€/km/v	515,51	417,26	-	-

Puistot ja yleiset alueet sekä urheilualueet

Vastuullinen viranhaltija: Työnjohtaja

Toiminnan kuvaus

Ulkoliikuntapaikat pidetään käyttökunnossa, puistot, tori ja muut yleiset alueet pidetään viihtyisinä ja turvallisina.

Tavoitteet ja toimenpiteet

Kuntopolut ja hiihtoladut pidetään käyttökunnossa, säästöjen mahdollistamissa rajoissa. Latujen kunnossapito tilanteen ja kunnossapitoluokituksen mukaan. Urheilualueilla pidetään suorituspaikat ja -välineet kilpailukunnossa. Minigolf-radan ja liikennepuiston kesäaikaista valvontaa jatketaan koululaisten avulla. Puistojen kunnostamista jatketaan määrärahojen puitteissa.

	TP23	TP24	TA25	TA26
Nettomenot €/as	48,28	30,42	23,45	22,06

*TA25 lähtien mukana vain ulkoiset erät

Hulevesiviemärit

Vastuullinen viranhaltija: Tekninen johtaja

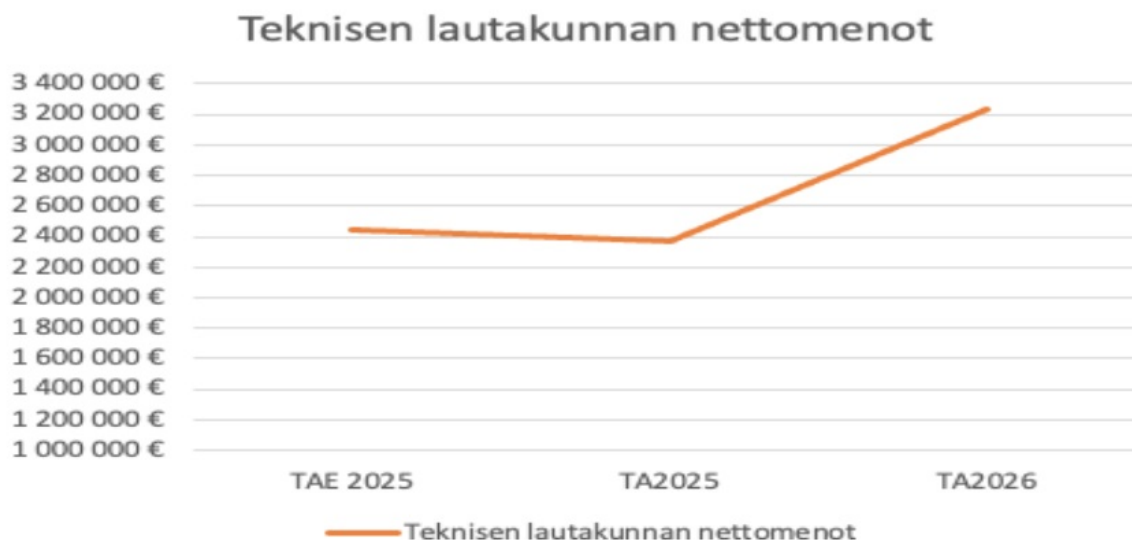
Kaava-alueella peritään hulevesimaksua, joka tuloutetaan tälle menokohdalle ja ko. maksuilla kunnossapidetään hulevesiviemärit sekä katujen ja muiden yleisten alueiden avo-ojat.

Hulevesiviemäröinnin suunnitelmiin perustuvaa rakentamista, yhteistyössä Haapajärven Vesi Oy:n kanssa, vuotovesien ja jätevesiviemäriin johdettavien hulevesien vähentämiseksi

Teknisen lautakunnan nettomenot

	TAE2025*	TA2025	TA2026
Menot	4 853 450	4 790 840	5 533 985
Tulot	2 416 260	2 416 260	2 306 745
Netto	2 437 190	2 374 580	3 227 240

*TA25 lähtien mukana vain ulkoiset erät

5.6. Ympäristöpalvelut

Vastuullinen viranhaltija: Ympäristöjohtaja

Toiminnan kuvaus

Haapajärven kaupungin ympäristöpalvelut on vastannut 1.10.2023 alkaen ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan tehtävistä Haapajärven, Reisjärven ja Kärsämäen alueella sekä ympäristöterveydenhuollon (ympäristöterveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto) tehtävistä Haapajärven, Pyhäjärven, Reisjärven ja Kärsämäen alueella. Haapajärven kaupunki toimii yhteistoiminta-alueen vastuukuntana.

Talousarviossa ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan tulot ja menot jaetaan Haapajärven, Kärsämäen ja Reisjärven välillä asukasluvun ja arvioidun työtarpeen (lupamäärät, keskeiset suoritelmäärät) keskiarvoprosentilla. Toteutuneet rakennusvalvonnan tulot ja menot kohdistetaan aiheuttamisperiaatteella siihen kuntaa mistä on kyse. Ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan viranomaistehtävien hoitamisesta on tehty yhteistyösopimus Pyhäjärven kaupungin kanssa. Haapajärven kaupunki ostaa Pyhäjärven kaupungilta rakennustarkastajan työpanosta 1 pv/vko Kärsämäen tehtävien hoitamiseen. Ympäristönsuojelussa

Haapajärven kaupunki ostaa Pyhäjärven kaupungilta ympäristötarkastajan työpanosta 2 pv/vko ja Pyhäjärven kaupunki Haapajärven kaupungilta 1 pv/vk. Yhteistyösopimuksen mukaan viranhaltijat sijaistavat toisiaan lomien aikana ja tekevät muutoinkin yhteis- ja kehitystyötä toimialallaan. Käytännön asioista sovitaan Haapajärven kaupungin ympäristöjohtajan ja Pyhäjärven kaupungin teknisen johtajan kesken. Haapajärven kaupunki ostaa Kärsämäen kunnalta toimistosihteerin avustavaa työpanosta 2 h/vko Kärsämäen asioiden hoitamiseksi.

Ympäristöterveysvalvonnassa ja eläinlääkintähuollossa tulot ja menot jaetaan Haapajärven, Kärsämäen, Reisjärven ja Pyhäjärven kesken asukasluvun ja arvioidun työtarpeen (valvontakohteiden lkm) mukaisilla keskiarvoprosenteilla. Eläinlääkäreiden yhteisvastaanoton tuloille ja menoille on oma kustannuspaikkansa, jossa tulot ja menot jaetaan kuntien kesken yhteisvastaanoton kunnittaisten pieneläinkäyntien perusteella. Pyhäjärvellä olevan eläinlääkärivastaanoton kustannukset maksaa Pyhäjärven kaupunki niiltä osin, mitä ko. vastaanotolta kerättävä klinikkamaksu ei kata. Kärsämäen kunta maksaa Kärsämäellä olevat eläinlääkärin käytössä olevien tilojen kustannukset. Ympäristöterveydenhuollon toiminnasta on tehty kuntien välillä yhteistyösopimus.

Ympäristöpalvelujen toimintaa ohjaavat toimialaan liittyvät alueelliset ja valtakunnalliset suunnitelmat.

Toimielin: Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta vastaa laissa kunnan tehtäväksi säädettyjen ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottamisesta ja järjestämisestä. Ympäristölautakunnassa on kaksi jäsentä jokaisesta jäsenkunnasta. Pyhäjärven jäsenet osallistuvat ympäristölautakunnan kokouksissa pelkästään ympäristöterveydenhuollon asioiden päätöksentekoon.

Tavoitteet ja toimenpiteet: Ympäristöpalveluiden päämääränä on kestävän kehityksen ja yleisen edun mukaisen turvallisen, terveellisen ja viihtyisän asuin-, elin- ja toimintaympäristön sekä hyöty- ja kotieläinten hyvinvoinnin turvaaminen. Nämä hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät tavoitteet on kirjattu myös ympäristönsuojelun, rakennusvalvonnan ja ympäristöterveydenhuollon substanssilainsäädäntöön.

Viranomaistoiminta ja -palvelut järjestetään siten, että toiminta on ennalta ehkäisevää ja laadukasta sekä valvonta säännöllistä, tehokasta ja oikein kohdennettua. Valvontasuunnitelmat laaditaan riskiperusteisesti, jotta voimavarat saadaan kohdennettua oikein. Toiminnan on myös oltava hyvän hallinnon mukaista ja eri toimijoita tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti kohtelevaa. Henkilökunnan osaamista ylläpidetään täydennyskoulutuksin. Valvonnalle pyritään turvaamaan riittävät resurssit. Viranomaisten yhteistyötä yksikön sisällä, alueellisesti ja valtakunnallisesti pyritään ylläpitämään ja kehittämään.

Tavoitteet asiakkaan näkökulmasta:

- ilmoitukset ja hakemukset käsitellään viivytyksettä
- vastataan kyselyihin viivytyksettä, ollaan tavoitettavissa
- tiedotetaan tehokkaasti toiminnasta

Tavoitteet palveluiden ja prosessien näkökulmasta:

- Pyritään saavuttamaan valvontasuunnitelmissa asetetut tavoitteet
- Parannetaan sähköistä asiointia

- Osallistutaan alueellisiin viranomaisten yhteistyötä edistäviin palavereihin ja hankkeisiin
- Huolehditaan valmius- ja häiriötilannesuunnitelman ajantasaisuudesta ja osaamisesta
- Laaditaan prosessikuvaukset Confluence-tiedonhallintamalliin

Tavoitteet henkilöstön näkökulmasta:

- Pyritään asettamaan valvonnan tavoitteet realistisesti
- Pidetään yksikön teams-viikkopalavereita ja kuukausittaiset läsnäolopalaverit, tiimikohtaisia työpalavereita pidetään tarvittaessa
- Koulutaudutaan ja pidetään tiedot ajan tasalla muuttuvista säädöksistä

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen tavoitteena on turvata hyvinvointia ja terveyttä edistävä asumis- ja toimintaympäristö. Ympäristöpalveluissa pyritään toimimaan rakentavasti ja aloitteellisesti hyvinvointia ja terveyttä edistävän viranomaisyhteistyön kehittämisessä.

Mittarit:

- Maksuosuus euroa/asukas
- Keskeisten suoritteiden lukumäärät
- Ympäristölautakunnan kokoukset
- Valvontasuunnitelmien toteutuminen

Kuntajakoprosentit vuodelle 2026:

JAKO-%:t TA2026	HJ	KM	PJ	RJ	YHT
Ympäristönsuojelu	51,17 %	22,89 %	0,00 %	25,94 %	100,00 %
Ympäristöterveysvalvonta	38,15 %	15,73 %	29,28 %	16,84 %	100,00 %
Eläinlääkintähuolto	34,67 %	20,37 %	22,75 %	22,21 %	100,00 %
Yhteisvastaanotto	48,93 %	14,06 %	20,11 %	16,90 %	100,00 %
Rakennusvalvonta	54,64 %	20,46 %	0,00 %	24,90 %	100,00 %
Hallinto	44,28 %	18,21 %	20,68 %	16,83 %	100,00 %
Keskiarvo-%:t	45,31 %	18,62 %	15,47 %	20,60 %	100,00 %

Ympäristöpalveluiden henkilöstöluettelo:

	v. 2023	v. 2024	v. 2025	v. 2026
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA				
Ympäristöjohtaja		1	1	1
Ympäristötarkastaja, ympäristönsuojelu		1	1	1
Ympäristötarkastaja, ympäristöterveys		4	4	4
Rakennustarkastaja		1	1	1
Lupasihteeri		2	2	2
Eläinlääkäri, eläinlääkäripraktiikka		5	5	5
Vastaava eläinlääkäri		1	1	1
Klinikkaeläinhoitaja		1	1	1
Valvontaeläinlääkäri		2	2	2

Yhteensä		18	18	18
-----------------	--	-----------	-----------	-----------

Ympäristöpalveluiden nettomenot

	TP2024	TA2025	TA2026
Menot	1 430 620	1 578 693	1 636 737
Tulot	1 060 174	1 092 280	1 129 032
Netto	370 447	486 413	507 705

*ulkoiset luvut

Haapajärvi	TP2024	TA2025	TA2026
Menot	584 460	628 471	660 709
Tulot	120 201	92 356	102 149
Netto	464 259	536 115	558 560

*ulkoiset luvut

6. INVESTOINTIOSA

Investoinnit vuosille 2026 - 2029							
KAUPUNGINHALLITUS	Poisto aika	Lautak. esitys v. 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	Yhteensä
Tontit ja maa-alueet		0	0	0	0	0	0
kiinteistöjen osto		50 000	50 000				100 000
kiinteistöjen myynti		-50 000	-50 000				-100 000
Kaupunginhallitus yhteensä		0	0	0	0	0	0
SIVISTYSLAUTAKUNTA	Poisto aika	Lautak. esitys v. 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	Yhteensä
Sivistyspalvelut							0
Koneet ja kalustot/koulut ja päiväkodit	3 v.						0
Koneet ja kalustot/vapaa-aika	5 v.						
Sivistyslautakunta yhteensä		0	0	0	0	0	0
TEKNINEN LAUTAKUNTA	Poisto aika	Lautak. esitys v. 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	Yhteensä
Tekniset palvelut							
Omat hankkeet yhteensä		364 600	364 600	50 000	3 700 000	3 516 000	7 630 600
Sosiaali ja terveyskeskus	30 v.			50 000	3 700 000	3 516 000	7 266 000
2007 valmistuneen osan saneeraus				50 000	1 700 000	1 681 000	3 431 000
korvaavat tilat vaihe 2 (rahoitus kiinteistöleasingilla)					2 000 000	1 835 000	3 835 000
Retkeilevä Haapajärvi investointihanke		9 600	9 600				9 600
Rakentaminen			160 000				160 000
Avustukset			-150 400				-150 400
Yläasteen, Monitoimitalon ja K.J.S:n parkkialueen rakentaminen*		0	0				0
Monitoimitalo		355 000	355 000				355 000
Vesikaton uusiminen			300 000				300 000
Salin pintaremontti			55 000				55 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA toiminto 8140	Poisto aika	Lautak. esitys v. 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	Yhteensä
Kiinteistöjen muut hankkeet yhteensä	20 v.	557 000	557 000	95 000	70 000	100 000	822 000
Uimahalli		0	0				0
Allasosaston alakattosaneeraus						40 000	40 000
Pukukaappien lukitus				20 000			20 000
Kulttuuritalo							0
Vesikaton kunnostustyöt						40 000	40 000
Teatterisalin valaistus				20 000			20 000
Kiinteistöautomaation uusiminen					25 000		25 000
Lukio							0
PTS:n mukaiset toimet				20 000			20 000
Oksavan koulu							0
PTS:n mukaiset toimet							0
Parkkilän koulu							0
PTS:n mukaiset toimet						10 000	10 000
Päiväkotikielinen							0
Ulkoverhouksen uusiminen					35 000		35 000
Päiväkotikielinen tilajärjestelyt		547 000	547 000				547 000
KJS:n tilojen siirto + lisärakentaminen			547 000				547 000
Stolle							0
Ulkomaalaus				25 000			25 000
Muut		10 000	10 000				
Hinku-kuntahanke				10 000	10 000	10 000	30 000
Arvaamattomat korjaukset			10 000				10 000
Talorakennus yhteensä		557 000	557 000	145 000	3 770 000	3 616 000	8 088 000

Kiinteät rakenteet ja laitteet	Poistoaika	Lautak. esitys v. 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	Yhteensä
Kadut	15 v.	60 000	60 000	255 000	650 000	600 000	1 565 000
Isokatu välillä Roikolantie - Karjakuja					600 000		600 000
Rantakatu							0
Puistokatu välillä Pehkosenkuja - Rantamäenkuja						600 000	600 000
Toukolankujan rakentaminen				200 000			200 000
KJS saattoparkin rakentaminen		60 000	60 000				60 000
Lastaajantie				10 000			10 000
Asemakatu					50 000		50 000
Katuvalojen uusiminen				30 000			30 000
Keskustan suojateiden asfaltointi				15 000			15 000
Yleisten alueiden rakentaminen	15 v.				50 000		50 000
Ronkaalan uimarannan alueen kehittäminen					20 000		20 000
K.J. Ståhlbergin koulun lähiliikunta-alue	5 v.	210 000	210 000				210 000
lähiliikunta-alue		300 000	300 000				300 000
avustukset		-90 000	-90 000				-90 000
Jokipuhdon kehittäminen					30 000		30 000
Hulevesiviemärit ja avo-ojat	15 v.						0
Hulevesi/avo-ojat							0
Katujen päällystämisen	15 v.						0
Varaus päällystetöihin				20 000			20 000
Muut hankkeet	15 v.	80 000	80 000		40 000	20 000	140 000
Suunnittelu, kohdentamattomat ja kaavoitushankkeet		80 000	80 000	30 000	20 000		130 000
Puistot ja yl.alueet, varaus puistojen kunnossapitoon				20 000	20 000	20 000	60 000
Schaumanin puistopolun rakentaminen				5 000			5 000
Keilahallin pistelasajärjestelmä				30 000			
Liikenneturvallisuuksuunnitelman kohteet							
Skeittiramppien uusiminen			10 000	10 000			20 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä		350 000	350 000	370 000	830 000	640 000	2 190 000
Muut pitkävaikutteiset menot ja irtain omaisuus	Poistoaika	Lautak. esitys v. 2026	TA 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029	Yhteensä
Muut pitkävaikutteisista menot, omarahoitusosuudet	5 v.	3 000	3 000	20 000	20 000		43 000
Vattenfall putesopimus							0
Mustolanjärven veneenlaskupaikan rakentaminen			12 000				12 000
- omarahoitusosuus			3 000	0			3 000
- avustus			-9 000	0			-9 000
Yksityistiet			0	20 000	20 000		40 000
Irtainomaisuus							
Koneet ja kalustot/tekn.	5 v.	10 000	10 000	30 000			40 000
Pikipata			10 000				10 000
Puominiittomurskain				30 000			30 000
Muut pitkävaikutteiset ja irtain omaisuus yhteensä		13 000	13 000	50 000	20 000		83 000
Tekninen lautakunta yhteensä (ei sis. kiinteistöleasingia)		1 284 600	1 284 600	565 000	2 620 000	2 421 000	6 890 600
Investoinnit 2026 - 2029 yhteensä (ei sis. kiinteistöleasingia)		1 284 600	1 284 600	565 000	2 620 000	2 421 000	6 890 600
Kaikki vuodet yhteensä		6 890 600					
Keskimäärin vuodessa		1 722 650					

